

37

Р 6630

ГОДИШЕНЪ ОТЧЕТЪ

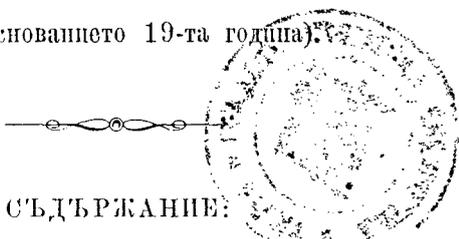
№ 619/Оид. XV, 52 НА

ВАРНЕНСКАТА ДЪРЖАВНА МЪЖКА ГИМНАЗИЯ

„ФЕРДИНАНДЪ I“

ЗА 1897 — 98 УЧЕБНА ГОДИНА.

(отъ основаннето 19-та година).

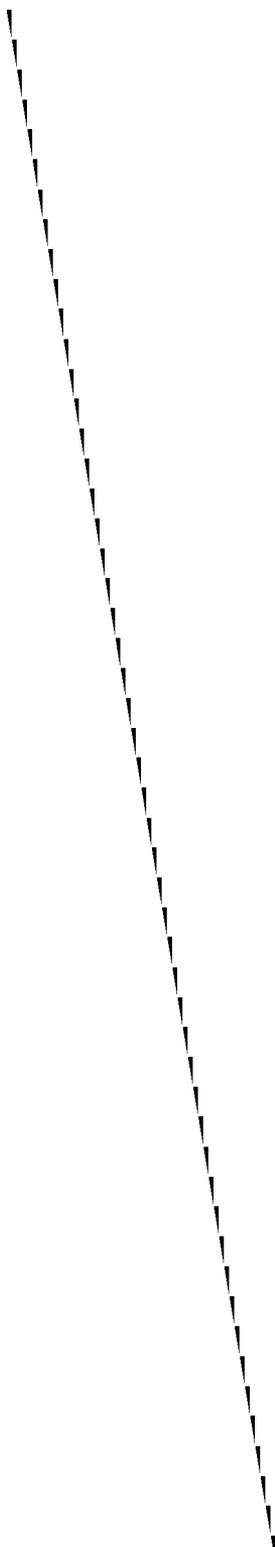
СЪДЪРЖАНИЕ:

1. Наметици на гр. Одессоъ — Варна (Наметници изъ Българско). Отъ **К. и Х. В. Шкорпилъ**; лѣконъ отъ гръцкитѣ надписи изяеиява **Ив. Асприоти**.
2. Метеорологически свѣдения. Отъ **Н. Дуковъ**.
3. Некрологъ за учителя **Н. Хр. Генковъ**.
4. Годишенъ Отчетъ за 1897/98 уч. година. Отъ директора **Ив. М. Гюлмезовъ**.

ВАРНА,
ПЕЧАТНИЦА „ВЗАИМНОСТЪ“
1898,

57

ПАМЕТНИЦИ НА ГР. ОДЕССОСЪ — ВАРНА

(Паметници изъ Българско).

К. и Х. В. Шкорпилъ.

Най источинитѣ балкански прѣдплатини сж разцѣпени чрѣзъ долината на *Провадийската рѣка*: Авренската Планина и южнитѣ клопове на Провадийската Планина оставяйтѣ отъ южната ѣ страна и терасообразнитѣ (столообразни) Батовски и Делиормански възвишенія отъ сѣверната ѣ страна. На долнитѣ течение на тази рѣка се образуватъ блатнети мѣста съ три езера: Султанларско, Гебедженско и Варненско (постѣднитѣ двѣ се наричатъ и Девненски езера: горно и долно). На изтокъ отъ тѣхъ въ сжщата долина се нахѣрва и Варненски заливъ, ограниченъ отъ южната страна съ Галатския посъ (съ останки на срѣдновѣковния градъ „*Galatas*“ или „*Kalathas*“) а отъ сѣверната страна съ носа на сѣверонтокъ отъ палатата Евкениоградъ (съ останки на града *Макрополисъ*).

Провадийската долина е била заселена още въ прѣдисторическитѣ врѣмена. Надъ карантената до гр. Варна на лкти, който се качва за с. Галата се нахѣрватъ останки отъ прѣдисторическо за сѣлище, особенно останки отъ миди „*Mytilus edulis*“ и др., които сж остатъци отъ храната на прѣдисторически човѣкъ. Подобни останки се забѣлѣзватъ и на нѣколко мѣста до брѣговетѣ на езерата.

Въ историческитѣ врѣмена най-важнитѣ пунктове въ долината на Провадийската рѣка сж били:

I

Одессосъ до Варненския заливъ.

II

Марцианополю до Девненскитѣ воденици. Този градъ е билъ основанъ отъ императора *Траяна* (98—117 ст. Хр.) и е получилъ своето название отъ неговата сестра *Марция* (fragm. Dexippi 17 b.; Ann. Marc. 27, 4, 12). Марцианополю е билъ столица на рижката провинция *Moesia inferior* (Долна Мизия) (Marquardt, Röm: Staats-

verwaltung I, p. 316) и е игралъ важна роль въ борбата на римската империя съ неприятелитѣ, които съ нападали Мизия отъ сѣверната страна. Понеже е билъ положенъ на военния пѣтъ, който е съединявалъ *Одессосъ* съ градъ *Nicopolis ad Haemum* (Стари Никюшъ на сѣверъ отъ гр. В. Търново) и съ гр. *Oescus* на р. Дунавъ (до с. Гигентъ, до устието на р. Искъръ), той е служилъ като изходенъ пунктъ на римскитѣ военни дѣйствиа и като главна цѣль за нападенне отъ сѣвернитѣ неприятели. Марцианополъ е ималъ повечето гръцко население, и е билъ центръ на една отъ тракийскитѣ епархии (*Basilii potitia*, ed. H. Gelzer. Lipsiae 1890 pp. 3, 25, 26).

Спорѣдъ Г-на *К. Иречекъ* (*Cesty po Bulharsku*—С. В. 1888. p. 624) името „Марцианополъ“ се изгубва слѣдъ смъртѣта на императора Мауркия (602 год.), нѣ отъ горѣказанитѣ „*notitia Basilii*“ се доказва, че този градъ е съществувалъ още въ IX столѣтие. Старото име Марцианополъ се е запазило до днесъ въ названieto на едно старо сѣлице „*Маркозана*“ на югъ отъ Девненскитѣ воденици, гдѣто е съществувало селото до 1829 г.

Между надписитѣ намѣрени въ последно врѣме въ развалинитѣ на стария градъ е любопитенъ надписътъ, който се е намѣрилъ до источната му укрѣпителна линия. Надписътъ е написанъ на единъ стѣлбъ съ диаметръ 0.48 м. съ четвъртита основа, съ които стѣлбътъ е билъ забитъ въ земята. Стѣлбътъ прѣдставлява *милляренъ камъкъ* (*milliaria*) и носи слѣдния надписъ:

Τῷ Θειοτάτῳ αὐ-
τοκράτορι Μάρ(κῳ) Ἀντωνίῳ
Γορδιανῷ ἢ
πόλις ἢ Μαρκιανο-
πολειῶν ἐν τοῖς
ἰδίοις ὄροις

На найбожественния императоръ Маркъ Антоиниъ Гордианусъ, градътъ на Маркианополитанитѣ въ своего землице.

Надписътъ произлиза между 242—244 год. сл. Р. Хр.

Подобни камъни се намѣрватъ по старитѣ римски шосета въ България; въ близката околност на Марцианополъ, на римския пѣтъ, който е водилъ отъ този градъ за гр. *Durostorum*, до първата римска станция до с. *Ассарджикъ*, намѣрихме два миллярни камъни (*Archäologisch-epigraphische Mittheilungen* — АЕМ XVII 2 № 76). Подобно и на римския пѣтъ, който е водилъ отъ гр. Марцианополъ до гр. *Abrittus* (на който останки открихме до с. *Абтаатъ* (Добруджа): единъ до с. *Езу-бей* (А. Е. М. № 101) и въ старитѣ Абтаатски гробища изкопахме синжлата година милляренъ камъкъ съ слѣдния надписъ:

Imp(eratori) Caesari, divi Trai-
 a|ni Parthici filio, divi
 Nervae nepoti, Trai-
 ano Hadriano Aug(usto)
 p]ontif(ici) maximo trib(unicia)
 pot(estate), co(n)s(uli) III p(atri)p(atriciae)
 D(ominis) n(ostri)s (три пкти)
 Valentiniano
 Theodosio
 Arcadio

Първата част на надписа е отъ връмето на имп. *Хадрияна* (117—138 год. сл. Хр.) Последнитъ 4 реда съ имената на импера-
 торитъ: *Valentinianus* (364—375) *Theodosius* (378—395) и *Arcadius* (395—408) сж писани по послъ.

III

Старата българска столица отъ дохожданието на Бълга-
 ритъ на Балканския полуостровъ до царь Симеона (888—927) *не е*
била, (както доказватъ нашитъ десетогодишни изслъдования, които
 сж приготвени вече за публикуване) до сегашното село *Пръславъ*,
 както се е мислело до сега, нъ до село *Абоба* (Новопазарско). До
 това село се нахърватъ остатъци на единъ воененъ лагеръ, въ видъ
 на неправиленъ четиъроъгълникъ съ малко счупени страни, и въ сръд-
 дата съ едно силно каменно укръпление. Сръдната му широчина (отъ
 западъ къмъ истоки) е 3.5 Км. и дължината отъ югъ къмъ сѣверъ
 ок. 7 Км., Лагерътъ завзема едно пространство около 24 □ Км. и
 обиколень е съ окопи.

Още въ 1887 г., когато първижтъ посѣтихме тѣзи мѣста, за-
 чуди ни постройката на окна, която е напълно сжща, както при
 пограничния окопъ „*Еркесин*“ въ Южна България отъ Бургаския
 заливъ до р. Сазлия, за който първижтъ доказахме, че е билъ по-
 граниченъ окопъ на българекото царство. (Археологически и истори-
 чески изслъдования въ Тракия). Обърнахме найголемо внимание на
 надписитъ отъ Абоба и пейната окошость, които сж едно много
 важно доказателство за нашето миѣние.

Но малка частъ отъ тѣхъ сж латински, които доказватъ, че прѣзъ
 сжщото мѣсто е минавалъ римски пъкъ отъ Марцианополь до Никополи
 (Nicomopolis) и че тукъ е била първата станция на този пъкъ (други
 двѣ станции нахърихме до сѣверитъ склонове на Фишекъ базиръ и
 до с. Ковачевница): по голъмата частъ отъ надписитъ сж *отъ първитъ*

български връмена: отъ връмето на *Крума* (803—814), *Омортаа* (814—831(2)) и *Маложира* (831—837). (Надписитѣ съ публикувани: въ АЕМ XIX. 2. «Altbulgarische Inschriften № 1—11. и XVII 2. «Antike Inschriften aus Bulgarien» № 44, 53, 71, 72, 73, 98). Послеѣ обърнахме внимание и на другитѣ старини въ Абоба и нейната околностъ, особено на старитѣ иктища отъ Силистра, която е била една отъ найглавитѣ крайдунавски български крѣпости, прѣзъ Абоба и прѣзъ балканскитѣ проходи за градоветѣ Девелтъ и Маркѣтай въ Южна България и намѣрихме редъ укрѣпления, които съ били построени съ окои по същия начинъ както главни лагерь до Абоба; любопитно е, че тѣзи иктища не съ минавали прѣзъ *Симеонови Прѣславъ*. Старата столица до Абоба не е носила название „*Прѣславъ*“ и се споменува просто „*аула*“ (τὴν λεγομένην αὐλὴν . . . ; τὴν . . . παρειληφέναι αὐλὴν) „*дворецъ*“. Спорѣдъ К. Пречекъ (Cesty рѣ Bulharsku р. 641) е билъ тукъ старобългарски градъ *Плисковъ* (Πλίσκοβα), който Левъ Дякоуъ споменува между Прѣславъ и Дръстеръ и Ашиа Комнена между прохода Сидера и Дръстеръ въ близкостъта на Симеонови върхъ (Шуменъ).

При нашитѣ изслѣдования обърнахме и внимание на въпроситѣ „какво стана съ първитѣ неславянски Българи?“ възможно ли е този народъ, който е побѣждалъ, да е изчезналъ напълно въ пространство на двѣ столѣтия и да се е слѣлъ съ славянския елементъ, на който характерътъ е билъ съвѣжъ противенъ на характера на старитѣ Българи? и много други въпроси за които нито за отговоритѣ тукъ нѣ е мѣстото. Доидохме до едно миѣние (което неможе да бѣде окончателно, догдѣто не се събержтъ още други материили) именно: че досегашното мохамеданско население въ Дели-Орманъ „*Гузжали*“ и може би и християнскитѣ „*Гузжузи*“ въ источна България съ останки на старитѣ неславянски Българи.

По подробно описание по въпроса на старата българска столица, за причинитѣ на прѣжѣстепнето ѝ до Прѣславъ и за старитѣ Българи оставаме за особена публикация.

Видѣхме, че Провадийската рѣка, като сѣверна погранична линия на сѣвернитѣ прѣдѣлания на Источния Балканъ е играла много важна роль отъ най-старитѣ връмена до най-новитѣ, въ които *Шуменъ* и *Варна* съ били главни пазителни точки на Источния Балканъ въ русско-турекитѣ войни.

Връщаме се къмъ прѣдначертаната ни статия:

O d e s s o s

(Ὀδησσός, Odyssoe, Odysseopolis) — Варна. За неговата история пише П-тъ *К. Иречек* С. В. 600—603): основанъ е билъ отъ милетскитѣ колонисти още въ първата половина на VI столѣтие пр. Р. Хр., на побрѣжнето, което е било населено отъ тракийско племе *Кробизи* (Κρόβυζοι, Crobuzi), което у Херодота (IV 49) се споменува още на западъ до рѣкитѣ *Видъ* (Ἄρτάνης) и *Осма* (Νόης).

Основанието на града се пада въ врѣмето на мидийския царь *Астиакъ*, то е между 594—559 г. до Р. Хр.. Името на града произтѣзло отъ името на *Одиссея* (Ὀδυσσεύς), което може да служи, като доказателство, какво уважение колониститѣ по брѣговетѣ на Черно Море сж запазили за голѣмия царь мореплавателъ. Петъ градове на западния брѣгъ па Черно Море направили търговскій съюзъ, нарѣченъ *центаполисъ*: *Tomis* (сегашни градъ Кюстендже) *Kallatis* (гр. Магалия) *Odessos*, *Mesembria* и *Apollonia* (гр. Созополь), и по едно врѣме гр. *Одессосъ* е билъ центръ на този съюзъ. (Тепляковъ, Писма изъ България) Прѣди римско врѣме сж били сѣчени въ града *Одессосъ* сръбѣтрии, а въ римско врѣме бронзени монети отъ императора *Хадриана* до *Гордиана*. Отъ края на VII столѣтие сл. Хр. се споменува вече името „*Варна*“. Византийскитѣ писатели пишатъ, че Българитѣ въ 678 г. сж достигнали до „*Варна близо до Одессосъ*“ (Βάρναν πλησίον Ὀδησσού), отъ което слѣдва, че названието „*Варна*“ е принадлежало въ началото на нѣкоя мѣстность близу до стария *Одессосъ*. Види се, че това название е означавало Провадийската рѣка съ Девненскитѣ езера и съ околната долина, понеже и императоръ *Константинъ* (Багрянородни Порфиρογέννητος) въ X вѣкъ говори за „*ръката Варна*“ а и до сега единъ отъ притоцитѣ на р. Гол. Камчия и цѣлата му околность се казва *Врана* (Шуменско). Може би, че разпростраеннето на християнството на балканския полуостровъ е била причина за прѣименуваннето на гр. *Одессосъ*, както сръщае при много градове отъ V стол. сл. Хр. (Das christliche Element in der topographischen Nomenklatur der Balkanländer. К. Jirecek).

Въ сръднитѣ вѣкове Варна се рѣдко споменува: въ 1201 год. прѣвъ Великъ-день била прѣвзета отъ царя *Калояна* (1197—1207) съ помощта на обсадни машини. Въ XIV и XV стол. се споменува у Италиянитѣ, като главно житно пристанище въ „*Bolgaria*“ или „*Zagorra*“. Въ 1352 год. се споменува тукъ венециански консулъ. Въ XIV стол. до туканшото приморне се е прославила една болярска фамилия, която при паданнето на българското царство е станала почти независима. Най напредъ се споменува въ 1346 година князь

Баликас (ἄρχων Μπαλίκας), господарь на *Карбона*, (сегашни гр. Балчикъ). Братъ му *Добротичъ* (Τορπροτίτζης, *Dobordize, Dobrodicius*) съ деспотска титла се споменува като владѣтель на приморска България. Сжщия е владѣль крѣпости *Варна*, *Калиакра*, *Козакъ* (Козакъ кале на Янку Тене на западъ отъ с. Ъозникъ до устието на р. Чифте-дере) и *Емона* (на Емински носъ). Въ 1366 год. Варна е била обсадена отъ Амадея Савойски, нъ безъ успѣхъ. Като наследници на Добротича се споменува *Иванко* (отъ 1386 год.) (у турцитѣ „Добричъ-оглу) и румански князь *Мирча*, койго въ 1390 г. се пише „*terrarum Dobrodiicii despotus et Tristri dominus*“, нъ Турцитѣ постъпенно сж прѣвзели цѣлата страна. Въ Мирчовата титла „*Tristri*“ значи гр. Силистра и отъ това произлѣзло славянско име: „*Тръстеникъ*“, въ една стара пѣсень отъ Добричско, за единъ старъ пжтъ, въ която се споменува „царь Симеонъ отъ *Влахерина*“ „на цара въ гр. *Тръстенишкие*“ и „въ градъ *Тръстеникъ*“. За населението на Иванковата територия се споменуватъ 1387 год. *Българи* и *Гръци*. Въ 1444 год. Варна се е прославилъ съ сражението на полско-унгарекия краль *Владиславъ* съ султана *Мурадъ II* (1421—1451), което е станало 5 Км. на западъ отъ града и се е свършило съ пораженнето и смъртта на Владислава. Отъ ново е получила Варна историческо значение въ русско-турскитѣ войни.

Паметниците отъ гр. Варна и близката околностъ сж били публикувани въ разни, повечето иностранни, списания отъ разни списатели. Най-голъмата сбирка до сега на варненскитѣ старини се намѣрва въ гръцката Митрополия въ Варна (въ «*Revue Archéologique*» 19 années отъ J. Mordtmann fils „*Inscriptions de Varna*“) и би трѣбовало да се обърне по голѣмо внимание за нарежданнето ѝ, за да стане достъпна и за по широка публика. Други паметници сж били прѣнесени въ Руссия и Цариградъ, въ послѣдно врѣме и въ народни Музей въ ст. София, и пѣкои отъ тѣхъ до сега се намѣрватъ на разни мѣста въ гр. Варна.

Паметниците въ гр. Варна можежъ да раздѣлимъ на тракийски, надгробни, публични актове и дедикации (посвѣтвявани пѣкому).

I. Релиефи наречени „тракийски конници“

(„chevalier de la Thrace спорѣдъ Dumont: „*Inscriptions et monuments figurés de la Thrace*“. Paris), споредъ Тракийците, на които принадлежатъ тѣзи паметници.

№ 1.

Мраморна плоча на около отчупена 0.35 м. широка, 0.28 м.

висока 0.05 м. дебела въ Гръцката Митрополия (за по кжео по надолу Г. М.); прѣдставлява до половина пешькнали релефъ на конникъ, облеченъ съ кжеа дрѣха и съ една мантия (la chlamyde flottante, χλαμύς); коньтъ върви по лека (au pas).

№ 2.

Мраморна плоча 0.19 м. широка, 0.25 м. висока и 0.08 м. дебела отъ молу и отъ дѣсно отчупена въ Г. М. Релефътъ прѣдставлява конника въ бѣгъ (galop), облѣченъ както прѣдния. Лицето му е на право (en face); дѣсната ржка издигната и е снабдена съ коише. Подъ коня два свиня.

№ 3.

Плоча 0.3 м. широка 0.1 м. дебела 0.38 м. висока отъ долу и отъ лѣво отчупена въ Г. М. Релефътъ прѣдставлява голъ конникъ на главата съ остъръ кашакъ (πίλος); коньтъ върви полека.

№ 4.

Надгробна мермерна плоча 0.64 м. висока 0.44 м. широка и 0.1 м. дебела въ Г. М. Въ горната половина въ една правоъгълна рамка съ по единъ простъ стълбъ отъ всѣка страна релефъ, който прѣдставлява единъ конникъ съ наметната мантия; прѣдъ него на единъ столъ (δίφρος) седи една жена и задъ конника стои едно момче облѣчено съ кжеа дрѣха. Подъ релефа слѣдния надписъ:

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΠΡΩΤΑΓΟΡΟΥ
ΝΓΥΝΗ ΔΕΥΧΑΙΡΕΑΥΤΟΥ ΠΟ
ΤΟΥ ΠΡΩΤΑΓΟΡΟΥ ΘΥΓΑΤΗΡ
ΧΑΙΡΕΤΑΙ

(Изяснение на гръцкитѣ надписи отъ Нв. Асирноти, въ края на статията).

№ 5—13.

Подобни конници се намѣрватъ и на други мѣста въ Провадийската долина. Учитель С. Стефановъ намѣри една плочка 0.2 м. широка 0.23 м. висока и 0.025 м. дебела съ изображение на конника до с. Гебедже. При разчистванieto на развалинитѣ на стария градъ Макрополь до Евкенноградъ, между другитѣ старини се намѣри една часть отъ конника. Въ една къща на южния край на с. *Авренг* били намѣрени 4 конника подъ единъ голѣмъ камъкъ, заедно съ нарчета на прѣстепи есждове и изгорѣли кости; два отъ конницитѣ съ изтрити надписи. На сѣвернестокъ отъ ещщото село, съ нарчета на други старини, се намѣри едно нарче отъ конника съ надписъ. Подъ развалинитѣ на крѣпостта „*Петричь калеси*“ е билъ

616

наѣренъ конникъ съ полунетритъ надписъ, въ който се чете тракийско име и другъ конникъ съ надписъ

[Ἡρωί] Βετεσπίω
Α]ύζάτραλις Ἰουλίου

първия редъ надъ, а другия подъ реліефа.

АЕМ. № 78.

№ 14.

Въ с. Ассарджикъ (Провадийска околина), сж наѣрени нѣколко конници, които се съхраняватъ въ нашета гимназия. Любопитенъ е случай, гдѣто конникътъ е билъ зазиданъ въ особина за него вдѣлватина на единъ кахъкъ съ слѣдующия надписъ:

ΑΓΑΘΗ ΤΥΧΗ
ΘΕΩ ΑΠΟΛΛΩΝΙ
ΑΥΛΑΡΚΗΝ Ω ΑΥΛΟΥ ΠΙΟ
ΡΙΣ ΑΥΛΟΥ ΠΟΡΕΟΣ ΑΝ
ΘΑΥΤΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΤΕΚΝΙΩΝ
ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΝ ΑΝΕΘΗΚΕΝ

Ἀγαθῇ τύχῃ
Θεῷ Ἀπόλλωνι
Ἀυλαρκηνῶ Ἀυλοῦ πο-
ρις Ἀυλοπόροος ἀν-
θ' αὐτοῦ καὶ τῶν τέκνων
εὐχαριστήριον ἀνέθηκεν.

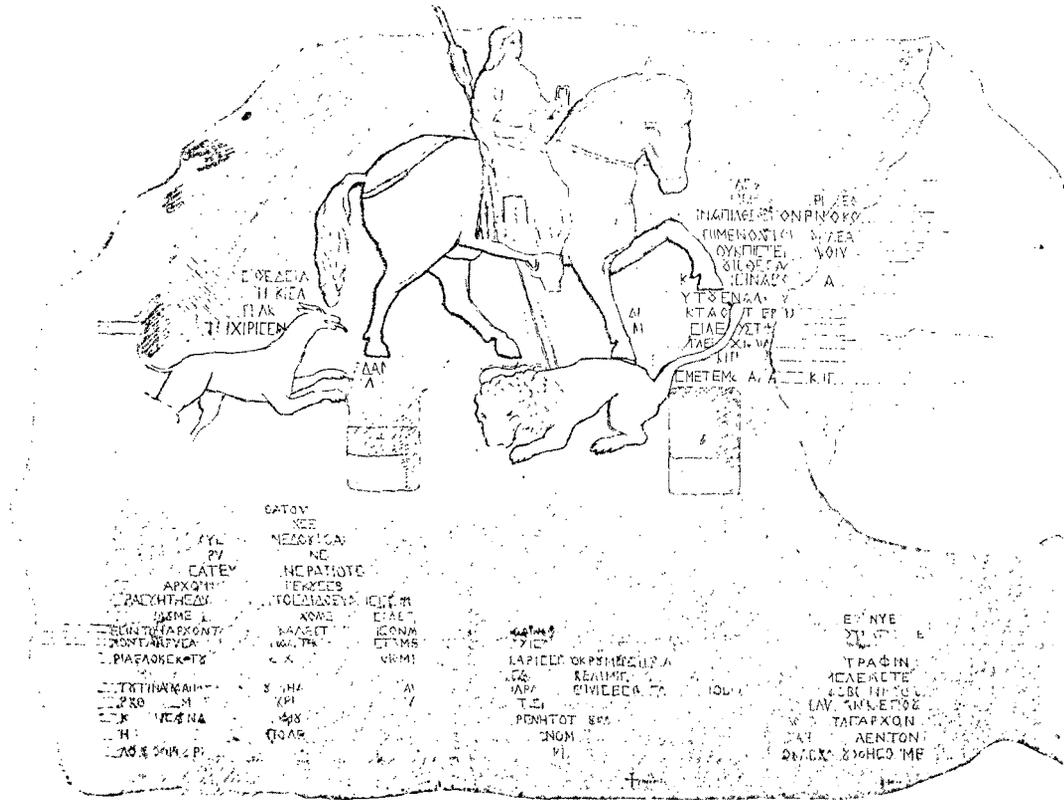
и въ надписа е любопитенъ, види се, мѣстния прѣкоръ на бога Аполлона «Ἀυλαρκηνός».

№ 15.

Подобенъ случай, гдѣто конникъ е билъ втеченъ въ камъка съ надписъ, наѣрихме още въ с. Девля и въ гр. Балчикъ; тези послѣдни съ слѣдния латински надписъ:

D(is) M(anibus)
Val(erius) Hercu(l)s
Val(erii) Silva-
ni vet(erani) f(ilius)
vix(it) an(nis) XII.
me(nsibus) VI.
Cl(audius) Secun(dus)
Ma(rci) f(ilius) b(eatus) h(er)es
Firmi vic(o)
p(osuit)

(Шкорниль, Протоколи императорскаго Одесскаго Общества Исторіи и древностей. Изд. О. 1896).

Релефът на ЦАРЬ КРУМЪТЪ върху скалата надъ с. Мадара

Отключихме се отъ своята задача, да покажемъ до колко е билъ разпространенъ тракийски елементъ въ Провадийската долина, и по-неже и на пѣкони отъ Варненскитѣ надписи има тракийски имена, излиза, че този елементъ е образувалъ и една частъ на Варненското население.

№ 16.

Като описваме тракийскитѣ конници въ Провадийската долина, неможемъ да не споменемъ най-любопитния и най-оригиналния отъ тѣхъ, който се намѣрва на скалната стѣна, която се издига надъ изворитѣ на *Мадарската рѣчица* (между с. с. *Калуиерици* и *Кюлевчи*) на височина 23 м. отъ подножието на скалитѣ. Релефътъ прѣдставлява единъ конникъ (отъ краката на коня до главата на вѣздеца 2·75 м. високъ) гологлавъ, съ дълга коса, въ дѣсията си рѣжа държи уздата на коня, въ лѣвата си хоризонтално изправена рѣжа пѣсакъвъ прѣдметъ. Конникътъ е облеченъ въ една дълга дрѣха, която никакъ не прилича на дрѣхитѣ съ които обикновено сж облечени тракийски конници. Прѣзъ рамото има завѣсено дълго *коние*, което достига до краката на коня, отъ горѣ съ конеска опашка. Коньтъ върви полека, лѣвния прѣдни му кракъ е издигнатъ и главата му е обърната на-прѣдъ. Подъ краката на коня единъ левъ, който, като че иска да избѣга и задъ коня едно ловджийско куче (хрѣтка) въ бѣгъ. Подъ релефа има двѣ четвъртити вдлъбнатини, други двѣ по на долу, които сж служили за поставенне скеле при работеннето на релефа. Канницъ е челъ отъ дѣясната страна на конника дума „*Seren*“ и прѣд-полата, че релефътъ е отъ римско врѣме и че изображава пѣкой императоръ или пѣкой голѣмецъ, който е обичалъ лова; К. Пречекъ (А. Е. М. X. р. 196) е разпозналъ, че надписътъ е грѣцки.

За окончателното рѣшение на този паметникъ, поставихме едно скеле 25 м. високо. Намѣрихме, че надписътъ е писанъ не само отъ двѣтѣ страни на конника иъ и подъ релефа а то по голѣмата му главна частъ, на една плоскость 7 м. широка и 2·5 м. висока. За жалость намѣрихме, че надписътъ е много изтригъ отъ дѣждове, и че сж запазени отъ него само части, отъ които мъчно може да се опрѣдѣли съдържаннето му. Отъ самия надписъ се вижда, че той е билъ изсѣченъ въ по-новитѣ врѣмена. Въ 11 редъ на главния надписъ въ срѣдата се чете «ο Κροουρ» името на българския царъ *Кружъ* и въ 15 редъ на дѣсно Ὁ[μοιο]τάχ ἄρχον[τα] останки на името на настѣдника му — *Омортаи*.

Освѣтъ това се чете:

Горѣ на лѣво 4 редъ: ἐνε]χίρισεν; горѣ надѣсно 3. р. ἀλλῶθεν и

5 p.: ου κ(ἐ) πιστε, 8 p.: α]όγοῦ ἐν ἀλ 10 p.: βα]σιλευς. Въ главния надписъ: 3 p.: ἐδόκισα 5 p.: σ(τ)ρατιότη(ς) 6 p. ἄρχον[τα 9 p. τὸν ἄρχοντ[α 10 p.: τὰ χρυσᾶ 11 p.: κ(ἐ) ἐκ τοῦ p. 13 ἐλίψε (ἐποίησε) 16 p. πολε[μ . . .

(АЕМ. XIX. 2. № 11).

Отъ надписа се вижда, че този любопитенъ наметникъ е отъ голѣжа важность за първата българска епоха и конникътъ прѣдставлява царь Крума. Култътъ на тракийския конникъ е билъ прѣтъ отъ колониститѣ, отъ Гръцитѣ и Римлянитѣ и вѣроятно и отъ народитѣ, които сж дошли подиръ тѣхъ. Може би, че и въ изображение на „Св. Георги“, този култъ е запазенъ и до днесъ.

Освѣтъ изображенията на тракийския конникъ срѣщатъ се малки плочки съ други изображения.

№ 17.

Плоча, съ релефа, който прѣдставлява Хераклеа, въ една ниша, отъ двѣтѣ страни ограничена съ стѣлбове. На стѣлбоветѣ се под-пира единъ сводъ, надъ който е истритъ надписъ въ който се по-знава само

. . . . ν ἀν[έθ]ηκε[ν (А. Е. М. XVII 2. № 81).

№ 18.

Мермерна плочка 0·05 м. дебела, 0·29 м. висока 0·19 м. широка. Въ една рамка изображение на бога Зевса, съ една дълга тояга (σκῆπτρον) въ лѣвата ржка и дѣсията ржка държи надъ главата на единъ орелъ. Въ Г. М.

№ 19.

Мермерна плочка 0·5 м. дебела и 0·21 м. широка отъ горѣ и отъ дѣсно отчупена. Намѣрена въ Охридска улица въ кѣщата на Пандели Сигали. Релефътъ прѣдставлява една сѣдяща жена, която подава вѣнецъ на Хераклеа. Подъ релефа слѣдния надписъ, въ който нѣкои отъ буквитѣ сж свързани:

ΠΡΩΤΩΣΓΕΝΟΥΙΜΕΝΟΙ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΝΜΗΤΡ

ΗΡΑΚΛΕΙ

А. Е. М. XVII. № 2. 80.

II. Надгробни и други паметници.

№ 20.

Въ градската приморска градина единъ варовкъ камъкъ въ форма на успорѣдностѣтъ 0·54 м. широкъ 0·56 м. високъ и 0·52 м. дебелъ. На едната страна името на погребения

. . ΩΤΑΓΟΡΗΣ
ΑΚΑΜΑΝΤΟΣ

Προταγόρης Ἀκαμάντιος

то е: Протагориев сина на Акаманта.

Камъкът произлиза отъ IV стол. до Р. Хр.

№ 21.

Плоча 0·08 м. широка и 0·29 м. висока отъ долу отчупена на-
брана въ двора на католическата черква.

ΜΗΤΡΟΦΑΝΗΣ
ΒΑΚΧΙΟΥ
ΜΑΡΩΝΙΤΗΣ

Μητροφάνης Βακχίου Μαρωνίτης

Μητροφανисъ синъ на Βακχία отъ Μαρωνιά. (Α. Ε. Μ. 86).

№ 22.

Мер. плоча 0·18 м. дебела, 0·5 м. висока и 0·39 широка въ
Г. М. Въ една правоъгълна рамка, отъ двѣтъ страни съ стълбове е
слѣдния релефъ: жена сѣди на единъ столъ (κλισμός, κλιντήρ),
облѣчена съ дълга дрѣха (πέπλον) на главата съ було (καλύπτρα);
подъ стола момиче и прѣдъ жената друго момиче, което подава нѣщо
на жената. Отъ горѣ на една полица нарѣдени разни прѣдмети (кош-
ница, стъкленица), както до сега виждаме въ селеки къщи.

ΣΑ ΚΟΥΣΕΛΛΗΝΟΣΘΥΓΑΤΗΡ
ΓΥΝΗΔΕΑΡΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣΤΟΥΞΗ
ΝΙ ΧΑΙΡΕ.

№ 23.

Въ двора на зданието на Окръжната комиссия камъкъ (stèle)
0·31 м. високъ, 0·38 м. широкъ и 0·15 м. дебели съ слѣдния релефъ:
На лѣво седи една жена въ дълга дрѣха на единъ столъ; подъ
стола едно момиче. Прѣдъ жената единъ стоящъ човѣкъ въ дълга
горна дрѣха (ιμάτιον) и задъ него едно момиче съ долна дрѣха (χι-
τών). Подъ релефа е изтрито името на погрѣбения и запазенъ само
втория редъ съ

ΧΑΙΡΕ

•χαῖρε•.

•№ 24.

Мер. плоча, 0·055 м. дебела, 0·38 м. висока и 0·26 м. широка,
отъ горѣ заострена въ Г. М. Релефътъ въ правоъгълна рамка прѣд-
ставява погрѣбална вечеря (banquet funèbre). На просто легло

(κλίνη) е подулѣжашъ мжжъ облѣченъ съ горна дрѣха; лѣвата му ржка, подпирена на една възглавница (προσκεράλαιον) държи чаша (?). До краката му на простъ столъ седи една жена съ дълга дрѣха и було на главата. Прѣдъ леглото трикрака масса (mensa tripes, τράπεζα τρισκελής) съ ястия и до нея едно момче, и до стола на жената едно момиче.

Подъ релефа слѣдния надписъ

ΑΝΘΕΣΤΗΡΙΕ
ΜΗΝΟΔΩΡΟΥ
ΧΑΙΡΕ

№ 25.

Часть отъ мрам. плоча, 0.35 м. широка, 0.28 м. висока и 0.11 м. дебела въ Г. М. Отъ релефа е запазена малка часть на дълга женска дрѣха; релефътъ е прѣдставлявалъ погребална вечеря. Отъ надписа само лѣвата половина е запазена:

ΕΛΛΗΝΕΣΤΙΑ
ΧΗΣ

ΧΑΙΡΕ.

№ 26.

Въ старата болница камъкъ варовикъ 0.66 м. широкъ 0.38 м. дебелъ съ слѣдния надписъ:

Διονύσιος Δη-
μοσθένου Ήρα-
κλειώτης βι-
οὺς ἔτη ὃ-Παρο
δίταις χέριν.

Καί] ἡ γυναῖκα αὐ-
τοῦ]

Дионисиусъ синъ на
Демостена изъ Ираклеи,
който е живѣлъ 70 го-
дини.

и жената му (отчунено)

Надписътъ е вече отъ римско врѣме.

Ираклеа е била прочута чернохорска колония въ Мала Азия и е имала търговски сношения съ крайбрежието въ околността на Одессосъ. (Пр. Одесса 1898).

№ 27.

Часть на мрам. плоча 0.08 м. дебела, въ Г. М. Отъ релефа, който е прѣдставлявалъ погребална вечеря е запазена само долна часть на стола и на него сѣдяща жена и малка часть на леглото. До стола стои едно момиче, което държи въ лѣвата си ржка една китка и въ дѣсната кълбообразенъ прѣдметъ.

№ 28.

Малка частъ на плоча съ погрѣбална вечера въ Г. М. Глава на сѣдяща жена, която съ лѣвата си ръка държи горнята си дрѣха.

№ 29.

Мерз. плоча 0.08 м. дебела, 0.42 м. висока и 0.34 м. широка въ Г. М. На плочата отъ двѣтѣ страни релефи. Отъ едната страна въ правоъгълна рамка, съ стълбове отъ двѣтѣ страни, въ срѣдата стоящъ човѣкъ въ дълга горня дрѣха; отъ двѣтѣ му страни по едно момче въ къса дрѣха. Момчето, което стои отъ лѣвата страна на човѣка, държи за стълбото на едно дърво, на което върхътъ е наклоненъ къмъ човѣка. Надъ главата на другото момче се подава конска глава съ узда.

Отъ другата страна на плочата, спрямо първия релефъ наопаки, е другъ релефъ отчупенъ отъ горнята страна. И той прѣдставява стоящъ човѣкъ, отъ длѣтѣ му страни по едно момче подирено на рамката на релефа. Види се, че най напредъ е билъ направенъ втори релефъ и постъ вследствие на счупването му е билъ направенъ по малкъ подобенъ нему първи релефъ отъ другата страна на ежщата плоча.

№ 30.

Мерз. плоча въ Г. М. 0.08 м. дебела 0.57 м. висока и 0.28 м. широка отъ горѣ заострена. Въ правоъгълна проста рамка слѣдния релефъ: отъ дѣнята страна до рамката стоящъ човѣкъ въ дълга дрѣха, отъ срѣща му едно момче, подирено на рамката. Отъ долу слѣдния надписъ:

ΕΣΤΙΑΙΟΣ
ΔΙΟΣΚΟΥΡΙΔΙΟΥ ΧΑΙΡΕ

ΙΔΙΒΛΩΝ

Ἐστιαῖος

Διοσκουρίδου χαίρει

Ἰδιβλων

(ΔΕΜ. № 84).

№ 31.

Мерз. плоча въ Г. М. 0.15 м. дебела, 0.52 м. висока, 0.35 м. широка. Въ правоъгълна рамка, отъ двѣтѣ страни съ стълбове, релефъ, който прѣдставлява стоящъ човѣкъ въ дълга дрѣха и до него едно момче. Отъ лѣвата страна единъ олтаръ съ двѣ стѣпала и отъ горѣ бюстъ. Подъ релефа:

ΕΣΤΙΑΙΟΣΕΣΤΙΑΙΟΥ
ΧΑΙΡΕ.

№ 32.

Мерм. ступена плоча 0.07 м. дебела, 0.49 м. висока, 0.42 м. широка отъ горѣ заострена въ Г. М. Релефътъ въ проста рамка прѣдставлява стоящъ човѣкъ, съ дълга дрѣха и отъ лѣвата му страна момче, което въ дѣвената ржка държи единъ прѣдмѣтъ. Двата глѣдатъ на право (en face). Отъ горѣ надписъ:

ΣΙΜΩΝΘΕΟΤΙΔΟΥΗΡΩΣ

ΧΑΙΡΕ.

№ 33.

Мерм. плоча въ Г. М. 0.08 м. дебела, 0.52 м. широка, 0.6 м. висока. Въ правоугълна рамка, отъ двѣтъ страни съ стълбове, релефъ на погрѣбална вечера. На просто легло полулежащъ човѣкъ, въ дълга дрѣха; въ лѣвата му ржка, която е подирана на една възглавница, държи ибъакъвъ прѣдмѣтъ. До краката му на простъ столъ една жена и до стола едно момче. Прѣдъ леглото триржка масса съ овошки и грозди и до нея едно момче. Отъ долу слѣдния надписъ:

ΑΠΕΛΛΑΣΖΕΝΩΝΟΣΚΑΙΗΓΥΝΗΑΥ

ΤΟΥΓΑΥΚΥΤΗΣΧΑΙΡΕΟΥ ΧΑΙΡΕΤΑΙ

№ 34.

Мержерна плоча 0.08 м. дебела, 0.42 м. широка 0.61 м. висока въ Г. М. Отъ горѣ заострена и украсена съ фронтонъ (тригълникъ) отъ страни съ акротерии и въ фронтоната една розета. Подъ фронтоната първа часть на надписа:

ΜΕΝΤΗΣΝΕΙΚΙΟΥΓΥΝΗ

ΑΥΤΟΥΑΝΝΙΖΕΝΩΝΟΣ

и подъ него релефъ, който прѣдставлява погрѣбална вечера, както въ № 33, само че леглото не е толкова просто (ἀνάκλιτρον) и човѣка въ дѣвената си изправена ржка държи вѣнецъ. Подъ релефа втората часть на надписа:

ΤΟΥΑΥΤΟΚΡΑΤΟΥΣ

ΘΥΓΑΤΗΡΧΑΙΡΕΤΕ

№ 35.

Мержерна плоча 0.08 м. дебела 0.59 м. висока и 0.41 широка въ Г. М. Въ правоугълна рамка отъ двѣтъ страни съ стълбове, много хубаво работенъ релефъ на погрѣбална вечера както № 34, само жената държи едно малко дѣте на ржцѣ. Момчето до трикраката масса съ овошки и грозди, държи въ лѣвата си ржка единъ есждъ за вино.

Надписът е надъ релефа, и е отъ части отчупенъ:

. ΙΣ·ΖΩΝΕΑΥΤΩΚΑΙΤΗΓΥΝΑΙ

. ΑΙ ΜΝΕΙΑΣΧΑΡΙΝ·

№ 36.

Мермерна плоча 0·52 м. широка и 0·63 м. висока, намѣрена до мѣнастира Св. Димитръ въ Евксиноградъ; сега зазидана до главната врата на мѣнастира. Релефътъ много хубаво работенъ съ погребалина вечера както въ № 34. Надъ релефа слѣдния надписъ

ΗΡΑΚΩΝΒΕΙΤΥΡΙΓΟΥ ΧΑΙΡΕ

№ 37.

Въ развалинитѣ на Макрополисъ до Евксиноградъ намѣрена мерм. плоча 0·12 м. дебела, 0·54 м. широка, 0·94 м. висока съ релефа както въ № 36. Сега зазидана до кабинета на Н. Ц. В. Княза.

Отъ горѣ слѣдния надписъ:

ΞΕΝΩΝΑΡΤΕΜΙΔΩΡΟΥΤΟΥΙΠΠΟ

ΜΕΔΟΝΤΟΣ ΧΑΙΡΕ

а подъ релефа:

ΚΑΙΗΓΥΝΗΑΥΤΟΥΣΞΕΑΚΟΥ

ΝΟΥΜΗΝΙΟΥ ΧΑΙΡΕΤΕ

Ξένων Ἀρτεμιδώρου τοῦ Ἰππο-

μέδοντος, χαίρε

καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ Σεάκου

Νουμηνίου, χαίρετε

Всичкитѣ имена на този надписъ сж извѣстни, съ изключение на варварско име «Σεάκος», което прилича на мжко име „Σαβάκος“, въ танаидски надписъ, публикуванъ отъ В. В. Латышева, въ извѣстенъ сборникъ на надписитѣ отъ сѣверното побръжие на Черно Море (Inscr. Pontii II., No. 447). Въ втората частъ на надписа не е означено името на погребената, а само името на баща и дѣдо. Пр. Одесса 1897. р. 79. 80.

№ 38.

При събараннето на старата казарма се намѣри мерм. плоча 0·14 м. дебела, 0·32 м. широка 0·6 м. висока съ слѣдния надписъ:

ΗΡΑΚΛΕΙΔΗΣ

ΣΩΚΡΑΤΟΥ.

ΧΑΙΡΕ

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ΗΡΑΚΛΕΙΔΟΥ
ΧΑΙΡΕ

№ 39.

Камъкъ варовикъ въ видъ на олтарь, въ срѣдата 0·15 м. широкъ и 0·125 м. дебели 0·19 м. високъ, отъ горѣ отчупенъ; отъ долу основата по широка съ корнисъ, въ Г. М. Надписътъ:

Φ]ΛΑΒΙΑΚ
ΤΑΚΥΡΙΑ
ΗΔΩΡΟΝ
ΑΝΕΘΗΚΑΙ

№ 40.

Мерм. плоча 0·038 м. дебела, 0·2 м. висока и 0·28 м. широка въ Г. М. Отъ горѣ и отъ долу личать останки отъ единъ редъ.

: CYNBIOC
ENAMENH
ΛΩΡΕΝΤΙΟΥ
СКΡΙΝΑΡΙΟΥ
ΗΤΙCΕΤΕΛΕΥ
ΤΗΣΕΝΜΗΜΑΡ
ΤΙΟΥΓΗΜΕΡΑ
[CANBATΩΝΩ] (?)

№ 41.

Плоча въ гръцкото училище съ която е билъ захлушенъ гробъ, отъ горѣ съ една халка и слѣдния надписъ:

ΕΝΘΑΔΕΓΑΙΑΚΑΤΕΧΕΙΔΟ
ΜΝΕΙΝΟΝΥΙΟΝΗΡΑΚΛΕΙΔΟΥ
ΤΥΡΑΝΟΝΑΠΟΠΡΟΓΟΝΩΝΕΥ
ΓΕΝΗΣΗΣΑΝΤΑΕΤΗΕΙΚΟΣΙ
ΤΗΝΣΤΗΛΗΝΑΝΕΣΤΗΣΑΝ
ΑΥΡΗΛΙΟΣΗΡΑΚΛΕΙΔΗΣΠΑΤΗΡ
ΚΑΙΜΑΔΑΓΑΥΑΜΗΤΗΡ
ΜΝΗΜΗΣΧΑΡΙΝ

№ 42.

Плоча, въ срѣдата на црѣдната ѝ страна въ правоугълна рамка слѣдния надписъ (съ нѣкои съкращения)

ΣΕΒΗΡΟΣ ΝΙΚΟΜΗ
ΔΟΥΣ ΖΗΣΑΣΚΟΣ

ΜΙΩΣ ΕΤΗ ΕΒΔ
ΜΗΚΟΝΤΑ ΧΕΡΕ
ΠΑΡΟΔΕΙΤΑ

№ 43.

Въ старата гимназия мермерна плоча 0·75 м. висока и 0·52 м. широка; на релефа която прѣдставлява погребална вечера, единъ полулѣжащъ човѣкъ на едно легло, до краката му седи една жена и освѣтъ това три дѣца (Пречекъ А. Е. М. Х.). Надъ релефа слѣдния надписъ съ лигатури:

ΔΙΟΓΕΝΗΣ ΖΩΠΥΡΙΩΝΟΣ ΚΑΙ ΗΓΥΝΗ
. . ΑΝΑ ΕΛΛΗΝ . . ΘΥΓΑΤΗΡΚΑΙ ΗΤΕΡΑ
. . ΤΟΥΘΗΘΕΤΙΣ ΑΣΚΛΗΠΙΑΔΟΥ ΘΥΓΑΤ . .

Διογένης Ζωπυρίωνος καὶ ἡ γυνὴ [αὐτοῦ Ν]άνα
"Ἑλλη[ο]ς θυγάτηρ καὶ ἡ ἑτέρα [αὐτ]οῦ
Θήθετις Ἀσκληπιάδου θυγάτηρ

Подъ релефа има ΧΑΙΡΕΤΕ

№ 44.

Въ старата гимназия 0·6 м. дължина и 0·29 м. височина, отъ долу е билъ релефъ (Пречекъ А. Е. М. Х.).

ΑΠΕΛΛΑΣ ΖΩΙΛΟΥ ΚΑΙ Η ΓΥΝΗ
. . ΕΑΥΤΟΥ ΜΑΜΑ ΜΗΤΡΟΔΩΡΟΥ ΧΑΙΡΕΤΕ

Ἀπέλλας Ζωίλου καὶ ἡ γυνὴ
. . ἑαυτοῦ Μάμα Μητροδώρου χαίρετε

№ 45.

Освѣтъ надгробни камѣни се употрѣбывали въ Варна саркофаги (σαρκοθάκος, sarcophagus), които се често изкопаватъ въ повитѣ махали на Варна. Такива сж били намѣрени 3 въ V участъкъ въ една къща близо до М. Гимназия и сега се съхраняватъ въ двора на гимназията. Единъ отъ тѣхъ отъ мермеръ съ орнаменти, други два прости отъ варовикъ. Положението на саркофагите е бяло въ форма на буква Г. Тѣзи гробища, види се, сж били вънъ града, край шосето, което е водило край сегашнитѣ села Джаферди и Дишпудакъ въ гр. Dionysopolis (Балчикъ). Други саркофаги сж били намѣрени въ околността на „Владиславока“ ул. (Ташъ-йоль), които вѣроятно сж били вънъ града, край шосето, което е водило за Марцианополь.

№ 46.

Единъ отъ тѣзи саркофаги е въ двора на училището „Св. Кирилъ“. Запазенъ е само гробъ (корито) отъ варовикъ вжтрѣ 2·06 м.

дължина 0·82 м. дълбочина, а 0·84 м. широчина. На една отъ вън-
кашнитѣ дълги стѣни надписъ въ една рамка съ S-орнаменти отъ двѣтѣ
и страни. Надписътъ е:

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ
ΘΕΟΤ . ΟΥ
ΗΡΩΣΖΗΣΑΣΕ
ΤΗ ΛΒ ΧΑΙΡΕ

№ 47.

Едно $\frac{1}{4}$ къбло на кишакъ на единъ саркофагъ 0·41 м. широко
0·5 високо и 0·18 м. дебело въ Г. М. Въ $\frac{1}{4}$ окръжностъ, която се
образувала отъ разрѣза на сферата има релефъ, който прѣдставлява
ангелче съ крила, въ дѣва ржка държи грозди, въ дѣсната факелъ,
обърнатъ на долу. На дѣсно отъ ангелчето едно куче и нитомъ заякъ.
На релефа сж запазени слѣди отъ боя.

№ 48.

Възглавница отъ единъ саркофагъ съ релефни изображения на
една богиня и разни животни въ Г. М.

№ 49.

И тракийски обичай — погрѣбяване въ могили — е билъ рас-
пространенъ въ Варна. Прижѣри за това описваме въ новото си спи-
санне „Могили“ Пловдивъ 1898.

Отъ надгробни камени отъ християнскитѣ врѣмена за прижѣръ:

№ 50.

Мерм. плоча, счупена на парчета, нажѣрена въ старитѣ гро-
блища. Широчина 0·5 м. дебелина 0·04 м.; горня лѣва страна отчупена.

..... ΙΑ

..... ΑC

ἰώτα(τος)

..... Ιω·Γ·Α

..... VNKATA

σ]υγκατά[κειται τῆ ἑαυτο]

... VCVNBI .

ἔ συνβί[ω

. ΜΑΙΝΑΠΡΟ

Ρω]μαίνα προ

SACAN·Γ·ANOV

ιτανουῖ

. ΝΔS·I·†

ἰ]νδ(ικτιώνος)ς(=16) (ΑΕΜ. Νο.89.

№ 51.

Плоча отъ части отчупена, нажѣрена въ една къща на „Бори-
сова“ улица, закривала входа въ една зидена гробница. Гробницата
е била правена съ тухли, отъ горѣ съ цилиндрически сводъ; вътрѣ
е била 2·08 м. дълга, 1·14 широка съ направлението (на главата)
къмъ сѣвероистокъ.

† †
 † ΕΝΘΑΔΕΚ
 ΤΕΟΟCΙΩΤ
 ΚΑΙΤΑΠΙΝΟ
 ΝΗΛ †
 †ΕΝΘΑΔΕΚΑΤΑ
 ΤΟΣΔΟΥΑΚΙCΙΜΟΣΕΠ
 ΔωΡΟΣΤΟΛΟΥΤΕΛΕ
 ΜΗΙΑΝΟΥΑΡΙCΚΖΙΝ

†ένθάδε κ[ατάκει-
 τε ό όσιώ[ατος
 και ταπινό[ατος Δα-
 νήλ †
 †ένθάδε κατά[κι
 τος Δουλκίσιμος έπ[ίσκοπος
 Δωροστόλου τελε[υτήσας
 μη[νός] Ιανουαρίου κζ' ίν[δικτιώνος]..

№ 52.

Плоча съ надписъ публикувана К. Иречекъ А. Е. М. X; наѣ-
 рена въ стари гробища на югозападния край на града, 0'5 м.
 висока, 0'49 м. широча 0'05 м. дебела съ надгробния надписъ на
 единъ амамански търговецъ отъ 557 г. сл. Хр. Любопитенъ за сир-
 ската търговия въ послѣдно римско врѣме.

†ΧΑΙΡΕΠΙCΤΕΠΑΡΟ
 ΔΙΤΑΔΑΝΗΛΟ
 ΤΗCΜΑΚΑΡΙΑCΜΝΗ
 ΜΗCΥΙΟCΗΛΙΟΔΩΡΟΥ
 ΑΠΟΚΩΜΗCΤΑΡΟΥΤΙ
 ΑCΕΜΠΟΡΩΝΤΗCΑΠΙΜΕ
 ΩΝΕΝΟΡΙΑCΖΗCΑCΕΝC
 ΩΦΡΟCΥΝΗΕΤΗΕΓΕΝΧΩ
 ΕΤΕΛΙΩΘΗΜΝΟΚΤΩΒΡΙΟΥ
 ΚΙΝΔ̄SHZ̄ΒΑCΙΛΕΥΟΝΤ
 ΟCΙΟΥCΤΙΝΙΑΝΟΥΤΛΑΕΤΟ
 ΥC † † †

№ 53.

На ежщото мѣсто наѣрена частъ на надписа (Иречекъ А.Е.М.Х)

. . . ΔΥΟ
 ΞΕΥΦΗ

№ 54.

Мерм. плоча наѣрена въ приморската градека градина публи-
 кувахме въ „Протоколи Имп. Одесскаго Общества Ист. и Древ. 1898 г.“
 (отъ Д. Дананловъ публикувана въ гръцки Варненски вѣстникъ 1896 г.)
 Надгробенъ камъкъ на Марцелла, „δέκαρχος βάνδου“, главенъ де-
 курно на византийската кавалерия, когото е било повѣрявано зна-
 мето(?) отъ 8 Априль 6661 г. (=1103 сл. Хр.) («μηνός 'Απριλίου
 εις τήν ή σχιά»).

№ 55.

Много рѣдко се срѣщатъ въ Вариа латински надписи. Единъ латински надписъ съ лигатури публикуванъ отъ К. Пречекъ (А. Е. М. X.) е билъ въ старото здание на Гимназията 0·41 м. високъ и 0·31 м. широкъ.

. A VARI TRO
 CONIVNX
 . . . AVDIVS TROMVS.F.
 . . . ORVM·H·S·S
 CLAUDIVS·VARIVS TROPHIMVS
 IX PATER
 a Vari Tro(phimi)coniunx (Cl)audius
 Tro(phi)mus f(ilius) (e)orum h(ie) s(iti) s(unt)
 Claudius Varius Trophimus (infel)ix pater

№ 56.

Часть отъ Мерм. плоча 0.04 м. дебела въ Г. М., отъ горѣ съ корнясь. Запазено само:

ΑΘΗ Τ	ἀγ]αθῆ τ[όχη
ΚΑΙΜ	καὶ μ. . . .
[ΤΡΟ]	

«ἀγαθῆ τῶχη» съ което се започватъ често гръцкитѣ надписи значи „на добъръ часть“.

№ 57—59.

Парчета отъ мермерни плочи съ надписи въ Г. М. (съ съ-кращения).

- а) 0.03 дебела, 0.22 м. висока, 0.14 м. широка.
- в) 0.03 дебела, 0.17 м. широка, 0.17 м. висока.
- с) 0.03 дебела, 0.1 м. широка, 0.14 м. висока.

ΞΕΝΑΙ ANIAPAY
ΦΙΛΟΤΙ ΤΑΤΟΥΗΡΩ
ΗΡΩΙΣΘ ΩΝΑΝΕΓΡΑ
ΙΔΙΩΝΚ ΚΩΜΗ
. Τ	
	Κ
	ΤΩΝΚ·Τ . . .
	ΤΕΙΜ

№ 60.

Мерм. плоча 0.08 дебела, 0.28 м. широка, 0.23 м. висока въ Г. М. Релиефътъ, който прѣдставлява една стояща жена въ дълга

дрѣха и съ було, дѣената ѝ ржка издигихта и отъ лѣвата ѝ страна единъ левъ. Надписътъ е подъ релефа се почва съ

ἀγαθῆ (τύχη)

и послѣ запазено само (съ съкращения):

ΥΠΕΡΤΩΝΚΥΡΙΩΝΑΥΟΡΚ . .

. Ρ . . ΠΕΡΤΙΝ

№ 61.

Мерм. плоча 0.09 м. дебела, 0.32 м. широка, 0.22 м. висока въ Г. М. Релефътъ прѣдставлява два конника, облечени въ кжи дрѣхи (χιτών), съ мантя и съ остри калпаци (πίλος). Коньете въ бегъ, прѣднитѣ имъ кржка повдигихти. Кржката на прѣдния конъ еж повдигихти надъ единъ олтареъ, до който стон единъ човѣкъ, въ дълга дрѣха и благослови съ дѣсията си ржка. Конниците прѣдставляватъ богове Диоскурии. Подъ релефа стѣдния надписъ:

. . . . ΟΥΣΕΠΙΦΑΝΕΙΣ

. . . . ΟΡΟΣΕΜΗΝΟΣ

. Τ . . Υ

№ 62.

Мерм. плоча въ Г. М. 0.12 м. дебела, 0.37 м. висока и 0.41 м. широка. Отъ дѣсно и отъ долу отчупена. Релефътъ прѣдставлява два конника (Диоскурии), както въ № 61. Прѣдни отъ тѣхъ запазенъ само до половина. Надписътъ е надъ релефа:

ΔΙΟΣΚΟΡΟΙΣ ΕΥΧΑ

№ 63.

Въ централната градска градина часть на една мерм. подпорка, нажѣрена въ III участ. до малката баня. Широчина 0.63 м. Отъ горѣ по широка и отъ долу отчупена.

ΠΕΙΑΝΑΠολλοΔΩ

ΡοVΤΗΝΑΡΧΙΕΡΕΙ

ΑΝΓΥΝΑΙΚΑΔΕ

. ΙΤΑΡΧοV

. . . ΝVΣΙοVΑΓΑ

. . . . οVΛΗ

Πεϊαν Ἀπολλοδώ-

ρου τὴν ἀρχιέρει-

αν γυναῖκα δὲ

τοῦ πολιτάρχου

Διο]υσίου Ἀγα-

θ ἡ β]ουλή . . .

АЕМ. № 82.

№ 64.

Долна частъ на една женска статуа въ дълга дрѣха, кржката съ прости сандали (σάνδαλον) съ една квадратна подпорка 0.33 м. широка 0.08 м. висока съ женско име ΕΡΑΤΩ. въ Г. М.

№ 65.

Часть отъ единъ четвъртитъ камъкъ отъ долу съ корнисъ надъ него релефи: на една страна гръне за цвѣтя; на друга страна кржка на стоящъ човѣкъ, облеченъ въ кжса дрѣха и ловджийски ботуши (cothurnus). Камъкътъ е 0.33 м. високъ, 0.17 м. широкъ,

№ 67—70.

Глави на 4 статуи въ Г. М.

а) Мермерна глава на императора Антонина съ кадрава коса и съ брада. Главата е 0.29 м. висока.

в) Мермерна, на бога на търговията, безъ брада и мустаци, съ кадрава коса и съ малки крила на главата; познавхтъ се и останки на боя; косата е била боядисана на черно, лицето жълто. Височина 0.27 м.

с) Мжжка глава отъ варовикъ, много изтрита 0.25 м.

д) Женска мермерна глава много хубаво запазена 0.13 м. висока.

№ 71.

Статуа на бога на овчеритѣ Пана, въ правителствени домъ (1872) 1 м. висока, намѣрена до Провадия изобразена и описана въ Каницъ «Donau Bulgarien und der Balkan». З р. 190.

№ 72.

Мерм. плоча 0.45 м. висока, 0.4 м. широка съ релефа на боговетѣ Дионисия и Аполлона въ правителствени домъ (1872 г.). Каницъ (D. V. und B. p. 191 съ изображение) пише за този камъкъ. Главата на Дионисия е украсена съ лозени листа или съ диадема; той е легко облеченъ, и въ лѣвата си ржка държи дълга тояга на Тиреа (σκήπτρον), която излиза вънъ отъ рамката на релефа. Аполлонъ изобразенъ като водителъ на Музитѣ, съ дълга коса, облеченъ съ една дълга туника, въ лѣвата си ржка държи свѣта лира, и въ дѣсната ржка на долу склонена вѣнецъ. Подъ релефа е надписъ, на който послѣднитѣ редове нарочно сж изтрити и само се чете:

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣΑΠΟΛΛΟ . . . ΑΙΑΡΤΕΜΙΔ
. . . Τ . . ΕΠΗΚΟΟΙΣ

Плочата е била намѣрена близо до устието на Батовската рѣка при с. Екрено, и Каницъ отъ това заключава, че тукъ е билъ градъ Dionysopolis (Διονυσόπολις) (D. V. und B. p. 191. 218). Това мнѣ-

ние е погрѣшно, и нѣма вече съмнение, че този градъ е билъ на мѣстото на гр. Балчикъ. За това найясно свидѣтельствува по долу публикувани декретъ № 86. (Свѣтлина 1896 г. „Нови старини въ гр. Дионисополъ“ и В. Латышевъ въ „Журналъ Министерства Народнаго Просвѣщенія“ въ статията: „Декретъ изъ г. Дионисополя, сообщенный К. В. Шворцоломъ“).

№ 73.

Мерм. плоча счунена на 3 части, 0.39 м. широка 0.35 висока и 0.085 дебела, намѣрена въ развалинитѣ на гр. Макрополь, сега зазидана до стаятъ на Н. Ц. В. Княза въ Евксиноградъ. Горнята часть на плочата е украсена съ фронтонъ съ акротерии и въ срѣдата на фронтоната е глава на Медуза. Фронтонътъ е подиренъ съ два коринтски стълба, между които релефно сж изобразени Хера и Зевсъ и орелъ помежду имъ. Двамата стоятъ и въ лѣвата ржка на всѣки по една дълга тояга (σκήπτρον).

Надъ релефътъ е начало на надписа:

ΑΓΑΘΗ ΤΥΧΗ ἀγαθή τύχη

и подъ релефа слѣдния надписъ (съ съкращения)

ΟΜΟΡΟΙΚΗΡΙΒΩΣ . ΝΟΙΟΠΕΡΙ . ΑΚΟΝ
ΑΥΡΗΛΙΟΝΑΡΤΕΜΙΔ . ΡΟΝΗΦΑΙΣΤΙΟΝΟΣ
ΕΥΧ . ΡΙΣΤ ΝΑΝΕΘΗΚΑΝ

Ὅμοροι Κηριβωσ[η]νοὶ οἱ περὶ [Κ]ἄχον
Αὐρήλιον Ἀρτεμίδωρον Ἡφαιστίωνος
εὐχ[α]ριστ[ήριον] ἀνέθηκαν.

Този жертвении камъкъ е отъ императерскитѣ врѣмена, както доказва името «Аурѣλιосъ», и глава на Медуза, която е турена на мѣсто обикловенна розета и има или декоративно значение, или се яви като ἀποτρόλαιον, както на саркофаги и на други антически прѣдмѣти (Roscher I. c. s. v. Gorgones p.p. 1697, 1704 и 1727).

Любопитна е дума «Κηριβωσσηνοί».

№ 74.

Латинско гръцки надписъ намѣренъ въ къщата на Арменецъ Хаджи Харакель-оглу 1851 г. и занесенъ въ Цариградъ, който „община Одессосъ е издигнала на Тита Витрасна Поллиона, намѣтника и военачалника на императора Тита, за построението на единъ новъ водопроводъ“.

Спорѣдъ единъ рѣписъ надписътъ е слѣдующи:

IMP . CAESARE . T . AELIO . HADRIANO . ANTONIN
P . P . CIVITAS . ODESSITANORVM . AQVAM NOVO
XIT . CVRANTE . T . VITRASIO . POLLIONE . LEG . AV . . .

ΑΓΑΘΗ ΤΥΧΗ

ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙ ΚΑΙΣΑΡΙ ΤΙΤΩ ΑΙΔΙΩΙ ΑΔΡΙΑΝΩΙ ΑΝΤΩΝ
ΕΥΣΕΒΕΙ ΑΡΧΙΕΡΕΙ ΜΕΓΙΣΤΩ ΠΑΤΡΙ ΠΑΤΡΙΔΟΣΗΠΟΔ
ΤΩΝ ΚΑΙΝΩΛΚΩΤΟΥ ΔΩΡΙΣΗ ΓΑΓΕΝ ΠΡΟΝΟΟΥΜΕ
ΤΡΑΣΙΟΥ ΠΩΛΛΙΩΝΟΣ ΠΡΕΣΒΕΥΤΟΥ ΚΑΙΑΝΤΙΣΤΡΑΤ

Латинската частъ се чете:

Imp(eratore) Caesare T. Aelio Hadriano Antonino Aug.
p(io) p(ontifici) m(aximo) p(atre) p(atrío) civitas Odessita-
norum aquam novo ductu adduxit curante T. Vitrasio Pollione
leg(ato) an(gusti pro praetore

(Период. смс. XXXIV. Кр. Мирски; Варв. Общ. Вѣстникъ год.
II. 15, Vretos «La Bulgarie ancienne et moderne»).

№ 75.

Частъ отъ подобень надписъ въ Г. М., 0·53 м. широка 0·29 м.
висока и 0·18 м. дебела. Запазена е слѣдната частъ:

. ΤΩΙ . . ΙΝΩΙΣΕ
. ΣΤΩ ΠΑΤΡΙ ΠΑ
. ΟΛΚΩΤΟΥ Δ
. ΟΥΙΤΡΑΣΙΟ

Допълнение на надписа спорѣдъ Мордтмана (Revue arch. 1878) е:
Αὐτοκράτορι Καίσαρι Τίτῳ Αἰλίῳ Ἀν]των(ε)ίνῳ Σε[βαστῆ
εὐσεβεῖ εὐτυχεῖ ἀρχιερεῖ μεγί]στῳ πατρὶ πα[τρίδος
ἢ πόλις τῶν Ὀδησσιτῶν καινῶ] ὀλκῶ τὸ ὕδ[ρω εἰσή-
γαγεν προνοουμένου Τίτου] Οὐίτρασιῶ[υ Παλλίωνος
[πρεσβευτοῦ καὶ ἀντιστρατήγου]

№ 76.

Мермерна плоча, отъ долу и отъ дѣсно отчупена 0·16 м. дебела
0·5 м. висока и 0·55 м. широка въ Г. М. Надъ надписа корнизъ въ
видъ на сводъ който е билъ подиренъ на стълбове съ капители. Надъ
свода релефно изображение на единъ богъ съ остъръ калпакъ, който
се поддържа на единъ троезжбъ (fascina, tridens) съ лѣвата си ржка;
на дѣсно отъ него единъ куфъ сеждъ, украсенъ отъ въкашната страна
(кошница или мѣрка жоднусъ) и една отворена книга (?)

Подъ корнизъ слѣдния надписъ съ дребни букви и съ съкра-
щения (дигатури).

ΑΓΑΘΗ
ΠΕΙΩΚΑΙ ΠΡΟΚΛΩΥ ΠΑΤΟΙΣ ΠΡΟ

ΘΕΟΥΜΕΓΑΛΟΥΔΕΡΖΕΛΑΤΟ
 ΟΙΔΕΕΙΣΙΝΕΦΗΒΟΙΕΠΙΣΥΝΑΡΧΙΑ
 ΙΕΡΕΩΣ·ΘΕΑΣΡΩΜΗΣ·ΚΑΙ Ἄ ΑΡΧΟΝΤΟΣ
 ΓΦΛ·ΘΕΟΦΙΛΟΥΠΡΩΤΟΣΟΕΦΗΒΑΡΧΟΣΚ
 ΓΦΛ·ΒΑΣΣΟΥΓΦΛ·ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΑΥΡΑΡΤΕΜ
 ΓΦΛ·ΑΣΚΗΠΙΟΔΟΤΟΣ ΑΥΡΒΑΛΕΡΙ

Този казъкъ отъ 238 г. сл. Хр. е единъ отъ публичниѣ актове.

№ 77.

Мермерна плоча 0·17 м. дебелина 0·18 м. широка 0·33 м. висока.

Надписътъ както **№ 76** съ дребни букви (0·009 м. високи).

	ΟΝΑΙΣΑ
	ΟΙΠΡΥΤΑΙ	Οἱ πρυτ[ανεις
	ΕΣΤΕΦΑΝΩ	ἐστεφάνω[σαν
ΟΥ	ΕΠΙΜΗΝΙΕΥΣΑΙ	ἐπιμηνιεύσα[ντας
	ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΝ	Ἄπολλώνιον
	ΣΙΜΩΝΟΣ	Σίμωνος
ΟΣ	ΚΑΛΛΙΜΑΧΟΝ	Καλλίμαχον
	ΦΑΝΕΡΟΥ	Φανέρου
	ΚΑΙΓΡΑΜΜΑΤΕ	καὶ γραμματέ[ρα
	ΘΕΣΣΑΛΟΝ	Θέσσαλον
	ΑΡΤΕΜΙΔΩΡΟΥ	Ἄρτεμιδώρου
ΩΡΟΥ		
	ΩΛΕΣΕΛΛΟΝ	
	ΘΕΠΑΤΡ	
	ΕΜΝΟ ΟΥ	
	ΤΙ	

№ 78.

Мерм. плоча 0·9 м. дебелина, 0·21 м. широка и 0·26 м. висока

въ Г. М. съ дребни букви и написанъ стѣдния надписъ:

ΕΔΟΣΘΑΙΔ
 ΤΕΙΑΝΠΡΟΕΔΡΙΑΝΙΣΟ , . Λ
 ΝΩ . ΑΝΤΙΣΑΓΩΣΙΝΗΕΞ
 . Η ΓΕΙΟΝΕΝΚΥΗ
 ΣΚΛ . . . ΛΛΟΥΝΚΑΙ . ΚΠΛΟΥ
 ΣΑ ΛΕΙΚΑΙΑΣΠΟΝΔΕΙΕΙ
 . . . ΕΠΤΗΝΒΟΥΛΗΝΚΑΙΤΟΝ

. . . ΑΤΟΝΔΕΙΕΡΟΠΟΙΟΝΑΝ . . .
. . . ΟΔΕΞΙΣΤΕΛΑΜΩΝ
. . . ΣΑΜΟΘΡΑΚΙΟΝ . . . ,

№ 79.

Мерм. плоча отъ лѣво и отъ долу отчупена 0·07 м. дебела, 0·46 м. широка 0·37 м. висока въ Г. М.

Отъ горѣ корнизъ въ видѣ на дъга и надъ него едно голо жомче държи единъ край на висащъ вѣнецъ, въ дъга на който има написано ΤΥΧΗ (втора часть на надписа [Αγαθή] τύχη).

Между корниса и хоризонталната линия надъ надписа нарѣдени нѣколко прѣдмѣти.

Подъ релефа стѣдния надписъ (съ лигатури):

. ΟΡΟΣΑΡΧΙΕΡΕΩΣΚΑΙΕΥΠΟΣΙΑΡ
. ΕΒΔΟΜΗΟΔΕΞΙΣΙΝΕΦΗΒΟΙ
. . . ΔΟΡΟΣΑΡΤΕΜΙΔΩΡΟΥΝΔΥΣΑΡΧΕΣΤΡΑΤΟΥ
. . . ΕΝΟΣΦΙΛΟΞΕΝΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΔΑΔΑ
. . . ΔοΣΠοΣΕΙΔΗΟΥ ΑΠΕΛΛΑΣ ΓΑΛΥΚΙΟΥ
. . . ΝΥΣΙΟΘΕΜΙΣΤΑ ΕΛΛΗΝΧΑΙΡΕΟΥ
. . . ΤΑΓΩΡΑΣΚΑΛΔΙΣΘΕΝΟΥ ΑΠΑΤΟΥΡΙΟΣΑΠΑΤΟΥΡΙΟΥ
. . . ΠΑΤΡΟΣ ΑΠΟΛΛΟΝΙΟΥ ΒΑΣΣΟΥΣΕΠΑΜΕΙΝΟΝΤΟΣ
. . . Τ ΛΙΟΥ ΜΑΡΚΟΣΠΙΘΑΙΩΝΟΣ
. ΡΙΟΥ

№ 80.

Мерм. плоча 0·17 м. дебела 0·42 м. широка и 0·18 м. висока въ Г. М. Надписътъ е писанъ съ дребни букви (0·9 с.м. висови).

ΚΑΝΣΙΝ ΑΙΝ
ΤΕΑΥΤ , ΔΙΨΝΕΚΕΣΙΝ .
ΦΛΟΤΕΙΜ ΤΕΦΑΝΟΥΝΑΥΤΟΝ
ΚΑΘΕΚΑΣΤΟ . ΕΝΙ . . ΤΟΝΕΝΤΟΙΣΕΡ
ΜΑΙΟΙΣΑΝΑ . ΓΕΛΛΟΝΤΟΣΤΟΥΚΗΡΥ
ΚΟΣΟΙΝΕΟΙΣΤΕΦΑΝΟΥΣΙΝΕΝΑΝ
ΔΟΝΑΠΑΤΟΥΡΙΟΥΦΙΛΟΔΟΞΙΑΣΕΝΕ
ΚΕΝΤΗΣΕΙΣΕΑΥΤΟΥΣΤΗΝΔΕΠΙΜΕ
ΔΗΑΝΠΟΙΗΣ . ΣΘΑΙΤΗΣΑΝΑΓΟΡΕΥΣΕΟΣ
ΤΟΥΣΤΕΦΑΝΟΥΤΟΥΣΚΑΘΕΚΑΣΤΟΝΕΝΙ
ΑΥΤΟΝΣΕΙΝΟΝ . . . , ΣΥΑΡΥ

№ 81.

Тухла 0·04 м. дебела, запазена часть 0·2 м. широка въ Г. М. Отъ горѣ на тухлата печать, отъ него запазено само

. . . Ν ΒΕΥ

№ 82.

Часть отъ мерм. статуа, облечена въ дълга дрѣха 0·19 м. висока въ Г. М.

№ 83.

Подпорка на една статуа 0·44 м. широка 0·8 м. висока съ малки останки на бося кржка и други два прѣдмѣта.

№ 84.

На една ламбичка (monomuchos) намѣрена въ единъ гробъ отъ долу слѣдния печать

ПРЕМОУ Прε[ι]μου.

№ 85.

Амфора (ἀμφορέυς) намѣрена да с. Гьокчигеръ, сега при уч. инспекторъ Г-нъ Дмитровъ съ слѣдния печать

ΗΡΑΚΛΙΤΟΥ

№ 86.

Декрети, както въ Одессосъ, се намѣрватъ и въ други край-бръжни градове въ околността на Одессосъ. Много любопитенъ е декретътъ отъ гр. Батчикъ, който доказва мѣстоположението на стария градъ Дионисополис (Διονυσόπολις, Dionysopolis). Този декретъ е писанъ на една мермерна плоча 0·637 м. висока, 0·5 м. широка и 0·11 м. дебела (Свѣтлина V. 1896 Л. Латышевъ въ Журналъ Министерства Нар. Просвѣщенія. Петербургъ 1896), съ дрѣбни букви. Намѣренъ е билъ на шосето, което води за Добричъ, подъ новото здание на трикласното училище. Въ тѣзи мѣста и около новата черква е билъ вѣроятно центръ на стария градъ. Декретътъ е билъ направенъ въ честь на гражданна Акорниона Дионисева, който е направилъ разни услуги на родния си градъ: 1) отъ 1—9 редъ, който не сж напълно запазенъ, се говори за нѣкакво посолство, въ което Акорнионъ е билъ главно дѣйствующе лице. 2) 9—21 се говори за неговата дѣятелность като *жрецъ* на разни божества, които сж се почитали въ гр. Дионисополь. 3) отъ 22—42 редъ се излага подробно неговата политическа дѣятелность, въ врѣмето на гетския царъ Биребисти. Надписътъ произлиза ок. 50 год. до Р. Хр. За заслугитѣ на Акорниона „свѣтъ и народъ постановили“: „да се увѣнчава въ празникъ Дионисии съ златенъ вѣнецъ и съ медна статуа и сжщо и въ бждъще въ всѣка година да увѣнчаватъ съ златенъ вѣнецъ въ Дионисии“.

ΑΙΠΛΙ	1.
ΤΟΝΔΕΕΛΑΒΕ	
ΟΣΘΕΟΔΩΡΟΥΚΑΙΕΙ	
ΑΝΤΟΙΣΙΔΙΟΙΣΔΑΠΑΝΗΜΑΣΙ	
ΑΤΩΝΣΥΝΑΠΟΔ · ΜΩΝΑΙΤΗΣΑ	5.
ΘΑΡΓΕΔΑΙΟΝΠΡΟΣΤΟΝΠΑΤΕΡΑ	
ΝΟΜΕΝΟΣΔΕΚΑΙΣΥΝΤΥΧΩΝΑΜ	
ΝΤΗΝΑΠΑΥΤΟΥΚΑΤΕΚΤΗΣΑΤΟΤΗ	
ΔΥΣΕΝΤΟΝΔΗΜΟΝΙΕΡΕΥΣΤΕΓΕΝΟΜ	
ΑΛΟΥΤΑΣΤΕΠΟΜΠΑΣΚΑΙΤΑΣΘΥΣ · Α	10.
ΩΣΚΑΙΤΟΙΣΠΟΛΙΤΑΙΣΜΕΤΕΔΩΚΕ	
ΑΠΕΙΛΑΧΩΝΙΕΡΕΥΣΟΜΟΙΩΣΤΟΙΣ ΔΑΠ	
ΗΚΑΛΩΣΚΑΙΦΙΛΑΓΑΘΩΣΤΟΥΤΕΕΠΩΝ	
ΥΣΟΥΟΥΚΕΧΟΝΤΟΣΙΡΗΑΦΕΤΩΝΠΛΗΘ	
ΠΟΤΩΝΠΟΛΙΤΩΝΕΠΕΔΩΚΕΝΕΑΥΤΟΝ	15.
ΑΝΤΩΝΙΟΥΠΑΡΑΧΕΙΜΑΣΙΑΝΑΝΑΛΑ	
ΝΤΟΥΘΕΟΥΤΑΣΤΕΠΟΜΠΑΣΚΑΙΘΥΣΙΑΣ	
ΣΚΑΙΜΕΓΑΛΟΜΕΡΩΣΚΑΙΤΟΙΣΠΟΛΙΤΑΙΣ	
ΩΝΑΦΘΟΝΩΣΘΕΩΝΤΕΓ ΝΕΝΣΑΜΟΘΡΑΚ	
ΝΟΝΑΝΕΙΛΗΦΩΣΔΙΑΒΙΟΥΤΑΣΤΕΓΙΟΜΠΑΣΚ	20.
ΕΠΙΤΕΛΕΙΥΠΕΡΤΕΤΩΝΜΥΣΤΩΝΚΑΙΤΗΣΠ	
ΙΤΕΤΟΥΒΑΣΙΛΕΩΣΒΥΡΕΒΙΣΤΑΠΡΩΤΟΥΚΑΙ	
ΟΝΟΤΟΣΤΩΝΕΠΙΘΡΑΚΗΣΒΑΣΙΛΕΩΝΚΑΙΠΑΣ	
· ΝΤΟΥΠΟΤΑΜΟΥΚΑΙΤΗΝΕΠΙΤΑΔΕΚΑΤΕΙΣΧΥ	
· ΝΟΜΕΝΟΣΚΑΙΠΡΟΣΤΟΥΤΟΝΘΕΝΤΗΠΡΩΤΗΚΑΙΜ ·	25.
ΔΙΑΤΑΒΕΛΤΙΣΤΑΚΑΤΕΡΓΑΖΕΤΑΙΤΗΠΑΤΡΙΔΙΔΕ	
ΣΥΝΒΟΥΛΕΥΩΝΤΑΚΡΑΤΙΣΤΑΚΑΙΤΗΝΕΥΝΟΙΑΝΤΟΥ	

ΣΠΡΟΣΤΗΝΤΗΣΠΟΛΕΩΣΣΩΤΗΡΙΑΝΠΡΟΣΠΑΡΑΜ
 ΜΕΝΟΣΕΝΤΕΤΟΙΣΛΟΙΠΟΙΣΑΠΑΣΙΝΑΦΕΙΔΩΣΕΑΥΤΟ
 ΔΙΔΟΥΣΕΙΣΤΑΣΤΗΣΠΟΛΕΩΣΠΡΕΣΒΗΑΣΚΑΙΚΙΝΔΥΝΟΥΣΕΠ
 ΕΧΟΜΕΝΟΣ ΟΚΝΩΣΠΡΟΣΤΟΠΑΝΤΩΣΤΙΚΑΤΕΡΓΑΖΕΣ 30.
 ΤΗΠΑΤΡΙΔΙΣΥΜΦΕΡΟΝΠΡΟΣΤΕΓΝΑΙΟΝΠΙΟΜΠΗΙΟΝΓΝΑΙΟΥ
 ΝΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑΡΩΜΑΙΟΝΑΠΟΣΤΑΛΕΙΣΥΠΟΒΑΣΙΛΕΩΣΒΥΡΑΒΕ
 ΤΑΠΡΕΣΒΕΥΤΗΣΚΑΙΣΥΝΤΥΧΩΝΑΥΤΩΤΗΣΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣΕΝΤΟ
 ΠΕΡ . . ΑΚΑΔΗΑΝΤΗΝΕΠΙΤΟΥΔΥΚΟΥΡΟΓΜΟΝΟΝΤΟΥΣΥΠΕΡΤΟΥΒΑΣ 35.
 ΔΕΩΣΧΡΗΜΑΤΙΣΜΟΥΣΔΙΕΘΕΤΟΤΗΝΕΥΝΘΙΑΝΤΗΝΡΩΜΑΙΩΝΠΑ
 ΑΓΟΜΕΝΟΣΤΩΒΑΣΙΛΕΙΑΙΔΑΚΑΠΕΡΙΤΗΣΠΑΤΡΙΔΟΣΤΟΥΣΚΑΛΛΙΣΤΟΥ
 ΔΙΕΘΕΤΟΧΡΗΜΑΤΙΣΜΟΥΣΚΑΘΟΛΟΥΔΕΚΑΤΑΠΑΣΑΝΠΕΡΙΣΤΑΣΙΝΚ
 ΩΝΦΥΧΗΚΑΙΣ · ΜΑΤΙΠΑΡΑΒΑΛΛΟΜΕΝΟΣΚΑΙΔΑΠΑΝΑΙΣΧΡΩΜ 40
 ΝΟΣΤΑΙΣΕΚΤΟΥΒΙΟΥΤΙΝΑΔΕΚΑΙΤΩΝΠΟΛΙΤΙΚΩΝ · ΟΡΗ · ΩΝΣΩΜΑΤ
 ΠΟΙΩΝΠΑΡΕΑΥΤΟΥΤΗΝΜΕΓΙΣΤΗΝΕΝΔΕΙΚΝΥΤΑΙΣΠΟΥΔΗΝΕΙΣΤΗΝΥ
 ΠΕΡΤΗΣΠΑΤΡΙΔΟΣΣΩΤΗΡΙΑΝΙΝΑΟΥΝΚΑΙΟΔΗΜΟΣΦΑΝΗΤΑΙΤΙΜΩ
 ΤΟΥΣΚΑΛΟΥΣΚΑΙΑΓ · ΘΟΥΣΑΝΔΡΑΣΚΑΙΕΑΥΤΟΝΕΥΕΡΓΕΤΟΥΝΤΑΣΔΕ
 . ΘΑ . . . ΒΟΥΛΗΚΑΙΤΩΔΗΜΩΕΠΗΝΗΣΘΑΙΜΕΝΕΠΙΤΟΥΤΟΙΣΑΚ , ΝΙΩΝ
 ΔΙΟ . . . ΙΟΥΚΑΙΣΤΕΦΑΝΩΘΗΝΑΙΑΥΤΟΝΕΝΤΟΙΣΔΙΟΝΥΣΙΟΙΣΧΡΥ 45.
 ΤΕΦΑΝΩΚΑΙΕΙΚΟΝΙΧΑΛΚΗΣΤΕΦΑΝΟΥΣΘΑΙΔΕΑΥΤΟΝΚΑΙΕΙΣΤΟΝ
 ΟΝΧΡΟΝΟΝΚΑΘΕΚΑΣΤΟΝΕΤΟΣΕΝΤΟΙΣΔΙΟΝΥΣΙΟΙΣΧΡΥΣΩΣΤΕ
 ΔΕ · ΟΣΘΑΙΔΕΑΥΤΟΚΑΙΕΙΣΑΝΑΣΤΑΣΙΝΑΝΔΡΙΑΝΤΟΣΤΟ
 ΠΟΝΤΟΝΕΠΙΦΑΝΕΣΤΑΤΟΝΤΗΣΑΓΟΡΑΣ 49.

1. ...αι πλι...
 ... τον δὲ ἔλαβε...
 ...ος Θεοδώρου καὶ εἰ...
 ...αν τοῖς ἰδίοις δαπανήμασι....
5. ...ατων συναποδ[η]μῶν αἰτήσα[ς]?...
 ...θαργεδαῖον πρὸς τὸν πατέρα....
 ... παραγε]νόμενος δὲ καὶ συντυχῶν αμ...
ν τὴν ἀπ' αὐτοῦ κατεκτίησάτο τη...
 ... ἀπέ]λυσεν τὸν δῆμον· ἱερεὺς τε γενόμενος
10. θεοῦ Διὸς μεγάλου τὰς τε πομπὰς καὶ τὰς θυσι[α]ς ἐπέ-
 τέλεσεν εὐσεβ[?]ῶς καὶ τοῖς πολίταις μετέδωκε[ν] τῶν
 κρεῶν· τῷ τε Σαρ]άπει λαχὼν ἱερεὺς ὁμοίως τοῖς δαπ[ανή-
 μασιν ἀνεστράφη καλῶς καὶ φιλαγάθως· τοῦ τε ἔπων]ύμου
 τῆς πόλεως Διον]ύσου οὐκ ἔχοντος ἰ[ε]ρη]ῆ ἀφ' ἑτῶν πληθ[όν]ων
15. ἐπικληθεὶς ὑπὸ τῶν πολιτῶν ἐπέδωκεν ἑαυτὸν [καὶ κα-
 τὰ τὴν Γαίου] Ἀντωνίου παραχειμασίαν ἀναλα[β]ῶν
 τὸν στέφανον] τοῦ θεοῦ τὰς τε πομπὰς καὶ θυσίας [ἐπε-
 τέλεσε καλῶ]ς καὶ μεγαλομερῶς καὶ τοῖς πολίταις [μετέ-
 δωκε τῶν κρε]ῶν ἀφθόνως· θεῶν τε τ[ῶ]ν ἐν Σαμοθράκ[η]
20. τὸν στέφα]νον ἀνειληφῶς διὰ βίου τὰς τε πομπὰς κ[αὶ
 τὰς θυσίας] ἐπιτελεῖ ὑπὲρ τε τῶν μυστῶν καὶ τῆς π[ό-
 λεως· νεωστ]ί τε τοῦ βασιλέως Βυρεβίστα πρώτου καὶ [με-
 γίστου γεγ]ονότος τῶν ἐπὶ Θράκ[ης] βασιλέων καὶ πᾶσ[αν
 τὴν περ]αίαν τοῦ ποταμοῦ καὶ τὴν ἐπὶ τὰδε κατεισχη-
25. κότος παραγε]νόμενος καὶ πρὸς τοῦτον ἐν τῇ πρώτῃ καὶ μ[ετ']
 ἄλλων? καὶ ἰ]δίᾳ τὰ βέλτιστα κατεργάζεται τῇ πατρίδι λέ-
 γων αἰεὶ καὶ] συνβουλευὼν τὰ κράτιστα καὶ τὴν εὐνοίαν τοῦ [βα-
 σιλέω]ς πρὸς τὴν τῆς πόλεως σωτηρίαν προσπαραμ[υ-
 θού]μενος, ἐν τε τοῖς λοιποῖς ἅπασιν ἀφειδῶς ἑαυτὸν[ν]
30. ἐπι]διδούς εἰς τὰς τῆς πόλεως πρεσβήας καὶ κινδύνους ἐπ[ι-
 δ]εχόμενος ἀ[ό]κνως πρὸς τε πάντας τι κατεργάζεσθ[αι
 τῇ πατρίδι] συμφέρον· πρὸς τε Γναῖον Πομπήιον Γναῖου [υἱ-
 ὄν] αὐτοκράτορα Ῥωμαῖον ἀποσταλεῖς ὑπὸ βασιλέως Βυραβέ-
 σ[τα] πρεσβευτῆς καὶ συντυχῶν αὐτῷ τῆς Μακεδονίας ἐν τοῖς
35. περ[ι] Ἡ]ράκλειαν τὴν ἐπὶ τοῦ Λύκου οὐ μόνον τοὺς ὑπὲρ τοῦ βασι-
 λέως χρηματισμοὺς διέθετο τὴν εὐνοίαν τὴν Ῥωμαίων πα[ρ]-
 αγόμενος τῷ βασιλεῖ, ἀ[λλ]ὰ καὶ περὶ τῆς πατρίδος τοὺς καλλίστους[ς
 διέθετο] χρηματισμοὺς, καθόλου δὲ κατὰ πᾶσαν περίστασιν κ[αι-
 ρ]ῶν ψυχῇ καὶ σ[ώ]ματι παραβαλλόμενος καὶ δαπάναις χρώμ[ε]-
40. νος ταῖς ἐκ τοῦ βίου, τινὰ δὲ καὶ τῶν πολιτικῶν[χ]ορη[γί]ων σωματ[ο]

ποιῶν παρ' ἑαυτοῦ τὴν μεγίστην ἐνδείκνυται σπουδὴν εἰς τὴν ὑ-
πὲρ τῆς πατρίδος σωτηρίαν· ἵνα οὖν καὶ ὁ δῆμος φαίνεται τιμῶν
τοὺς καλοὺς καὶ ἀγαθοὺς ἄνδρας καὶ ἑαυτὸν εὐεργετοῦντας, δε[δό-
χ]θαι τῆ βουλῆ καὶ τῷ δήμῳ ἐπηγεῖσθαι μὲν ἐπὶ τούτοις Ἀκ[ορ]νίων[α
45. Διο[νυσ]ίου καὶ στεφανωθῆναι αὐτὸν ἐν τοῖς Διονυσίοις χρυ[σφ]
στεφάνῳ καὶ εἰκόνι χαλκῆ, στεφανοῦσθαι δὲ αὐτὸν καὶ εἰς τὸν [λοι-
π]ὸν χρόνον καθ' ἕκαστον ἔτος ἐν τοῖς Διονυσίοις χρυσοῦ στε[φά-
νῳ], δε[δ]όσθαι δὲ αὐτῷ καὶ εἰς ἀνάστασιν ἀνδριάντος τό-
49. πον τὴν ἐπιφανέστατον τῆς ἀγοράς.

№ 87.

Другъ декретъ на мерм. плоча 0·83 м. висока 0·76 м. широка
0·47 м. дебела отъ сѣвѣта на Дионисополисъ, наѣ нагрѣдъ е билъ въ
с. Юнусциларъ и постѣ прѣнесеѣ въ с. Сюлейманликѣ и наѣ постѣ
прѣнесеѣ въ Нар. Музей въ ст. София.

ΝΑΣΥΝΚΡΙ ΠΕ
ΔΩΔΕΚΑΚΑΙΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΗΝΚΑΙ
ΝΩΝΦΙΛΟΤΕΙΜΟΝΚΑΙΑΡΞΑΝΤΑΤΗΣΠΑ . . .
ΑΓΝΩΣΚΑΙΠΡΕΣΒΕΥΣΑΝΤΑΠΑΡΑΘΕ
ΑΝΤΩΝΕΙΝΘΝΕΙΣΤΗΝΒΑΣΙΛΙΔΑΡΩΜ . Ν
ΚΑΙΕΝΕΠΙΔΟΣΕΙΧΡΗΜΑΤΩΝΑΡΞΑΝΤΑΤΗΝΠΡ
ΤΗΝΑΡΧΗΝΚΑΙΕΥΕΡΓΕΤΗΝΤΗΣΠΟΛΕΩΣ
ΤΑΚΑΙΔΙΑΝΟΜΑΣΤΗΚΡΑΤΙΣΤΗΒΟΥΛΗ
ΑΝ ΣΤΑΣΕΙΤΟΥΑΝΔΡΙΑΝΤΟΣ · Μ ·
ΔΗΜΗΤΡΙΟΝΔΙΟΓΕΝΟΥΣΒΟΥΛΗ
ΣΟΠΟΛΕΙΤΩΝ ΤΕΙΜΗΣ Χ

τὸ]ν ἀσύγκριτον ἀρχιερέα καὶ ἱε[ρ]έα θεῶν·
δώδεκα καὶ γυμνασιάρχην καὶ τῶν ἀγώ-
νων φιλότειμον καὶ ἄρξαντα τῆς πα[τ]ρίδος
ἀγνώσ καὶ πρεσβεύσαντα παρὰ θε[ῶ]ν
Ἄντωνεῖνον εἰς τὴν βασιλῖδα Ῥώμ[η]ν
καὶ ἐν ἐπιδόσει χρημάτων ἄρξαντα τὴν πρ[ώ]-
την ἀρχὴν καὶ εὐεργέτην τῆς πόλεως [δόν-
τα καὶ διανομὰς τῆ κρατίστη βουλῆ [ἐπὶ
ἀναστάσει τοῦ ἀνδριάντος Μ[άρ]κον Αὐρήλιον
Δημήτριον Διογένους βουλή[τι]ων Διονυ-
σοπολειτῶν τειμῆς χ[άρι]ν. (A. E. M. XVII 2. № 102).

№ 88.

Надшеѣ въ двора на съборена грѣцка църква въ махалата „Аязла“ въ гр. Батчикъ, на мерм. плоча 0·2 м. висока 0·59 м. широча 0·46 м. дебела.

ΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΤΥΤΩΙΚΑΙΣΑΡΙΣΕΒΑ
ΡΟΣΟΥΕΣΠΑΣΙΑΝΟΥΥΠΩΙΑΡΧΙΗΡ
ΜΑΡΧΙΚΗΣΕ · ΟΥΣΙΑΣΗΡΑΚΛΕΩΝ
ΙΕΡΕΥΣΕΚΤΩΝΙΔΙΩΝΤΟΝΑΝΔΡΙΑ
ΣΤΗΣΕΝΔΟΥΣΚΑΙΝΟΜΗΝΠΟΛΕΙΤΑΙΣΙ

Αὐτοκράτορι Τίτῳ Καίσαρι Σεβαστῶ Αὐτοκράτορος Οὐεσπασιανοῦ υἱῶ ἀρχιερωεῖ μεγίστῳ, δημαρχικῆς ἐξουσίας, Ἡρακλέων τοῦ δεῖνος ἱερεὺς ἐκ τῶν ἰδίων τὸν ἀνδριά[ντα χαλκοῦν (?) ἀνε]στήσεν δούς καὶ νομήν πολεΐταις μ[. . .

Въ края на 5 редъ бѣлъ вѣроятно означенъ размѣръ на подарока, (νομή — congiarium), който горѣказанія жрецъ е раздавъ на своитѣ съграждани, когато е поставилъ статуята на императора Тита.

Пр. О. 1896.

89.

При тѣзи декрети ще споменемъ единъ, който е бѣлъ намѣренъ въ една мѣстность, която се пада между с. с. Кюлевча, Марковча и Дерекъой, гдѣто до послѣдната турско-русската война е ставало татарско село Кемекчи-дере. Въ тѣзи мѣстность надъ една чушма нарѣчена „Башъ-чушмесѣ“ се намѣрватъ останки на единъ езически храмъ; Още тогава е имало тука чушма, на която кюцитѣ сѣ били употрѣбени и за новата чушма. Спорѣдъ свѣденията отъ селенитѣ, тукъ е бѣлъ намѣренъ единъ голѣмъ гробъ съ горѣказанія декретъ. Основитѣ на старата постройка сѣ заснани съ останкитѣ на съборенитѣ татарски кльци. Познаватъ се само останки на видоветѣ, които заграждали двора около храма. Изгледътъ е закритъ а само отъ къмъ С.З. се виждатъ Кюлевченскитѣ скали и е отворенъ по течението на рѣката, до която се намѣрва тѣзи мѣстность (една отъ рѣкитѣ, които образуватъ р. Ана-дере). Декретътъ е писанъ на мерм. плоча 0·125 м. дебела 0·355 м. широка и 0·6 м. висока съ дребни букви (0·01 м. високи).

ΜΕΙ	1
ΟΣΑΜΩ	
ΑΝΚΑΙΕΚΤ	
ΝΑΤΟΥΔΑΙ	
ΩΡΗΜΕΝΩΝ	5
ΝΥΠΕΡΤΙΘΕΜ	
ΓΕΚΑΚΟΠΑΘΙΑΝ	
ΜΙΩΤΙΤΩΝΠΟ·ΤΙ	
ΟΝΗΣΑΙΤΟΥΤΕΒΑΣ	
ΛΞΙ ΕΝΤΟΣΥΠΟΑΣΑΒΙΘ	10
ΙΩΝ Π ΩΣΛΥΣΗΤΟΝΠΟΤΙΣ	
ΕΝΕΣΤΑΚΟΤΑΠΟΛΕΜΟΝΕΞΑΠ	
ΣΕΚΤΕΝΩΣΚΑΙΠΡΟΘΥΜΩΣΚΑΙΜΕ	
ΙΡΗΣΙΑΣΕΧΡΗΜΑΤΙΞΕΝΠΕΡΙΤΩΝ	
ΟΛΙΟΣΔΙΚΑΙΩΝΟΠΩΣΟΥΝΚΑΙΟΔΑ	15
ΑΙΝΗΤΛΙΤΟΥΣΕΥΝΟΟΥΝΤΑΣΕΑΥΤΩΙΚΑ	
ΣΙΑΙΑΓΔΘΟΥΣΑΝΔΡΑΣΤΙΜΩΝΚΑΘΗ	
ΩΣΕΓΑΙΝΗΘΑΙΜΕΝΕΠΙΤΟΥΤΟΙΣΤΟΝΤΕ	
ΝΤΟΝΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΑΝΕΧΟΝΤΑΤΟΝΠΡΟ	
ΜΩΣΑΝΤΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΟ ΤΑΣΚΑΛΛΑΤ	20
ΝΩ . ΣΩΤΗΡΙΑΣ ΑΙΣΤΡΑΤΩΝΑΚΤΑΛΥ	
ΜΙ . . ΔΕΔΟΧΘΑΙΤΑΙΒΟΥ . ΑΙΚΑΙΤΩΙΑΔΑΜ	
ΠΑΓΓΕΙΛΑΣΘΑΙΑΥΤΩΙΟΤΙΟΔΑΜΟΣΑΤ	
ΑΣΤΑΘΕΝΤΩΝΑΥΤΩΙΤΩΝΠΡΑΓΜΑ	
ΙΣΤΑΝΕΞΑΡΧΑΣΔΙΑΘΕΣΗΚΑΙΤΗΡΟΥΝ	25
ΥΤΟΥΤΑΝΑΙΡΕΣΙΝΑΝΕΧΩΝΔΙΑΤΕΛΕΙ	
ΑΚΟΙΝΑΑΣΙΩΣΑΥΤΟΝΕΠΙΣΤΡΑΦΗΣΕ	
ΩΝΓΕΓΟΝΟΤΩΝΕΙΣΑΥΤΟΝ . ΥΕΡΓΕ	
ΝΑΠΟΣΤΕΙΛΑΙΔΕΤΟΥΣΣΤΡΑΤΑ	
ΝΤΙΓΡΑΦΟΝΤΟΙΣΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΑΝΑ	30
ΑΠΗΑΡΑΚΑΛΕΣΑΙΑΥΤΟΥΣΤΟΝΕΠΑΙΜ	
ΜΕΝΕΙΣΤΟΤΟΥΑΠΟΛΛΩΝΟΣΙΕΡΟ	
ΤΟΝ . . ΙΤΑΔΕΙΟΝΕΚΛΕΙΞΑΜΕΝΟΥ	
ΙΔΕΑΥΤΟΝΚΑΙΤΟΝΒΑΣΙΛΕΑ	
ΑΝΕΙΟΝΤΟΥΣΔΕΠΡΟΒΟΥΛΟΥΣ	35
ΥΛΕΥΟΝΤΑΣΤΟΝΜΗΝΑΤΟΝ	
ΟΔΕΙΞΑΙΤΟΠΟΝΕΝΤ	
ΝΑΝΑΤΕΘ . ΣΕΙΤΑΙ	
Ε ΜΩΝΤ	
ΠΟΤΕ	40

Надписът е дорски, спорѣдъ К. Пречекъ АЕМ. X. 189—199, и въ него сж забѣлжителни названия Аполония (Ἀπολλωνία ἐν τῷ Πόντῳ), Калатисъ и думата „βασιλεύς“. Главна часть на надписа е въ горнитѣ пещълни редове, въ които вѣроятно сж говори за една война на скитската територия и се пада вѣроятно въ врѣмето слѣдъ смъртѣта на Аталосъ III.

№ 90.

Въ сжщата мѣстность „Кемекчи-дере“, намѣрена и друга мерж. плоча, която се намѣрва сега въ една селска къща въ с. Марковча. Плочата е 0·55 м. широка 0·65 м. висока и 0·14 м. дебела. Въ горнята по голѣма часть на плочата (0·47 м. висока) има релефъ. Отъ лѣвата страна има 8 стѣнни олтарь (βασιός, θυτήριον) съ едно стѣпало отъ дѣсената страна; отъ тѣзи страна стоящъ човѣкъ съ дълга дрѣха, нѣ съ голеи ржцѣ; съ дѣсената ржка запалва огнь на олтара. Задъ него единъ волъ съ надолу наклонена глава, която глѣда на право и е украсенъ съ единъ поясъ около тѣлото му. Отъ другата страна на олтара е имало друго животно (свиния?), нѣ тѣзи часть е вече отчупена. Надъ вола има една 8 жгълна правилна розета въ една окръжность. Подъ релефа слѣдния надписъ

ΜΟΥΟΚΑΙΠΑΠΙΑΣΙΚΟΔ
ΑΣΤΟΝΤΟΠΟΝΔΙΥΨ
ΤΟΝΜΕΡΟΣΕΣΤΙΝΑΙΟΣΚ

№ 91—92.

При постронката на една къща на Балтъкъ-пазаръ, сж намѣрени части на два надписа.

Плоча 0·11 м. дебела 0·16 м. висока 0·25 м. широка съ останки на латински надписъ:

NOXIAQV
DESE

Плоча 0·08 м. дебела 0·17 м. широка 0·25 м. висока съ останки на грѣцки надписъ съ лигатури и съ дребни букви (1·8 ст.).

HN
Υ
ΟΕΣΤΗΡΙΟΥ
ΝΟΡΟΣ

№ 93.

Въ улица „Шипчепска“, до туреката джамия една часть отъ единъ архитравъ (ἐπιστέλιον) съ 0·15 м. високи букви

ΙΣ

ΔΗΣ

№ 94.

Една малка частъ отъ плоча (варовикъ) въ Г. М. само съ буквитѣ
ΟΝ

0·045 м. високи.

№ 95.

Мерм. плоча съ релефа на погрѣбална вечера, намѣрена въ
основитѣ на старата казарма при построяванieto на кѣщата на пол-
ковника Г-на Попова.

№ 96.

При изравняванieto на учицата Фердинандъ до приморската
градина (1897 г.), се намѣри единъ гробъ отъ голѣми камъни и до
него една мерм. плоча съ релефа на погрѣбална вечера.

№ 97.

Отъ с. Паша-къой донесена при учил. инспекторъ Г-нъ А. Ява-
шовъ половина отъ мержерна плоча 0·45 м. висока 0·22 м. широка
и 0·075 м. дебела. Горнята частъ на плочата украсена съ фронтонъ
и подъ него има слѣдния надписъ (запазена само дѣсната половина)

. ΓΥΝΗΑΥΤΟΥ·ΖΕΙΑΑ

. Ρ. ΧΑΙΡΕΤΕ

Подъ надписа въ вдлъбната рамка (0·038 м. дълбоко) релефъ
на погрѣбална вечера; запазена само дѣсната частъ на релефа; по-
дудѣжашъ човѣкъ съ трикръжа масса до леглото и до нея едно момче.

№ 98.

Частъ отъ мерм. плоча 0·045 м. дебела, съ изображение на
тракийски конникъ; запазени сж само заднитѣ крака на коня и кра-
ката на единъ човѣкъ, който е вървѣлъ до коня, съ ловджийски бо-
туши. Подъ релефа частъ на надписа:

ΦΛΑΒ . ΣΤΙΛΑΣΑΚΙΝΔΥΝ

ΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΝ

№ 99.

Частъ на единъ архитравъ 0·67 м. широка 0·49 м. висока 0·28
м. дебела отъ с. Аврентъ, съ малка частъ на надписа:

. . . . ΒΑΣΤΗΜ (буквитѣ 0·15 м. високи).

№ 100.

Любопитни сж и погранични камъни на стария градъ Одессоъ,
които показватъ, колко голѣма е била мѣрата на стария градъ. Единъ

такъв пограничен камък е билъ намеренъ близо до село Дишцу-дъкъ на старото шосе, което е съединявало Одессою съ Диониспо-полисъ.

Камъкътъ е зазиленъ на една чухма до самото село; буквитѣ сж 0·11 м. високи. Надписътъ, който означава край на землището на гр. Одессою въ римското врѣме е слѣдния:

F . . RR
ODESS
f(ines)|te|rr(ae)
Odess(itanorum)

Съ този пограниченъ камъкъ свършваме паметниците на Одессою.

Освѣтъ тѣзи паметници на Одессою се намеряватъ почти при всѣка постройка въ I-ий и отъ части и въ III участъци парчета отъ голѣми постройки, стѣлоове, капители, архитриви и пр., основи на стари сгради, силци зидове отъ укрепителна линия на града (въ Борисова улица), които трѣбвало би да се забѣлѣзватъ въ плана на града, за да може съ врѣме да се опрѣдѣли и точенъ планъ на стария Одессою;

Вѣрваме, че въ ново врѣме при преобразуването на гр. Варна въ единъ модеренъ градъ, ще се намератъ още много старини, които ще освѣтлятъ тъмното минало на старата гръцка колония и сегашни главенъ търговски пунктъ на свободна България.

гр. Варна, 1 Юний 1898 г.

Изяснения на нѣкои отъ гръцкитѣ надписи

отъ Ив. Асприоти.

№ 4.

Διονύσιος Πρωταγόρου χαίρει

ή γυνή δὲ αὐτοῦ Ποτοῦ(?)

Πρωταγόρου θυγάτηρ

χαίρεται (вмѣсто χαίρετε)

Дионисиосъ синъ на Протагора и жена му Потони(?) дъщеря на Протагора.

Паметникътъ е билъ поставенъ първоначално само на Дионисия и послѣ е било написано и за жената му. Прѣдполагамъ, че на мѣсто «Потоу» трѣбва да се пише «Ποτώνη» собствено женско име.

Думата «χαίρει» съ която често се свършватъ надписитѣ значи „здравѣйте“.

№ 19.

Πρωτογένους Μενοίτιος
εὐχαριστήριον Μητρο[δῶς
Ἰρακλεῖ

Μενιτιοςъ синъ на Протогена, като благодарностъ отъ майка си къмъ Ираклеа. Името «Μενοίτιος» се срѣща и въ други надписи (Corpus inscriptionum graecarum = (C. I. G.). Въ надписа «ΠΡΩΤΩΣΓΕΝΟΥΙ» изяснявамъ като име «Πρωτογένους».

№ 20.

„Πρωταγοριςъ синъ на Акаманта“.

Йоническа форма Πρωταγόρης (вмѣсто атическа Πρωταγόρας) се срѣща въ Апτοлогия (VII. 130, 132). Името Акамаъ (Ἀκάμας) се срѣща въ Илиада (II. 844), като име на военачалника на Тракийците. Подобно и синъ на Тезеа (Θησεύς) е билъ Акамаъ; той е далъ името си, на едно атическо племе *Акамантис* (Ἀκαμαντὶς φυλῆ).

№ 22.

Σαφρους Ἕλληνος θυγάτηρ
γυνὴ δὲ Ἀριστοκλέους του Ζη
νι χαίρε.

„Сафрус(?) дъщеря на Еллина а жена на Аристоклеа, сина на Зинна“.

Въроятно Σα . . . ος е женско име а пожеже въ другъ единъ надписъ (C. I. G.) се срѣща името «Σάφρου», то и тука може би да е била същата форма. Може би, да е била и «Σαυκους». Колкото за «του Ζηνι» допълнявамъ: «του Ζήνιος». Соответно име Ζήνις се срѣща много често.

№ 24.

Ἀνθεστήριε Μηνοδώρου χαίρε.
„Ангестирие синъ на Минодора“.

№ 25.

Ἕλλην Ἐστιαίου χης χαίρε
Еллинъ синъ на Естиея

№ 31.

Ἐστιαῖος Ἐστιαίου Χαίρε.
Естией синъ на Естиея.

№ 32.

Σίμων Θεοτίδου ἱρωως Χαίρε.

Симоκς σιντ на Теογυδα ιεροί.

Собственно име Θεοτίδης не се срѣща въ Pape-Benseler (Wörterbuch der griechischen Eigennamen). Може би да е съкращение на думата Θεοδοτίδης (Mordtmann).

№ 33.

Ἀπελλᾶς Ξένωνος καὶ ἡ γυνὴ αὐ-
τοῦ Γλυκύτης Χαιρέου χαίρεται

„Аπελλас̄ синт на Ξενοна и жена му Гλυкутист̄ дъщеря на Χερεа“.

Въ края вмѣсто «χαίρετε» има погрѣшно «χαίρεται».

№ 34.

Μέντης Νευκίου γυνὴ
αὐτοῦ Ἄνθη Ζένωνος
ρεπνεφ̄
τοῦ Αὐτοκράτους
θυγάτηρ χαίρετε

Ментист̄ синт на Нукия, жена му Анти, дъщеря на Ξενοна, сина на Автократа.

Въ оригинала «ANNI» е вѣроятно женско собствено име Ἄνθη. «Αὐτοκράτης» се срѣща у оратора Лиена (Λυσίας).

№ 35.

.]ς ζῶν ἑαυτῶ καὶ τῇ γυναι-
κί Εὐδώρ]αι μνείας χάριν.

(Когато е билъ) живъ, за себе си и за жената си Евдора (? за паметъ. Името на жената Εὐδώρα, се срѣща въ подписа 4,8549. „С.Ι.Γ.“)

№ 36.

Ἡράκων Βευυρίγῳ χαίρε
„Ираκонт̄ синт на Βευυриа“

№ 37.

Ξενοκς на Артеמידора, (който е билъ) синт па Иппомедонта и неговата жена Σεαгу, дъщеря на Нуминия.

Името «Σεαкоῦ» е вѣроятно тракийско женско име.

№ 38.

Ἡρακλείδης Σωκράτου(ς) χαίρε. Σωκράτης Ἡρακλεί-
δου χαίρε

Ираклидист̄ синт на Сократа
Сократ̄ синт на Ираклида

№ 39.

Ἐνθάδε Φ]λαβία κ[α]τακ[υ]μ[ά]ται η δᾶρον ἀνέθηκα

Тука лъжи Флавиa; посвѣтиахъ съ подарокъ.

№ 40.

. . . σύνβιος [γ]εναμένη [Φ]λωρεντίου σκρινιαρίου

ἣτις ἐτελεύτησεν μη(νός) Μαρρτίου γ' ἡμέρα σανβάτω

„която бьше съпруга на Флорентия архивара и която умръ прѣзъ мѣсецъ Мартъ 3-й день сѣбѣота.

Думага «σκρινιαρίου» е отъ латинската «seriniarius» отъ «serinium» и до днесъ се употрѣбjava на новогръцки езикъ «τὸ σκρίνον». Първата дума «сύνβιος» трѣба да се пише «σύμβιος».

№ 41.

Ἐνθάδε γαῖα κατέχει Δορνείον υἱὸν

Ἡρακλείδου Τυρανὸν ἀπὸ προγόνων εὐγενῆ ζήσαντα

ἔτη εἴκοσι τὴν στήλην ἀνέστησαν Αὐρήλιος

Ἡρακλείδης πατήρ καὶ Μαδαγαῦα μήτηρ μνήμης χάριν

„Тука земята покрива Домнина, сина на Ираклида

Тиранонъ, благороденъ стъ прадъди, който е живѣлъ 20 години. Този паметникъ (колона) издигнали Аурелий Ираклиднсъ баща и Мадагава майка за паметъ.

При този надписъ е забѣлѣжително името «Маδαγαῦα», което види се, е тракийско.

№ 42.

Σεβῆρος Νικομήδους ζήσας κοσμίως ἔτη

ἑβδομήκοντα χέρε παροδείτα

„Северъ, синъ на Никомида, който живѣлъ прилично 70 години. Здравъ и пѣтничко.“

Форма „χέρε“ е на мѣсто „χαῖρε.“

№ 43.

Диогенесъ синъ на Зопириона и жена му Нана, дъщеря на Еллина и другата му (жена) Τιτестисъ, дъщеря на Асклипада.

№ 44.

Апелласъ, синъ на Зоила и жена му Мама, дъщеря на Μισροдора.

№ 46.

Διονύσιος Θεοτίου ἥρωσ ζήσας ἔτη λβ' χαῖρε

„Дионисий, синъ на Теотиа, герой, като проживѣлъ 32 години.“

№ 51.

„Тука лъжи най-благочестиви найсвещисходителни Данаилъ.“

„Тука ληξι Дулкасимостъ, епископъ Доростолски,
който е умрѣлъ на 27 Януари индикт

№ 60,

Ἐπιφάνη [τύχη

ὑπὲρ τῶν κυρίων αυτοκρ[ατόρων

. за благодаритѣ императори.

№ 61.

. οὐς Ἐπιφάνεις

. ορος Εμηνος

Думата „Ἐπιφάνεις“ трѣбва да се пише „Ἐπιφάνης“. Съдър-
жанieto е неопрѣдѣлено, понеже липсва повече отъ половината на
надписа.

№ 62.

Διοσκόροις εὐχα[ριστήριον

„Благодарностъ на Диоскориитѣ“.

№ 63.

„Пианъ дъщеря на Аполодора, архиперейка и жена на градо-
началника Дионисия, сина на Ада Сенатътъ

№ 75.

Въ връжкe на императора Цезара Тита Елия Акмонина Се-
васта благодетелни, щастливи, наѣ голѣми архиперей, баща на оте-
чеството, градътъ на Одицитаниитѣ, прѣкаралъ водата чрезъ новъ
водопроводъ, като се е трижилъ затова Титусъ Витрасиусъ Поллионъ
посланикъ и полководецъ.

№ 76.

Ἐπιφάνη [τύχη

Πείω καὶ Πρόκλῳ ὑπάτοις πρὸ

θεοῦ μεγάλου Δερζελάτου

οἶδε εἰσὶν ἔφηβοι ἐπὶ συναρχία[ς

ιερέως θεᾶς Ῥώμης καὶ (πρώτου) ἄρχοντος.

Γ. Φλ[αβίου] Θεοφίλου πρώτος ὁ ἐφήβαρχος κ[αὶ]

Γ. Φλ[άβιος] Βάσσους. Γ. Φλ[άβιος] Θεόφιλος. Αὐρ[ήλιος]

Ἄρτεμ[ίδωρος]

Γ. Φλ[άβιος] Ἄσκ[λ]ηπιοδοτος Αὐρ[ήλιος] Βαλερι[ανὸς]

„На добръ часъ“

Въ връжкето на консулството на Пианъ и Прокла, чрезъ ста-
туята на голѣмия боѣ Дерзелата, долуписаниитѣ сж ефѣбу кри сѣ-

управлението на жертвеца на боинята Рома и на първий управител Г. Флавиуцъ Теофилиуцъ.

Първий ефебархъ Г. Флавиуцъ Виссуцъ, Г. Флавиуцъ Теофилиуцъ, Аврилиуцъ Артемидоросъ. Г. Флавиуцъ Асклепиодотосъ, Аврилиуцъ Валерияносъ⁴.

Настоящиятъ декретъ, е единъ отъ *декретитъ на ефебитъ*, които често се намѣрватъ въ Атина. особено отъ врѣмето сл. Хр. (С.І.А. р. 246—416). При този декретъ е сжци редъ при написанието му, както при други подобни декрети. Ефебитъ (Ἐφηβοί) сж били младежи, които като навършили 18 години, сж станали самостоятелни граждани и като такиви сж били вписвани въ особена за това книга (ληξιαρχικόν), и при това давали клетва, съдържаща на която ши е известно отъ оратора Ликурга (Λυκοῦργος); слѣдъ това сж постъгивали въ военна десетогодишна служба въ погранична стража Началникъ на ефебитъ се наричалъ ефебархосъ (ἐφηβαρχος). Въ декрета Дерзелатисъ (Δερζελάτης) е тракийски богъ (както забѣлѣзва и Мордтманъ. (R. A. 1878 II р. 114). На монетитъ на Одессосъ намѣрихме надписъ: «Θεοῦ μεγάλου Κύρσα Ὀδησσιτών». При лексикографа Суида срѣщаме името «Κύρσας», като собствено име на единъ отъ жителитъ отъ островъ Хиосъ. Имената Δερζελάτης, Κύρσας и Μαθαγαῦα (въ надписъ № 41) допълняватъ тракийскитъ имена, които сж познати отъ Херодота, Тукидида, Ксенофонта и отъ други надписи (п. пр. Σιτάλκης, Τύρης, Σεόθης и пр.).

№ 77.

Пританитъ, сж увърмили, тѣзи, които сж били натоварени, да извършатъ мѣсични жертви имено: Ааоллония сина на Симона Калимаха сина на Фанера и секретара Тессалоса сина на Артемидора.

Отъ съвѣта (βουλή) сж били избрани нѣколко души като *управляюща коммисия*, за единъ опредѣленъ срокъ и тѣ се наричали *притани* (πρυτάνεις); прѣдседателтъ имъ се наричалъ *еписпатисъ* (ἐπιστάτης) — глаголътъ „ἐπιτηνιεύω“ произлиза отъ думата „ἐπιμήνια“ (Херодотъ) и та значи „мѣсични жертви“.

№ 79.

[Ἀγαθῆ] τόχη

. ορος ἀρχιερέως καὶ εὐποσιάρχου] . . . ἐβδόμη· οἱ θεοὶ εἰσὶν ἔφηβοι.

Ἄρτεμιδ]ωρος Ἄρτεμιδώρου Ἦδύς Ἀρχεστράτου
Φιλόξ]ενος Φιλοξένου Διονύσιος Δαδᾶ

Δίφιλος Ποσειδῆου πελς'λᾶΑ Γλαυκίου
Διογύσιος Θεμιστᾶ Ἑλλην Χαιρέου
Πρωταγόρας Καλλιθένου Ἀπατούριος Ἀπατουρίου
Ἀντίπατρος Ἀπολλωνίου Βάσσους Ἐπαμείνοντος
. . . , τ λίου Μᾶρκος Παλιώνος
. ρίου

. . . . *Въ връжето на архиепера и епископарха сж слабующитѣ ефеби: Артемидорѣ синѣ на Артемидора, Идиѣ синѣ на Архестрата, Φιλοксеносѣ синѣ на Φιλοксена, Дионисиосѣ синѣ на Дада, Диφιλοςѣ синѣ на Ποσειδία, Αιελласѣ синѣ на Главкия, Дионисиосѣ синѣ на Τεμιστία, Ελληνѣ синѣ на Χερεа, Πρωταγοραςѣ синѣ на Καλιστενα, Απатуριοςѣ синѣ на Απαтурия, Αντιπατροςѣ синѣ на Απολλωνια, Βασσοςѣ синѣ на Επαμινονα, Μαρκοςѣ синѣ на Πολιωνα.*

Настоящия надписъ е декретъ на ефебитѣ.

„Еπισкопарх“ (Εὑποσίαρχης) значи управителъ, който се грижи за безопасностъ на гражданитѣ и е сложна дума, която произлиза отъ думата «εὐλοσία» и «ἄρχω» (управляваѣ). При пмената забѣлѣжително е името «Βάσσους», вѣсто обичновеното „Βάσσος“, което се срѣща до днесъ.

№ 80.

φ[ι]λοτειμ [στ]εφανουῦν αὐτὸν
καθ' ἕκαστο[ν] ἐν[ι]αυτὸν ἐν τοῖς Ἑρ-
μαίοις ἀνα[γ]γέλλοντος τοῦ κήρου
κος οἱ νέοι στεφανούσι Ξε[ι]ναν
δ[ρ]ον Ἀπατουρίου φιλοδοξίας ἔνε-
κεν τῆς εἰς ἑαυτοῦς τὴν δὲ [ἐ]πιμέ-
λ[ε]ϊαν ποιήσ[ε]σθαι τῆς ἀναγορεύσεως
τοῦ στεφάνου τοῦς καθ' ἕκαστον ἐνι
αυτὸν

. . . . да го узнѣчатъ съ вѣнецъ всѣка година въ връжето на Ермеитѣ, като за това съобщава глашетаѣ. Младешитѣ узнѣчатъ Ксинандра сына на Апатурия, понеже той се е грижилъ, тѣ (младешитѣ) да станатъ славни. И за публичното обявление за вѣнеца, да се грижатъ онѣзи, които всѣка година

„Ермеитѣ“ (Ἑρμαῖα) сж праздници (ἡγρι) въ честь на бога на гимнастика Ермисъ (Ἑρμῆς).

Тѣзи които упражнявали гимнастиката били раздѣлени на три категории:

Παῖδες (момчета) ἔρῃβοι (младежи) ἢ νέοι (млади мжжбе). Началникъ на вениκитῆ се е наричалъ *γυμνασιάρχος* (γυμνασίαρχος) и началникъ на ефебитῆ се наричалъ еφιδάρχος (ἐφιδάρχος).

No. 90.

. . .] μου καὶ Παπίας οἰκοδομή
σ]ας τὸν τόπον Διὶ ὑψίστῳ
τὸ[ν] μέρος ἐστὶν Διὸς Κ[υρίου
и Паπιας, който е устроилъ
мѣстото за най високия Зевс
Мѣстото е на Зевса Господа.

МЕТЕОРОЛОГИЧЕСКИ СВЪДЕНИЯ.

Към този годишен отчетъ за хода на метеорологич. елементи, наблюдавани на заведването от мене второстепенна метеорологическа Станция въ гр. Варна, мисляхъ да прибавя и единъ, макаръ кратъкъ, прѣгледъ върху характера на климата въ района на Станцията, толкова повече че съ миналата година се завърши едно шлопъ десяти-лѣтне откакъ сж въведени у насъ метеорологически наблюдения. Ала честитѣ прѣкъсвания на наблюденията, на които се натъкнахъ, кога прѣгледвахъ дневницитѣ за миналитѣ години, а тъй също неточниятъ методъ на извършванитѣ наблюдения не ми позволихъ да сторя това. Немога да не забѣлѣжа, какво най-голямата щета, която нанасяме на това толкова полезно въ всѣко отношение за нашата страна дѣло — метеорологич. наблюдения — проница отъ обичая, да оставяме обикновено на ученици, често ихти неподготвени както трѣба, да извършватъ наблюденията¹⁾. Това може да се допусе само въ извънредни случаи. Отъ свършванитѣ по опитнитѣ науки въ Вишето Училище-визги може да се поддържа и подновява контингента на наблюдателитѣ съ прѣдадени на дѣлото лица, стига само да имъ се прави, както и става това, пѣкон облекчения при изпълнението длѣжността имъ. Азъ съмъ противъ всѣкакъвъ видъ тенденции за сницилни заплати, или за увеличаванье възнаграждението на наблюдателитѣ, защото за доброто възнаграждение по край редовната заплата ще заплататъ земирактни.

Слѣдъ тази забѣлѣжка, (нека ми бжде простена), давамъ по долу описание на уредитѣ и расположенето имъ, а тъй също единъ кратъкъ прѣгледъ върху особенноститѣ на пѣкон отъ метеорологич. елементи за прѣзъ истеклата 1897 година, придруженъ съ годишенъ отчетъ за сжщата година.

¹⁾ До колко сж несправни такива наблюдателно-ученици може да се съди по това, че попѣкога въ метеорологич. бюлетнитѣ, печатанъ въ „Държавенъ Вѣстникъ“, се съглеждатъ такива градиенти върху една еравнително малка площъ, каквато е България, щото тѣ се оказватъ по-големъ и отъ ония за ураганитѣ.

Варненската метеорологическа Станция е снабдена съ слѣдва-
щитѣ уреди:

1) Живаченъ барометръ по система на Фортена, направенъ отъ
Karpeller'a въ Виена.

2) Барографъ на Richard'a.

3) Барометръ-анерондъ.

4) Психометръ на Августа, направенъ отъ Karpeller'a.

5) Пищачъ термометръ на Hottinger'a въ Zurich,

6) Максимално-минималенъ термометръ споредъ Six'a, напра-
венъ отъ Karpeller'a.

7) Игрометръ на Корре.

8) Видовъ вѣтромѣръ.

9) Видовъ Испаритель.

10) Анемометръ.

11) Огледало за облацитѣ и атласъ.

12) Два дъждомѣра.

Термометритѣ, игрометрътъ и испарителтъ сж поставени въ
една дървена ограда, построена по плана въ Вилда на N часть на
двора на Гимназията. Двора има слабъ наклонъ въ посока на S. Баро-
метритѣ дѣйствуватъ въ особия стая. Вѣтромѣрътъ е поставенъ надъ
покрива на училището на височина 13 м.

Атмосферно наляганье. Годишното атмосферно наляганье за
1897 година не се различава отъ онова за 1896 година; но между
срѣднитѣ за годишнитѣ времена се забѣлязва значителна разлика:

	1896	1896
Пролѣтно	755,8	758,1
Лѣтно	756,4	757,2
Есенно	763,4	760,2
Зимно	761,5	762,5
Годишно	759,7	759,8

Приведената таблица ни показва още, че наляганьето пролѣтъ
и лѣтъ е по-ниско, а есенъ и зимъ по-високо отъ ср. годишно. Раз-
ликата между екстремитѣ е тѣй ежщо почти еднаква за двѣтъ години
(33,6 и 33,4), ала самитѣ екстремн се различаватъ. Докато max. и
min. за 97 год. сж 777,0 и 743,4, ония за 96 г. сж 778,7 и 745,3.

Вѣтрове. Господствущиятъ вѣтъръ е N (103), слѣдъ него
иде W N W (97) и E (94); а най-редко духатъ S и S W. И по ин-
тензивность N вѣтрове надминаватъ всички други. По пѣкога духатъ
толкова силни N вѣтрове, щото отдѣлнитѣ имъ импулси надминаватъ
границата въ скалата на вилдовия вѣтромѣръ съ тежка плоча. Най-

вѣтровито врѣме е края на есенъта и зимъ, а слѣдъ това иде началото на пролѣтъта. Често пакти се случва да духать 2—3 депоноция подредъ силни N и NN E вѣтрове, и попече земята бива обикновено безъ снѣженъ покривъ, тѣ изравятъ почвата, (и тѣй измита отъ поройнитѣ дъждове прѣзъ пролѣтъта), оголватъ засѣянитѣ полета, истрѣгватъ даже дребни растенія и венчко това, заедно съ валиция снѣгъ се върти и носи съ голѣма бързина, като помрачава даже денезъ цѣлия хоризонтъ. Въ града картината става още по-страшна, защото вѣтърътъ распокрива покриви на къщята, събаря кумини, порти и огради. Въ такива дни не е съвсѣмъ безопасно да се ходи изъ града.

Слѣдъ халата обикновено се забѣлязва на завѣнтѣ, по дърветата и зданията смръзъжли кучини пѣсекъ, корени и снѣгъ, който се запазва така за дълго врѣме. Ако се взеле прѣдъ видъ и доволно низката температура въ такива случаи (-13°) лесно можежъ да си обяснижъ, защо тази година доволно пострадахъ сѣидѣнтѣ, като понижихъ твърдѣ рѣдки, и на нѣкой мѣста се принудижъ да ги засѣватъ наново. Не е злѣ да се посочи на землѣдѣлцитѣ другъ по-подходящъ за такива климатически условия начинъ за засѣване.

Температура. Годишната температура за 97 година не се различава отъ срѣднията за 8 години (1890—97). Тя е по-висока отъ ония на София (9,4), Плъвенъ (10,8) и Габрово (9,8) за сжщата година. Ето и срѣднитѣ за годишнитѣ врѣмена:

	1897	1890—1897
Пролѣтна	11,4	10,3
Лѣтна	22,1	22,3
Есенна	11,8	14,0
Зимна	3,5	1,5
Година	11,9	12,0

Най горѣщи мѣсеци сж юли (23,4) и августъ (23,3). Разликата между абсолютнитѣ екстрем е 45,3, по-малка отъ ония за София (49,9), Плъвенъ (48,8) и Габрово (51,7). Много по-голѣма е разликата между ср. диф. на отдѣлнитѣ мѣсеци за сжщитѣ градове. Въ това се ясно отразява влиянието на морето.

Влажностъ. Годишната влажностъ (77) за 97 години се оказва по-голѣма отколкото мижнитѣ години; особенно силно се различаватъ срѣднитѣ за мѣсецитѣ май и юни, като сж по-голѣми почти съ 10% .

Валежъ. Едно нѣщо, по което най-много се различава въ метеорологическо отношение иетеклата 1897 година, е валежътъ. Докато мижнитѣ години (4) годишниятъ валежъ се котебать между 330—476

литри на кв. метъръ, прѣзь 97 година той, благодарение на поройнитѣ дъждове прѣзь пролѣтъта, достигнх 854 литри на кв. м. Най-голямъ дневенъ валежъ извъренъ 117 литри на кв. м. Той е по-голямъ отъ ежщо такива валежи за София (50,6), Плевень (43,9) и Габрово (75). Ежщо прѣзь май мѣсець извърихъ валежъ равенъ на половината отъ най голѣмия годишенъ валежъ за мижлитѣ години. Необикновешъ се показа ежщо и валежътъ прѣзь юли (103,8), когато прѣзь мижлитѣ години не надминава 5—10 литри. Само прѣзь 92 и 93 години достигнхъ 45 и 74 литри. Много сухи извърехъ мѣсецитѣ августъ (2,6) и ноември (3,7).

Облачностъ. Годишната облачностъ е 5,6. Най-голяма облачностъ има януари (7,9) и декември (7,6), а най-малка има августъ (1,5). П числото на мрачинтѣ дни е по-големо прѣзь януари и декември (16).

† ПАНАЙОТЪ ХР. ГЕНКОВЪ

(род. на 25 Априль 1869 год. въ гр. Ловечъ † 28 Априль 1898 г).

На 28 Априль т. г. се поминх въ гр. Букурещъ, кждѣто бѣ отишълъ да се лѣкува отъ болѣсть, придобита и усилена прѣзь учителствуванieto му. Извѣстieto за смъртъта му дълбоко покърти покрай роднитѣ му и всички нему познати и приятели и породи чувство на неизразима тѣга. И това бѣ естествено: съ своя благъ характеръ, добри обноски и готовность да помага споредъ силитѣ си на всички, които търсѣтъ помощта му; съ своята веселость и шеговитость, той си бѣ спечелилъ съчувствие, обичъ и привързаность отъ мнозина; а съ позвалията и способноститѣ си бѣ възбудилъ доста надежди, че ще работи съ успѣхъ по учебното дѣло, за което се готвѣше.

И пакитипа, покойниятъ отговаряше на дължността си, удовлетворяваше всички условия, прѣдвидени отъ законодателя за учителитѣ. Придобилъ дървоначално образование въ родния си градъ Ловечъ, свършилъ съ успѣхъ четирикласеното тамъ училище и постъпилъ въ Габровската Държавна Реална Гимназия, която свърши съ много добъръ успѣхъ прѣзь учеб. 1888/89 год., записа се въ сжщата година за редовенъ студентъ при Виешето училище въ ст. София въ Историко-Филологически отдѣлъ, исторически клонъ. При свършването му показа отличенъ успѣхъ. Такъвъ успѣхъ е ималъ и прѣзь м. Септемврий 1896 год., при държавния иенитъ (номѣсена се за образецъ темата му въ учил. прѣгледъ год. 1896 Ноември).

Мокойниятъ учителствува двѣ години въ окръжното III-о уч. въ гр. Пловдия. Отъ тамъ бѣ прѣлѣстенъ при Варненската Държ. М. Гимназия „Фердинандъ I“. Много рано загинх. Не му било сждено да работи съ полза споредъ силитѣ си. Не успѣ да довърши своя трудъ, посебно по историята, часть отъ които бѣ даденъ подъ печатъ. Затвори очи далечъ отъ познати въ най-цвѣтѣща възраст!

Прѣстанх безъ връме да туна едно благородно сърдце и да дѣйствува една сила незахѣнима. Учителското тѣло изгуби единъ дѣятеленъ, ревностенъ и усърденъ членъ. Благъ му споменъ!

Панайотъ Х. Генковъ

род. на 25/IV 1869 г., починалъ на 28/IV 1898 г.

ОФИЦИАЛЕНЪ ОТДЕЛЪ.

Отчетъ за учебната ¹⁸⁹⁷/₉₈ год.

I. ОЧЕРКЪ НА ГИМНАЗИЯТА ЗА ¹⁸⁹⁷/₉₈ ГОДИНА.

I. Записването на ученицитѣ за тая учебна година се почна на 20 Августъ. На 25 сѣщи мѣсець учителския съветъ има първо заседание, въ което се разгледахъ прошения на ученици за повторителни испити и още сѣщия денъ се почнахъ тия испити и се продължавахъ до края на м. Августъ.

На повторителенъ испитъ се явихъ 175 ученика, разпрѣдѣлени по класове, както е изложено въ слѣдната таблица.

Отъ кой класъ	Явили се на испитъ	Издържали испита	Неиздържали испита	Колко проц. сѣ издърж.
Отъ I класъ	60	41	19	68·3%
" II "	34	26	8	76·4 "
" III "	25	21	4	84 "
" IV р. "	20	15	5	75 "
" IV кл. "	10	7	3	70 "
" V р. "	8	6	2	75 "
" V кл. "	5	5	—	100 "
" VI р. "	6	6	—	100 "
" VI кл. "	7	7	—	100 "
Всичко	175	134	41	76·5 "

Отъ явившитѣ се 60 ученика отъ I класъ има 18 ученика отъ други училища (гръцки, ерменски и еврейски), които държахъ испитъ по всичкитѣ прѣдмети.

Запятаята се почнахъ на 1 Септември съ водосвѣтъ, слѣдъ който се прочете на ученицитѣ дисциплинарния правилникъ, дадохъ имъ се пѣкон наставления и имъ се съобща седмичното разпрѣдѣление на уроцитѣ.

Числото на ученицитѣ въ началото на учебната година бѣ 744, т. е. съ 77 ученика по-малко отколкото въ началото на миналата учебна година. По класове въ сравнение съ миналата учебна година имаше слѣдующата разлика:

К Л А С С Ъ	Запис. въ начал. на 1896/ 97 г.	Запис. въ начал. на 1897/ 98 г.	Разлика
I	245	250	+ 5
II	142	129	—13
III	129	103	—26
IV р.	108	76	—32
IV кл.	57	43	—14
V р.	43	56	—13
V кл.	19	22	+ 3
VI р.	20	23	+ 3
VI кл.	23	13	—10
VII р.	22	14	— 8
VII кл.	13	15	+ 2
Всичко	821	744	—77

Прѣз течението на годината се записах още 27 ученика, така щото числото на всички записани ученици до края на тая година достигна до 771.

Всички ученици се разпрѣдѣлиха на 20 паралелки, а именно:

I	класъ	263	ученика,	раздѣлени	на	5	паралелки
II	"	135	"	"	"	3	"
III	"	104	"	"	"	2	"
IV	р.	80	"	"	"	2	"
IV	кл.	42	"	"	"	1	"
V	р.	57	"	"	"	2	"
V	кл.	24	"	"	"	1	"
VI	р.	24	"	"	"	1	"
VI	кл.	13	"	"	"	1	"
VII	р.	14	"	"	"	1	"
VII	к.	15	"	"	"	1	"

Всичко въ 11 кл. 771 учен., раздѣлени на 20 паралелки.

Прѣподаването е извършвано почти прѣз цѣлата година редовно. Малки прѣкъсвания станахъ по причина на болѣдуването на учителитѣ Д. Андрѣевъ и Н. Генковъ. Слѣдъ смъртта на послѣдния прѣдметитѣ, които той прѣподаваше, се раздѣлихъ между Г-да учителитѣ: Каранджуповъ (VII р. и VII кл.), Кефеновъ (VI р.), Калдиевъ (VI кл.), Ст. Славовъ (I а), Н. Николаевъ (I а) и Д. Андрѣевъ (I б), а Краснописането (II б) останя незаето.

Полугодишнитѣ писменни испити се произведоха отъ 19 до 31 Януари, а годишнитѣ отъ 2 до 20 Юни.

Подробности за успѣхитѣ на ученицитѣ сж изложени въ статистическата таблица за ученицитѣ.

Писмен. зрѣлостни испити се произведоха отъ 1—5 Юни, а устнитѣ отъ 15 до 24 Юни. Подробности за зрѣл. испити сж изложени въ особенъ отдѣлъ.

2. *Дисциплинарното състояние* на ученицитѣ въ училището бѣ доста добро. Прѣзъ цѣлата година нѣма нито единъ случай за исключаване по лошо поведение.

3. *Въ здравословно отношение* гимназията прѣкара учебната година благополучно. Не се случиха никакви епидемически болѣсти. Отъ началото на учебната година училищениъ лѣкаръ бѣ Г-нъ Д-ръ Басановичъ, нъ отъ 1-ий Януари длъжността училищениъ лѣкаръ при Гимназията се закри и болнитѣ ученици се прѣглеждаха въ градската амбулатория отъ Г-да градскитѣ лѣкари, а много отъ тѣхъ ходѣха и при други лѣкари. По тая причина не можа да се държи точна смѣтка за числото на заболявшитѣ ученици и за вида на болѣститѣ.

4. За тѣлесното развитие на ученицитѣ прѣзъ тая учебна година нѣмаше особенни часове по Гимнастика, понеже нѣмаше учитель; нъ пакъ ученицитѣ се упражняваха на гимнастическитѣ уреди отчасти сами, а често подъ ръководството на учителитѣ си, а особено подъ ръководството на учителя М. Миневъ, който показва голѣма ревност и способностъ въ това отношение.

Освѣнъ малкитѣ екскурзии съ ученицитѣ отъ долнитѣ классове въ околноститѣ на града учителитѣ по Ест. История направиха и четри голѣми екскурзии. Първата бѣ съ ученицитѣ отъ двата шести класса на 8, 9 и 10 Априлъ до Гебедже, Дикили-Ташъ, Авренъ и обратно. Втората на 1, 2 и 3 Май съ ученицитѣ отъ IV классове до Шуменъ-Прѣславъ и обратно, а съ ученицитѣ отъ V, VI и VII классове до Месемврия-Ахнело-Бургасъ и обратно. Въ тия екскурзии взеха участие и много ученици отъ долнитѣ классове и повечето отъ учителитѣ. Третата на 9—10 Май съ ученицитѣ отъ V р. классъ до Камчията, а четвъртата на 23—25 Май съ ученицитѣ отъ двата пети класса до Батовско-Балчикъ.

II УЧИТЕЛСКИ ПЕРСОНАЛЪ.

I Промѣни.

а. Отъ миналогодишней учительски персоналъ въ началото на тая учебна година излъзохъ слѣднитѣ учители:

1. *Георги Брашовановъ*, врѣмененъ новоназначенъ учитель, уволненъ съ приказъ No. 730 отъ 1 Септември по слаба подготовка.

2. *Илия Калжачиевъ*, врѣменно-новоназначенъ учитель, уволненъ съ приказъ No. 965 отъ 18/IX по собствено желание.

3. *Дабко Дабковъ*, волнонаеменъ учитель, уволненъ съ приказъ No. 1015 отъ 25/IX по собствено желание.

4. *Христо Стояновъ*, врѣмененъ учитель, прѣместенъ съ приказъ No. 901 отъ 14/IX на сжщата длѣжностъ въ Варненската Държ. Дѣвическа Гимназия „Мария Луиза“.

5. *Димитъръ Цаневъ*, врѣменно новоназначенъ учитель, прѣмѣстенъ съ приказъ No. 980 отъ 28/IX на сжщата длѣжностъ въ Вари. Държ. Дѣв. Гимназия „Мария Луиза“.

в. Въместо тѣхъ постѣпихъ слѣднитѣ учители:

1. *Стефанъ Славовъ*, волнонаеменъ учитель, назначенъ съ приказъ No. 374 отъ 1 Септември.

2. *Петъръ Скопачковъ*, врѣменно-новоназначенъ учитель, назначенъ съ приказъ No. 901 отъ 15 Септември.

3. *Михаилъ Ц. Миневъ*, врѣменно-новоназначенъ учитель, назначенъ съ приказъ No. 980 отъ 1 Октомври.

4. *Георги Поповъ*, врѣменно-новоназначенъ учитель, назначенъ съ приказъ № 980 отъ 1 Октомври.

5. *Димитъръ Андрѣевъ*, второстепененъ учитель, прѣмѣстенъ отъ Търновската Държавна М. Гимназия съ приказъ № 980 отъ 1 Октомври.

с. На 28 Априли т. г. въ 3 ч. слѣдъ пладнѣ се поминъ въ Букурещъ, гдѣто бѣше отишелъ на лѣкуванье, третостепенния учитель *Панайотъ Х. Генковъ*, за когото Министерството на Н. Просвѣщение съ писмото си № 4767 отъ 6/V ето какво пише: „Министерството счита за свой дълъгъ да Ви патовари да прѣдатете неговитѣ съболѣзнования на близкитѣ на покойния Н. Х. Генковъ, въ лицето на когото Министерството виждаше единъ примѣренъ, добросвѣстенъ труженикъ на полето на народното ни просвѣщение“. И съ приказъ № 444 се постанови да се заличи отъ списъцитѣ на учителитѣ отъ 29 Априли т. г.

II. Отпуски.

Прѣз учебната година се ползувахъ съ отпускъ отъ Министерството слѣднитѣ учители:

1. *К. Шкорниль*, до края на м. Септември, вътрешенъ отпускъ съ научна цѣль (приказъ № 772) и дванадесетдневенъ задграниченъ отпускъ въ Австрия съ научна цѣль отъ 14 Априли т. г. (Височайше одобренъ доклада № 4075).

2. *Г. Лѣжневъ*, отъ 25 Августъ до 20 Септември за да издържи допълнителенъ държавенъ испитъ (прикази № 853 и № 900).

3. *Н. Николаевъ*, до 6 Септември (съ приказъ № 887).

4. *Д. Андрѣевъ*, едножѣсеченъ отпускъ по болѣсть отъ 23 Януари (приказъ № 98).

III Награди и повишения.

1. Първостепенна учитель *М. Квартирниковъ*, награденъ отъ *Негово Царско Височество Госиодаря*, по прѣдложеніето на Министерството на Н. Просвѣщеніе, за усърдна и многогодишна учителска дѣйность, съ ордена за гражданска заслуга V степенъ (съобщено съ писмо отъ Министерството № 15347 отъ 29/X—97 г.).

2. Врѣменно-новоназначения учитель *Г. Лѣжневъ*, назначенъ за третостепененъ отъ 1 Септември, понеже издържа държавенъ испитъ съ успѣхъ (приказъ № 1143).

IV.

Въ края на учебната година учителски персоналъ останъ отъ 30 души учители заедно съ директора. Подробни свѣденія за учителския персоналъ въ края на учебната година сж изложени въ слѣднитѣ двѣ таблици:

ТАБЛИЦИ
ЗА
УЧИТЕЛСКИЯ ПЕРСОНАЛЪ

Учителски персоналъ въ края

№. по редъ	Име и прѣзпие на учителя	Мѣсторож- денне	Възраст Год. на учител- ствуванieto		Гдѣ е билъ учитель последната година
1	Иванъ М. Гюлмезовъ	г. Сливень	32	10	Въ Варненската Държ. Мжска Ги- мназия „Фердинандъ I“
2	Александръ Астени- довъ	г. Варна	49	21	„
3	Константиъ Стате- ловъ	г. Лѣско- вецъ	45	18	„
4	Карлъ В. Шкорпилъ	г. Високо- мито (Чехия)	39	16	„
5	Тодоръ Накшевъ	с. Волканецъ (Бессарабия)	36	14	„
6	Стоянъ А. Бенковъ	г. Свищовъ	36	13	„
7	Филипъ Гиневъ	г. Лѣско- вецъ	38	13	„
8	Иорданъ Божиловъ	г. Сливень	37	13	„
9	Никола Дуковъ	г. Лѣско- вецъ	36	11	„

на учебната 1897/98 година.

Въ каква стъпенъ и отъ кога е въ тая стъпенъ	Кон прѣдмети прѣподава и въ кон классове	Въ кой класъ е классенъ учителъ	Колко часа прѣпо- дава седмично	Колко учеб. часове е билъ въ отпускъ.
Директоръ отъ 1895/96 уч. год.	Химия VII р. классъ.	Директоръ	3	—
Първостъпенъ отъ 1 Септемв. 1895 г.	Френски езикъ Va, бр., VIр, VI кл., VIIр и VII кл. кл.	—	18	19
Първостъпенъ отъ 1 Августъ 1882 год.	Русски езикъ въ Va Vбр и V кл. кл.; Психология въ VIр, и VI кл. кл.; Логика и Етика въ VIIр и VII кл. кл. и Геометрия съ чъртене въ IIIа, IIIб.	V кл.	16	—
Първостъпенъ отъ 1882/83 уч. година.	Геометр. чъртене IVбр кл.; Математика въ V кл. кл. и Декрипт. геометрия въ Va, б, VI и VIIр кл.	Vб р.	18	50
Първостъпенъ отъ 1 Септемв. 1888 г.	Математика VI р, VI кл., VIIр и VII кл. кл.	VII кл. и клас. на др. за пом. бѣл. уч.	17	—
Първостъпенъ отъ 1 Октомвр. 1892 г.	Русски езикъ IVр а, IVр б и IV кл. кл. и Иѣние Ia, Ib, Ic, Id, Ie, IIa, II б, II e, III a, III б, IVр а, IVр б и IV кл. кл.	IVб р.	18	8
Първостъпенъ отъ 1 Януарий 1890.	Химия въ VIр и IIIа, IIIб, Физика IIIа, IIIб кл., Ест. История IIIа, IIIб и Математика въ IV кл.	III б.	18	1
Първостъпенъ отъ 1 Септемв. 1894 г.	Френски езикъ III а, III б. IV р а, IVр б, IV кл. кл. и V кл.	IV кл.	18	9
Първостъпенъ отъ 1 Януарий 1892.	Физика Vр, V кл., VIр, VI кл. VIIр и VII кл. кл.	Vр и набл. на Метеор. станция	15	2

Учителски персоналъ въ края

№. по редъ	Име и прѣзвие на учителя	Мѣсторож- денне	Възраст г.	Год. на учител- стваніе	Гдѣ е билъ учитель послѣдната година
10	Михаилъ Квартирин- ковъ	с. Капустена- Балка (Русея)	36	9	Въ Варненската Държ. Мжжека Ги- мназия „Фердинандъ I“
11	Иванъ Асирноти	г. Варна	44	19	„
12	Димитръ Андрѣевъ	г. В. Тър- ново	32	7	В. Търнов. Д. М. Гимназия „св. Кирилъ“
13	Стефанъ Стефановъ	г. Сопотъ	46	18	Въ Варненската Държ. Мжжека Ги- мназия „Фердинандъ I“
14	Иванъ Калдневъ	с. Гюменджа (Македония)	32	8	„
15	Иванъ Кефелзовъ	г. Дръново	32	8	„
16	Георги Каранджуловъ	г. Прилѣпъ (Македония)	30	5	„
17	Крумъ Малевъ	с. Кюлева (Шуми. Окр.)	36	14	„
18	Георги Д. Лѣжевъ	г. Воденъ (Македония)	31	6	„

на учебната 1897/98 година.

Въ каква стъпенъ и отъ кога е въ тая стъпенъ	Кон прѣдмети прѣподава и въ кои классове	Въ кой классъ е даденъ учителъ	Колко часа прѣподава седмично	Колко учеб. часове е билъ въ отпускъ
Първостъпенъ отъ 1 Януарий 1892 год.	Алгебра и Геометрия въ IVр а, IVр б, Va р и Vб р кл.	Вибл. на уч. библ.	20	4
Второстъпенъ отъ 1 Септемв. 1896 год.	Гръцки езикъ IV, V, VI и VII кл. классове и Латински VIII кл. кл.	—	20	4
Второстепенъ отъ 1 Януарий 1897 год.	Всѣобща История Iб ¹⁾ Ie, Id, IV кл., Va б, и V кл. География Iб, Ie, Id.	I e	21	16
Третостъпенъ отъ 1 Августъ 1894 год.	Законъ Божий Ia, Ib, Ie, Id, I e, IIa, IIб, IIe, IIIa, IIIб, VI р. и VII кл. кл.	—	21	—
Третостъпенъ отъ 1 Януарий 1893 год.	Български езикъ IVар., IVб кл., VII р., и VII кл. кл. Ве. История въ VI кл. ¹⁾ Краткописание въ IIe.	IVа р.	20	3
Третостъпенъ отъ 1 Септемв. 1895 год.	Български езикъ Va р, Vб р, V кл. кл. и VIр, VIк. Всѣобща История VIр. ¹⁾	V a	21	—
Третостъпенъ отъ 1 Септемв. 1896 год.	География III а, III б, VI р., и VI кл. кл. и Ве. Истор. IIIб, IVа, IVб и VIIр. ¹⁾ и Латински IVк.	Виблотека, научен. библотека	21	4
Третостъпенъ отъ 1 Септемв. 1894 год.	Аритметика Ia, Ib, Ie, Id и Ie.	—	20	10
Третостъпенъ отъ 1 Септемв. 1897 год.	Химия IVа р., IVб р., и IV кл. кл. Va и Vб. Аритметика IIIа и IIIб кл.	Завед. на химически кабинетъ	17	46

¹⁾ Ве. истор. е взета прѣзъ м. Май отъ учителъ на покойния Генковъ.

Учителски персоналъ въ края

№. по редъ	Име и прѣзвие на учителя	Мѣсторож- денне	Възраст		Гдѣ е билъ учитель послѣдната година
			Г.	Мѣс.	
19	Навель Димитровъ	г. Самоковъ	29	7	Въ Варненската Държ. Мъжка Гим- назия „Фердинандъ I“
20	Божимиръ Давидовъ	г. Варна	28	5	„
21	Божилъ Ангеловъ	с. Баба-кьой (Македония)	30	5	„
22	Михаилъ Ивановъ	г. Скопие (Македония)	29	5	„
23	Михаилъ Ц. Миневъ	г. Ловечъ	23	1	Не е билъ учитель
24	Петръ Скопачковъ	г. Охридъ (Македония)	26	1	Не е билъ учитель
25	Георги Н. Поповъ	г. Пловдивъ	28	1	Не е билъ учитель
26	Стефанъ Славовъ	г. Котель	29	7	Варн. Основни училища
27	Николай Николаевъ	с. Жеравна (Слив. окр.)	24	4	Въ Варненската Държ. Мъжка Гим- назия „Фердинандъ I“

Учителски персоналъ въ края

No. по редъ	Име и прѣзвие на учителя	Мѣсторож- дене	Възраст г.	Год. на учител. служването	Гдѣ е билъ учитель последнята година
28	Ярославъ Романчукъ	г. Калущъ (Галиция)	37	7	Въ Варненската Държ. Мужска Гим- назия „Фердинандъ I“
29	Иванъ Петрасъ	с. Нова-весь (Чехия)	31	4	„
30	Луиджи Болонгаро	с. Стрѣза (Италия)	24	2	„

на учебната 1897/98 година.

Въ каква степенъ и отъ кога е въ тая степенъ	Кои прѣдмети прѣподава и въ кои классове	Въ кой класъ е класентъ учителъ	Колко часа прѣподава седмично	Колко учеб. часове е билъ въ отпустъ
Волнонаемъ съ 3600 л. плата отъ 1 Септемв. 1891 год.	Латински езикъ V и VI кл. кл. и Нѣм. езикъ III, V, VI и VII кл.	VI кл.	17	57
Волнонаемъ съ 2400 л. плата отъ 1 Септемв. 1894 год.	Рисуване Ie, IIIa, IIIб, Vабр., VIр. и VIIр. Краснописанне IIIa, IIIб и Чѣртанне IVa.	—	18	—
Волнонаемъ съ 2400 л. плата отъ 1 Септемв. 1896 год.	Рисуване Ia, Ib, Ic, Id, IIa, IIб, IIIc, IVa, и IVб.	—	22	—

СТАТИСТИЧЕСКА ТАБЛИЦА

на

учителитѣ при Варненската Държавна Мъжка Гимназия
„Фердинандъ I“, прѣвъз ¹⁸⁹⁷/₉₈ учебна година.

I.	КОЛКО	V.	КОЛКО
На края на учебната година общото число на учителитѣ	30	Странитѣ, дѣто сж полу- чили образоването си	
Отъ тѣхъ били:		Въ България	15
1) мнжлата учебна година	25	„ Руссия	6
2) на ново назначени	4	„ Франция	1
3) дошли отъ др. училища	1	„ Австрия	5
Всичко	30	„ Италия	1
		„ Швейцария	1
		„ Гърция	1
		Всичко	30
II.		VI.	
Движение на учителитѣ		Мѣсторождение	
(отъ 29 Юний до 29 Юний)		Отъ България	18
Прѣлѣстени	2	„ Македония	6
Уволнени	3	„ Руссия	2
Ужрѣли	1	„ Австрия	3
		„ Италия	1
		Всичко	30
III.		VII.	
Съпени		По вѣроисповѣдане	
I-стъпени	10	Православни	26
II-стъпени	2	Католици	3
III-стъпени	6	Унияти	1
Врѣменно новоназначени	7	Всичко	30
Волнонаемни	5		
Всичко	30	VIII.	
		Народность	
IV.		Българи	24
Образование		Чужденци	6
Съ пълно висше образование	27	Отъ тѣхъ:	
„ сръдно	3	Чехи	2
Всичко	30	Малороси	1
		Италиянци	1
		Гръци	2
		Всичко	30

		КОЛ.			КОЛКО
IX.					
Семейно положение					
1) Женени		15		Прѣбност	28
2) Неженени		15	Съ 19 години		1
3) Вдовици		—	" 21 "		1
	Всичко	30		Всичко	30
X.					
По възраст					
На 23 години		1			
" 24 "		2			
" 26 "		1			
" 28 "		2			
" 29 "		2			
" 30 "		2			
" 31 "		2			
" 32 "		4			
" 36 "		5			
" 37 "		2			
" 38 "		1			
" 39 "		1			
" 44 "		1			
" 45 "		1			
" 46 "		1			
" 49 "		1			
	Всичко	30			
XI.					
Години на учителствуванье само въ срѣд. (клас.) уч.					
Съ 1 година		3			
" 2 "		1			
" 3 "		3			
" 4 "		3			
" 5 "		2			
" 7 "		3			
" 8 "		1			
" 9 "		1			
" 10 "		2			
" 11 "		1			
" 13 "		5			
" 14 "		1			
" 15 "		1			
" 16 "		1			
" 17 "		1			
" 18 "		1			
	Прѣбност	28			
XII.					
Отсѣтствия					
	Неотсѣт. нито единъ часъ				9
	а) по болѣсть				
	отъ 1—5 дена				10
	" 5—10 "				2
	" 35—40 "				1
	б) по други причини				
	отъ 1—5 дена				7
	" 5—10 "				1
	" 10—15 "				4
	" 15—20 "				2
	Всичко				33
XIII.					
По прѣподаване					
	Прѣподавать само				
	1) въ горнигь классове (отъ IV классъ нагорѣ)				
	а) съ висше образование				10
	б) съ срѣдно "				—
	2) въ долнигь классове (отъ I—III классове)				
	а) съ висше образование				3
	б) съ срѣдно "				3
	3) въ горн. и. дол. класс.				
	а) съ висше образование				14
	б) съ срѣдно "				—
	Всичко				30
XIV.					
По специалность					
	Колѣтина прѣподавать само				
	Законъ Божий				1
	Български езикъ				3
	Френски езикъ				2
	Математика				5
	Физика				1
	Всичко				12

III ПРЪГЛЕДЪ НА ИЗУЧЕНИЯ МАТЕРИАЛЪ ПРЪЗЪ УЧЕБНАТА ГОДИНА.

Забѣлъжка. Подробенъ пръгледъ на учебния материалъ въ Гимназиитѣ е наложенъ въ миндогодишни отчетъ.

1. По Законъ Божии.

Въ I классъ (2 ч. седмично).

Свещенна История на Ветхия Заветъ. Минжтъ цѣлия прѣдвиденъ материалъ.

По учебника на дякона А. Кънчевъ преподавалъ С. Стефановъ.

Въ II классъ (1 ч. седмично).

Свещенна История на Новия Заветъ. Минжтъ цѣлия прѣдвиденъ материалъ.

По учебника на дякона А. Кънчевъ преподавалъ С. Стефановъ.

Въ III классъ (2 ч. седмично).

а) *Катехизисъ на Християнската Православна църква* (първо полугодие).

б) *Богослужение на Християнската Православна църква* (второ полугодие). Минжтъ цѣлия прѣдвиденъ материалъ.

По учебницитѣ на С. Стефановъ (Катехизисъ) и И. Блъсковъ преподавалъ С. Стефановъ.

Въ VI классъ (реаленъ и класически по 2 ч. седмично).

История на Християнската Православна църква и Български Църковна История. Изученъ цѣлия прѣдвиденъ материалъ.

По собственъ учебникъ преподавалъ С. Стефановъ.

2. По Български езикъ.

Въ I классъ (6 ч. седмично).

Етимология. Прѣминжтъ венчкия прѣдвиденъ материалъ по рѣководството на Д. Минлева. Всека седмица е имало по единъ часъ, прѣдзначенъ за четене и по единъ — за диктовка. Давани сж били и кжен стихотворения за декламация. Освѣнъ домашнитѣ упражненя върху преподаваното въ классъ, давани сж и съчинения (по зададенъ планъ) на писма, описания на годишнитѣ врѣмена и др.

Прѣзъ годината сж дадени по 8 класени писмени работи, и домашни и слѣдъ всеки урокъ.

Преподавалъ: въ I а, б, е кл. Н. Николаевъ
въ I д, е „ М. Ивановъ.

Въ II классъ. (6 ч. седмично).

Словообразуванъе. Частитѣ на рѣчта сж главнитѣ особености. Правописание на коренитѣ, именнитѣ и глаголитѣ срѣчки, както и

на писканаяежитѣ рѣчи; за тая цѣль правехъ се много писмени упражненія, диктовки, за да можѣтъ чрѣзь тѣхъ да се усвоѣтъ по добрѣ граматическитѣ правила. Употрѣбени сж два часа въ седмицата за четене: устно обяснение на прочетеното, разборъ и декламацни. Класни писмени упражненя сж давани 8, отъ които двѣ частични, а домашни — почти всеки урокъ.

По учебника на Мишевѣ прѣподавалъ: **П. М. Скопакоевѣ.**

Въ III классѣ. (6 ч. седмично).

Синтаксисъ. Материала прѣзминѣтъ съласно програмата по учебника на Мишевѣ и по заниски по слѣдния редъ: *простото* прѣдложение по учебника на Мишевѣ, а *сложното* — по заниски. Два часа прѣзь седмицата употребени за четене съ разборъ.

Дадени 5 классни упражненя.

Прѣподавалъ: **Б. Ангелоевѣ.**

Въ IV р. и IV кл. классѣ (по 5 ч. седмично).

а) *Български езикъ* 3 ч. седмично. *Словесностъ.* Прѣзминѣтъ цѣлия прѣдвиденъ материалъ по учебника на Д. Мишевѣ.

Дадени 2 классни упражненя въ IV р. и 4 въ IV классически.

б) *Старобългарски езикъ.* (2 ч. седмично). Прѣзминѣтъ цѣлия прѣдвиденъ материалъ по учебника на Л. Милетичъ.

Дадени: 1 классно упражнене въ IV р. классѣ, а 4 въ V классически классѣ.

Прѣподавали: { въ IV р. кл. **Ив. Калдиевѣ**
въ IV кл. „ **М. Ивановѣ.**

Въ V р. (а, б,) и V кл. классове.

а) *Словесностъ.* (2 ч. седмично). Материалѣтъ прѣзминѣтъ главно споредъ учеб. на Г. Мишевѣ и Костоевѣ.

б) *Старобългарски езикъ.* (2 ч. седмично). Материалѣтъ прѣзминѣтъ споредъ учебника на Д-ръ Л. Милетичъ.

З а б.: Въ началото на годишната се направи кратко повторение на прѣзминѣтия въ IV кл. материалъ.

Дадени по двѣ классни упражненя.

Прѣподавалъ: **И. Кефсизоевѣ.**

Въ VI р. и VI кл. классове. (по 3 ч. седмично).

Словесностъ. Материалѣтъ прѣзминѣтъ споредъ учебника на Мишевѣ и Костоевѣ въ свѣзка „Теория на поезията“ прѣввоевѣ К. Карагюлеви.

Дадени по 2 кл. упражненя.

Прѣподавалъ **И. Кефсизоевѣ.**

Въ VII р. и VII кл. классове (по 3 ч. седмично).

1. *Българска стара и нова литература*. Прѣвмнхть цѣлия материалъ по учебника на А. Тодоровъ

Прѣподавалъ **И. Калдиевъ**.

3. По френски езикъ.

Въ III классъ (3 часа седмично).

Материалътъ по френски езикъ въ тоя класъ е прѣвминатъ по учебника на Игнатовичъ, часть първа. Изучени двадесетъ параграфа. Всеки урокъ домашно упражненіе за прѣводъ отъ френски на български и обратно. Класени упражненія четри.

Прѣподавалъ **И. Божиловъ**.

Въ IV а, б. р. и IV кл. (3 часа седмично).

Отъ учебника на Игнатовича, изучено до 31 параграфъ. Особено внимание се е обръщало върху употрѣбленіето на личнитѣ жѣстоименія и врѣмената на гл. отъ първо, второ и четвърто спр. и отъ гл. avoir и être. Всеки урокъ домашно упражненіе. Класени упражненія шесть.

Прѣподавалъ: **И. Божиловъ**.

Въ V кл. классъ (3 ч. седмично).

37 параграфа отъ учебника на Игнатовича. Единъ урокъ прѣзъ седмицата е билъ употрѣбяванъ за прочитанье и прѣводъ отъ журн. „Le volume“. Домашни упражненія всеки урокъ. Класени седемъ.

Прѣподавалъ: **И. Божиловъ**.

Въ V р. а. и б. классове. (по 3 ч. седмично).

А. Грамматика. За опрѣдѣлителния, неопрѣдѣлителния и частичния членове. Образуване на женски родъ и на мн. число у съществителнитѣ и прилагателнитѣ. Тритѣ степени на сравненіе. Умалителната и увеличителната форми: прилагателни, показателни, въпросителни, числителни и неопрѣдѣлителни прилагателни. Лични, възвратни, притежателни, показателни, относителни, въпросителни и неопрѣдѣлителни жѣстоименія. За употрѣбленіето на *en* и *у*. Спомагателнитѣ глаголи *avoir* и *être* въ утвърдителна, отрицателни и въпросителни форми. Спрежение на правилнитѣ глаголи: *aimer*, *finir*, *recevoir* и *rendre*. Забѣлѣжки по тия глаголи.

Б. Христоматия. Прѣводъ отъ френски на български: басни, анекдоти и раскази. Изучаванье изусть френски думи и фрази. Прѣводъ отъ български на френски. Упражненія на говоримия езикъ.

Грамматически разборъ. Писанье отъ френския текстъ у дома и въ классъ подъ диктовка. Всеѣка седмица домашна писмена работа, а всеѣки мѣсець класена работа.

Прѣподавалъ по собствени учебници: А. М. Астенидовъ.

Въ VI р. и VI кл. классове (по 3 ч. седмично).

А. *Грамматика*. За страдателнитѣ, срѣдни, възвратни и безлични глаголи. За причастнето: *participe présent et participe passé*. Правила по образуванъето на врѣмената. Изучванье на по-употрѣбителнитѣ неправилни глаголи отъ I, II, III и IV с прежениа, за прѣдложитѣ, нарѣчннята, съжитѣ и междуметннята. Изучванье на по-употрѣбителнитѣ Галлицннми.

Б. *Христоматия*. Прѣводъ отъ френски на български: разни откъслци отъ по-извѣстнитѣ французски писатели. Изучванье изусть френския текстъ. Грамматически и синтактически забѣлѣжки. Прѣводъ отъ български на френски: басни, приказки и писма. Упражнения по говорннмиа езикъ. Грамматически рѣзборъ. Писанье отъ французскнн текстъ у дома и въ классъ подъ диктовка.

Всеѣка седмица домашна писмена работа, а всеѣки мѣсець класена работа.

Прѣподавалъ по собствени учебници и по читанката: *Morceaux choisis d'auteurs français* par M. Griset.

А. М. Астенидовъ.

Въ VII р. и VII кл. Классове (по 3 ч. седмично).

А. *Синтаксисъ*. За употрѣбленнето на условното, повелителното, подчинителното и неопрѣдѣлителното наклонения. За употрѣбленнето на причастнето и частицата *ne* въ приставенитѣ прѣдложения.

Б. *Христоматия*. Прѣводъ отъ френски на български: разни прозаически и поетически откъслци отъ по-извѣстнитѣ французски писатели. Грамматически и синтактически забѣлѣжки. Разборъ грамматически и синтактически. Упражнения по говорннмиа езикъ. Писанье отъ французскнн текстъ въ классъ подъ диктовка.

В. *Французско стихосложение: élision, hiatus, synérèse, diérèse, vers, rime, mesure, enjambement, césure, disposition des rimes, disposition des vers, licences poétiques.*

Всеѣка седмица прѣводъ отъ български на френски: *басни, приказки, писма* и пр.

Всеѣки мѣсець класена писмена работа.

Прѣподавалъ по собствени учебници и по читанката на M. Griset *Morceaux choisis.*

А. М. Астенидовъ.

4) По Нѣмски езикъ.

Въ III класъ (3 ч. седмично).

По този прѣдметъ слѣдвах само 20 ученика. Прѣподавано по учебника на *Буковски* (часть I) и взетъ материяла до § 50. Въ началото ученицитѣ се запознахъ съ нѣмската азбука, а послѣ паралелно съ изучаването на отдѣлнитѣ §§ по *Буковски*, съ нѣкои полесни и по-важни правила по флексията, които въ слѣдующитѣ години има да се допълнятъ и разширочятъ. Опити по концентрираното прѣподаване по таблицитѣ на Хелцела не се правѣхъ, тъй като уроцитѣ се започнахъ по непредвидени причини едмаъ на 1 Октомврий. Веѣкоя българска тема се прѣвеждаше отъ ученицитѣ: у дома или въ класъ устно и писмено и послѣ се поправяше, така щото колкото имаше такива §§, толкова имаше прѣзъ годината домашни или класни писмени упражненя.

Прѣподавалъ: Я. Романчукъ.

Въ V и VI класъ (3 ч. седмично)

Прѣдъ видъ че въ това отдѣление имаше ученици съ твърдѣ слаба а при това разпородна подготовка, то прѣподаването отиваше твърдѣ мъчно и бавно. Прѣди всичко трѣбваше да се допълнятъ празинитѣ по измиштия вече материялъ; съ тая цѣлъ, между другото, се повтори на кратко граматиката върху склоненията и особено върху правилното сирѣжение. Отъ новия материялъ се изучи за слабитѣ и силнитѣ глаголи, за сег. мнжнитѣ глаголи, за смѣсенитѣ и неправилнитѣ глаголи, за редътъ на думитѣ въ изрѣченията и за употрѣбението на подчинителното наклонение (Subjonctif). Отъ рѣководството на *Буковски* изучено §§ 100—140. Веѣкоя българска тема се прѣвеждаше у дома или въ класъ отъ ученицитѣ и послѣ се поправяше.

Прѣподавалъ: Я. Романчукъ.

Въ VII класъ (3 ч. седмично).

Четохъ се нѣкои отъ статитѣ помѣстени въ нѣмската читанка на *Буковски*. Особено внимание обърнато на прѣвода отъ български на нѣмски и то випаги възъ основа на прочетената нѣмска статия: обикновено се диктуваше на ученицитѣ кратко съдържание на статията, или по нѣкога ученицитѣ сами се опитвахъ да композиратъ нѣмската статия, разбира се възъ основа на прочетеня прѣдварително материялъ. Подобни прѣводи отъ български на нѣмски служехъ като домашни или класни упражненя. Освѣтъ това се повтори накратко елементарната нѣмска граматика. Отъ врѣме на врѣме разговори въ

класъ ставахъ на нѣжки, особенно при рекапитулацията на нѣкоя прочетена нѣжка статия.

Прѣподавалъ Я. Романчукъ

Б. По Латински езикъ

Въ IV кл. классъ (5 часа седмично).

Материалътъ се мнѣж съгласно съ програмата съ неключенне на *verba deponentia* и *coniugatio periphrastica*, които не се изучихъ по тѣзи причини: 1) за да се усвожтъ по-добрѣ четиритѣ правилни спрежения и 2) не останѣ достаточнo врѣме, защото се обѣриж повече внимание на особенноститѣ и неключенията въ съществителнитѣ и прилагателнитѣ, а така също и на числителнитѣ имена.

Дадени 5 класни упражненія.

Прѣподавалъ по учебника на Ив. Брожка учителъ: Г. Каранджуловъ.

Въ V классъ. (4 ч. седмично).

Материалътъ прѣкаранъ съгласно програмата. Прѣзъ постѣднитѣ 2—3 мѣсеца не е четено съ ученицитѣ нищо отъ по-леснитѣ автори—прозаници, нѣ вмѣсто това прѣкаранъ основно материяла по *syntaxis*'a а именно: *accusativus* (ит.) с. *infinitivo*, *abl. absolutus* и *or. obliqua*, нѣща, които ще бѣдѣтъ необходими за ученицитѣ веднага щомъ се започне четеньето на римскитѣ автори. Класни писмени упражненія 3, домашни толкова, колкото български теми се изучихъ отъ читанката на Брожка при изучаванъето на граматиката. За полугодисенъ и годисенъ писнитѣ дадени нѣколко фингирани изречения върху изучения материялъ и то за прѣводъ отъ български на латински.

Прѣподавалъ Я. Романчукъ.

Въ VI кл. классъ. (3 ч. седмично).

Въ началото на годината повторено, допълнено или нѣкъ прѣподадено за новъ материялъ: *accusativus* с. *infinitivo*, *abl. absolutus*, *or. obliqua*, *gerundium* и *gerundivum*, *consecutio temporum*, за надежитѣ и за поважни случаи за употрѣбленнето на *coniunctivas*. После четени и обяснявани *Caesaris de bello civili* L. I с. 1—12. Класни и домашни писм. упражненія (винаги прѣводъ отъ български на латински) дадени 15. За полугодисенъ и годисенъ писнитѣ дадени прѣводъ съ обяснения на нѣкои откъсѣлци отъ четения авторъ, обаче винаги съ нѣкои измѣненія.

Прѣподавалъ Я. Романчукъ.

Въ VII кл. классъ. (4 ч. седмично).

Четенье и прѣводъ отъ *Vergilli Aeneid* I в. 100 и *Cicero in*

Catilinam I рѣчь. Синтаксисъ повторение. Прѣводъ отъ български на латински.

Класни упражнения 12.

Прѣподавалъ И. Асприоти.

17. По Гръцки езикъ.

Въ IV к. классъ. (3 ч. седмично).

Азбуки. Раздѣление на буквитѣ. Дифтонги, придихание, ударение, енглитиси-членъ. За I, II и III склонение. Родъ на имената. Раздѣление на слоговетѣ. Четење и прѣводъ на български на кратки изрѣченія отъ Елинската Христомотия на А. Астенидовъ.

Дадени сж 6 класни упражнения.

Въ V к. классъ. (5 ч. седмично).

Четење и прѣводъ отъ грѣцки на български на разни изрѣченія, на Пероклесеви сѣшши разкази, на мѣстия на стари мждреци и на Есонови басни по Елинската Христомотия на М. Балабановъ.

Отъ граматиката изученъ прѣдвидения материалъ до глаголитѣ на *mi* по собствени записки.

Класни упражнения 7.

Въ VI кл. классъ (4 ч. седмично).

Четење и прѣводъ отъ Елинската Христомотия на М. Балабановъ и Ксенофонтъ Анабазисъ.

Отъ граматиката за глаголитѣ на *mi*. Отъ синтаксиза изучено до значението на врѣмената по записки.

Класни упражнения 5.

Въ VII кл. классъ. (4 ч. седмично).

Четење и прѣводъ отъ Ксенофонтъ Анабазисъ и отъ Омеровата Илиада.

Отъ граматиката за глаголитѣ на *mi* и за неправиленитѣ глаголи. Отъ Синтаксиса — втората часть, освѣнъ за атракция.

Класни упражнения 6.

Въ всичкитѣ классове прѣподавалъ И. Асприоти.

7) По Русский езикъ.

Въ IV а, б, р. и IV кл. классове (по 2 ч. седмично).

Грамматика Д. Николовъ

Христомотия Л. Поливаловъ

Прѣминятъ венчкий материалъ споредъ программата. Зададени 4 писмени работи прѣзъ годината.

С. А. Бешновъ.

В а, б, р. и кл. классъ (2 ч. седмично).

Синтаксисъ. Минятъ съгласно программата цѣлия учебникъ материялъ.

Зададени сж биле 4 частични писмени работи.

За учебници сж служили „Синтаксисъ рускаго языка“ отъ А. Киричниковъ и руската христоматия отъ Вълковъ.

Н. Стателовъ.

8) По Математика.

Въ I а, в, с, d, e кл. (4 ч. седмично).

Аритметика. Материалътъ е прѣминятъ, освѣнъ дѣлението на обикновени дроби. Последния материалъ не е минятъ, понеже ученицитѣ, които постѣпихъ отъ отдѣленията изъ разни мѣста, не бѣхъ добруѣ подготовени по Аритметиката и че материалътъ, прѣдвиденъ за I классъ, е обшпрень.

Прѣподаващето е било безъ учебникъ; ученицитѣ сж имали Аритметическия задачникъ, съставенъ отъ М. Квартирниковъ, В. Тодоровъ и Кр. Малевъ. Почти съ всѣки часъ е задавано домашни упражнения, а класни 8.

Прѣподавалъ: К. Малевъ.

Въ II а, в, и с кл. (4 ч. седмично).

Аритметика. Най-първо повторение на прѣминятия материалъ въ I кл. до проститѣ дроби. После слѣдва останялия материалъ отъ минялата година и материала отъ II кл., който е минятъ споредъ программата; но понеже ученицитѣ по аритметика бѣхъ доста слаби и не бѣхъ миняли голѣма часть отъ минялогодишния материалъ, та почти цѣлото първо полугодие учихъ материала отъ I кл.; остаихъ не минято: Дѣйствиа съ нецѣли числа, съкратено умножение и дѣленне. Понятие за отношение, развито въ сравнение съ понятие за частно и дробъ. Проста пропорция и основнитѣ ѝ свойства. Просто тройно и лихвенно правило.

Зададени 7 класни работи и всѣкой часъ домашни задачи.

Прѣподаващето е ставало безъ учебникъ.

Прѣподавалъ: Ст. Славовъ.

Въ III классъ (3 ч. седмично).

Аритметика. Прѣминятъ цѣлия материалъ съгласно программата,

есть изключение на общата аритметика, прѣподаването, на която както е показанъ онитѣтъ, освѣтъ дѣто не принася полза, а става и въ ущърбъ на останални матерналъ.

Класни упражненя — 7. Учебникъ специално въведенъ пѣмаше, а като ръководство допѣкждѣ служеше учебникѣтъ на Икономова.

Прѣподавалъ: Г. Д. Лъжевъ.

Въ IVр. кл. (5 ч. седмично).

а) *Алгебра*. (3 ч. седмично). Матерналѣтъ е мнжѣтъ. Класни упражненя 6. Учебникъ отъ Фр. Райдѣтъ.

б) *Геометрия*. (2 ч. седм.) Матерналѣтъ, прѣдвиденъ въ тоя классъ, освѣтъ матернала: „отношения и пропорции между прави части, подобие на праволейни фигури“, е прѣмнжѣтъ. Взамѣтъ на непрѣмнжѣтъ е взетъ матерналъ за забѣтъжителни точки и прави въ тригълникъ. Писмени работи 5. По собственъ учебникъ.

Прѣподавалъ: М. Квартирниковъ.

Въ IV клас. классъ.

а) *Алгебра*. (2 ч. седм.) Матерналѣтъ прѣмнжѣтъ съгласно програмата.

Класни упражненя прѣвъ годината правени седемъ.

б) *Геометрия*. (2 ч. седм.) Отъ прѣдвидения по програмата матерналъ не прѣмнжѣтъ: пропорционални линии; подобие на тригълникѣтъ; Петагорова теорема.

Взамена на този матерналъ прѣмнжѣтъ: вписанъ и описанъ около кръга тригълникъ; вписанъ и описанъ около кръга четирегълникъ; вписанъ и описанъ кръгъ около правиленъ многогълникъ. — За учебникъ билъ Геометрията на М. Квартирниковъ. Класни упражненя прѣвъ годината правени седемъ.

Прѣподавалъ: Ф. Гиневъ.

Въ Vр. кл. (5 ч. седм.)

а) *Алгебра*. (3 ч. седм.) Матерналѣтъ е мнжѣтъ. Писмени работи 6. Учебникъ отъ Фр. Райдѣтъ.

б) *Геометрия*. (2 ч. седмично) Матерналѣтъ е мнжѣтъ класни упражненя. По собственъ учебникъ.

Прѣподавалъ: М. Квартирниковъ.

V классич. (4 ч. седмично).

а) *Алгебра* 2 часа. Спорѣтъ програмата. Непрѣмнжѣтъ: уравнения, които се рѣшаватъ като квадратни. По записки.

Класни упражненя 8.

б) *Геометрия*. 2 часа. Спорѣдъ программата. По записки. Класни упражнения 7.

В. Шкорпиль.

Въ VI р. класъ. (5 ч. седмично).

а) *Алгебра*. Прѣминато всичко прѣдвидено въ программата.

в) *Геометрия*. Не е прѣминато отъ прѣдвидения материалъ въ программата само: „Сферически тригълникъ, основни свойства, повърхност“. Защото този материалъ въ VII класъ ще се прѣмине по подробно въ Сферическата Тригонометрия.

с) *Тригонометрия*. Не е прѣминато отъ прѣдвидения въ программата материалъ само; „Плоско съдържание на фигуритѣ, общи задачи, като мѣрене височини и разстояния по полето, паралакса, диаметръ и отдалечение на небеснитѣ тѣла“. Класни упраж. по 5.

Въ VI кл. класъ. (4 ч. седмично).

ъ) *Алгебра*. Прѣминато всичко по программата.

в) *Геометрия*. Отъ прѣдвидения въ программата материалъ не е прѣминато за: Цилиндра, Конуса и Сферата.

с) *Тригонометрия*. Отъ прѣдвидения въ программата материалъ не е прѣминато: рѣшение на острогълни и тупогълни тригълници, Плоско съдържание на праволинейнитѣ фигури, общи задачи, като мѣрене височини и разстояния по полето, паралакса, диаметръ и отдалечение на небеснитѣ тѣла. Класни упражнения по 4.

Прѣподаватъ по Гюзелевъ, Малишинъ и Давидовъ.

Т. Няшевъ

Въ VII класъ (4 ч. седмично).

а) *Алгебра*. Прѣминато всичко прѣдвидено въ программата.

б) *Геометрия*. Отъ началото на учебната година е изученъ материала неприминатъ въ VI класъ: Кълбо и неговитѣ части; Плоско съдържание на праволинейнитѣ фигури; плоско съдържание на висъвъ 4-гълникъ. Стѣдъ това е прѣминато всичко по программата.

Класни упражнения по 3.

Въ VII кл. класъ (4 ч. седмично).

а) *Алгебра*. Прѣминато всичко прѣдвидено въ программата.

б) *Геометрия*. Прѣминато само непрѣминатия материалъ въ IV класъ. Рѣшение по косогълни 3-гълници; Плоско съдържание на праволинейни фигури; рѣшение на общи задачи; конусъ, цилиндъръ, кълбо и сферически 3-гълникъ.

Сферическа тригонометрия не е изучена никъкъ, защото не

оставаше време за повторение, освѣти това въ программата по физика въ този класъ е казано, математическа География се взема безъ помощта на сф. тригонометрия.

Класни упражнения по 3.

Прѣподавалъ по Гюзелевъ, Малининъ и Давидовъ. Т. Някъшевъ.

9. По Геометрия и Геометрич. чѣртание.

Въ I класъ (2 часа седмично).

Минкътъ цѣния материялъ, съгласно программата.

Прѣподавалъ по учебника на Икономовъ Г. Н. Поповъ.

Въ II класъ (2 ч. седмично).

Всичкия материялъ е минкътъ съгласно программата.

Не е взето само за „дѣленне на фигуритѣ и прѣобразуванъето имъ“, но пѣманне на достатѣчно време.

Дадена е една само класна работа; а домашни работи сж дадени всѣки урокъ.

По учебника на Икономовъ прѣподавали: { Въ II а и б кл. Ст. Славовъ.
Въ II е кл. М. Ц. Миневъ.

Въ III а б класъ.

Геометрия и геометрическо чѣртание. 2 часа седмично. Минкътъ съгласно программата цѣния учебенъ материялъ съ исключение на: чѣртание, овали, елици, хипербѣла и парабола по причина, че се бавихъ по-вече, отъ колкото бѣхъ прѣдвидѣлъ, при минаване материяла за повърхнината и обема на тѣлата, тъй като ученицитѣ не знаяхъ отъ аритметиката ученнето за общитѣ числа, необходимо при свояване на горния материялъ. Зададени сж биле 4 частични писани работи.

За учебникъ е служила геометрията на П. Икономовъ.

К Стателовъ

Въ IV р. класъ.

Геометрическо чѣртание. (2 ч. седмично). Спорѣдъ программата По заниски. 5 чѣртежи.

Прѣподавали: { Въ IV а И. Петрасъ.
Въ IV б Н. Шкорпилъ.

10) По Дескриптивна Геометрия.

Въ V р. класъ (а и б) (3 ч. седмично).

Спорѣдъ программата. По заниски. Класни упражнения 8.

Въ VI р. классъ (3 ч. седмично).

Спорѣдъ програмата. По записки. Класени упражнения 8.

Въ VII р. классъ (3 ч. седмично).

Спорѣдъ програмата. По записки. Класени упражнения 8.

К. Шкорпилъ.

11. По Физика.

Въ III классъ. (2 ч. седмично).

Материалътъ прѣминжтъ съгласно програмата по учебника на Сп. Вацовъ.

Прѣподавалъ: Ф. Гиневъ.

Въ Va, б. р. и V кл. классове. (по 2 ч. седмично).

Прѣминжтъ всички прѣдвиденъ материалъ по ръководствата на Фроловъ и Колбе. Прѣподаването на материала съпровождавано съ съответствующи опити.

Прѣподавалъ: Н. Дуковъ.

Въ VI р. и VI кл. классове.

(по 3 ч. въ VI р. и 2 ч. въ VI к. классъ).

Прѣминжтъ всички прѣдвиденъ материалъ по учебника на Фролова; само пѣколко статии прѣминжти по ръководството на Зилова и записки.

Прѣподавалъ: Н. Дуковъ.

Въ VII р. и VII кл. классове. (по 3 ч. седм.)

Прѣминжтъ всички прѣдвиденъ материалъ отъ физика по учебника на Фролова, а отъ материала по математич. география не минжто само статиитѣ: Комети, астеронди и неподвижни звѣзди. Причината е обширността на материала, изоставенъ за въ VII кл. За ръководство по математич. география прѣпоръчава учебника на Шарнгорста.

Прѣподавалъ: Н. Дуковъ.

12. По Химия.

Въ III классъ. (1 ч. седмично)

Материалътъ прѣминжтъ съгласно програмата по учебника на Хр. Яржовъ.

Прѣподавалъ: Ф. Гиневъ.

Въ IV р. классъ. (2 ч. седмично).

Неорганическа химия. Нематали. По учебника на Пв. М. Гюлжезовъ прѣминжтъ цѣлия материалъ.

Въ IV в. классъ. (3 ч. седмично).

а) *Неорганическа химия: Неметали и метали.* б) *Органическа химия.* По учебника на Ив. Гюлмезовъ и отчасти по записки прѣминать цѣлия материалъ.

Въ V р. классъ. (2 ч. седмично).

Неорганическа химия: метали. По учебника на Ив. Гюлмезовъ прѣминжтъ цѣлия материалъ.

Прѣподавалъ: Г. Д. Лъжевъ.

Въ VI р. классъ. (2 ч. седмично).

Органическа химия. Материалътъ прѣминжтъ съгласно програмата по учебника на Ив. Гюлмезовъ.

Прѣподавалъ: Ф. Гиневъ.

Въ VII р. классъ. (3 ч. седмично).

Химическа Техчология. Прѣминжтъ цѣлия прѣдвиденъ материалъ по записки. Прѣвъ второто полугодие 2 ч. въ седмицата се употребявахъ за прѣговоръ на Неорганич. химия и въ упражнение за правене на хия. опити отъ ученицитъ.

Прѣподавалъ: Ив. М. Гюлмезовъ.

13. По Естественна История.

Въ I классъ. (2 ч. седмично).

Зоология. Минжтъ цѣлия прѣдвиденъ материалъ по учебника на А. Кулевъ.

Прѣподавалъ: Б. Давидовъ.

Въ II классъ. (2 ч. седмично).

Ботаника. Цѣлия материалъ минжтъ съгласно програмата. Дадена е една класна работа, а домашни работи сж давани всѣки урокъ.

Отначало е минжта общата ботаника, а постѣ-частната.

По учебника на Д. П. Векпловъ прѣподавалъ: М. Ц. Миневъ.

Въ III классъ. (2 ч. седмично).

а) *Антропология.* (2 ч. сед. прѣвъ първото полугодие). Материалътъ прѣминжтъ съгласно програмата по учебника на Б. Митевъ.

б) *Минералогия.* (2 ч. сед. прѣвъ 2-то полугодие). Материалътъ прѣминжтъ съгласно програмата по учебника на Хр. Яржловъ.

Прѣподавалъ: Ф. Гиневъ.

Въ IV классъ. (2 ч. седмично).

Зоология. Минжтъ подробно цѣлия материалъ съгласно програм-

жата, съ исключение типа *Vertebrata*, отъ който сж взети по главнитѣ прѣдставители, които принадлежатъ къмъ отдѣлнитѣ разреди.

Прѣподавалъ по учебника на Митовъ. Г. Н Поповъ

Въ V р. классъ. (по 2 ч. седмично)

Ботаника. Минжтъ цѣлия прѣдвиденъ материалъ по учебника на Ветцаннъ (прѣв. Кулевъ).

Прѣподавалъ: Б. Давидовъ

Въ V к. классъ. (3 ч. седмично).

а) *Зоология.* Както въ IV р. кл.

б) *Ботаника.* Не сж минати семействата на цвѣтнитѣ растения по пѣмане врѣме, понеже се почнжтъ късно.

Прѣподавалъ по учебника на А. Кулевъ. Г. Н Поповъ.

Въ VI р. классъ. (2 ч. седмично).

Минералогия и *Геология.* Всичкия материалъ е минжтъ съгласно програмата.

Дадена само една класна работа.

По учебника на Яржмовъ и Митовъ и съ допълнения по Петрография и География. Прѣподавалъ: М. Ц. Миневъ.

Въ VI к. классъ. (1 ч. седмично).

Сжщия материалъ, както въ VI р. кл., минжтъ по накратко.

Прѣподавалъ: М. Ц. Миневъ.

Въ VII р. классъ. (2 ч. седмично).

„ VII к. „ (1 ч. седмично).

Антропология. Минжтъ цѣлия прѣдвиденъ материалъ по учебника на Б. Митовъ.

Прѣподавалъ: Б. Давидовъ.

14) По Всеобща история.

Въ I классъ (2 ч. седмично).

Стара История. Материалътъ минжтъ спорѣдъ програмата.

По учебника на Г. Дерманчевъ, прѣподавали: $\left\{ \begin{array}{l} \text{въ I а Генковъ} \\ \text{„ I б} \\ \text{„ I в и I д Д. Андрѣевъ} \\ \text{„ I е П. Димитровъ.} \end{array} \right.$

Въ II классъ (2 ч. седмично).

а) *Срѣдня История.* б) *Нова История.* Материалътъ прѣминжтъ съгласно програмата.

По учебника на Г. Дерманчевъ, прѣподавалъ: П. Димитровъ.

Въ III класъ (2 ч. седмично).

Българска История. Материалътъ прѣмнятъ по учебника на С. Бобчевъ.

Прѣподавали: { въ III а кл. Б. Ангеловъ.
 { въ III б кл. Г. Каранджуловъ.

Въ IV р. и IV кл. классове (2 ч. въ IV р. и 3 ч. IV кл.)

Стара История. Материалътъ мнѣтъ съгласно програмата.

По учебника на П. *Виноградовъ* прѣподавали: { въ IV р. (а, б) Г. Каранджуловъ
 { „ IV кл. Д. Андрѣевъ.

Въ V р. и V кл. классове (по 2 ч. седмично).

Срѣдна История. Прѣмнѣтъ цѣля материалъ съ исключение на Руската История, която остана пемнѣта по причина на болѣстѣта на прѣподавателя.

По учебника на П. *Виноградовъ*, прѣподавалъ: Д. Андрѣевъ

Въ VI р. и VI кл. классове (По 3 ч. седмично).

Материалътъ по Ве. История прѣмнѣтъ нацѣло по учебника на П. *Виноградовъ*.

Не е прѣмнѣтъ материалътъ по Бълг. История отъ подпаданьето на България подъ Византийцитѣ слѣдъ Самуила, по причина болѣстѣта и смъртѣта на учит. Панайотъ Хр. Генковъ.

По учебника на С. *Бобчевъ*, до 31 Мартъ прѣподавалъ: П. Генковъ

Отъ 15 Май прѣподавали: въ VI р. И. Кефсизовъ.

а въ VI кл. кл. И. Калдиевъ.

Въ VII класъ (2 ч. седмично).

Материалътъ мнѣтъ споредъ програмата по учебникитѣ на *Виноградовъ* и *Агура*, до Русско-Турската война включително, а останалиятъ материалъ не е прѣмнѣтъ, по причина на смъртѣта на учителя П. Генковъ.

Отъ началото на м. Май прѣдмета прѣмнѣ върху учителя:

Г. Каранджуловъ.

15. По География.

Въ I класъ (2 часа седмично).

Всеобща География (Математическа, физическа и политическа).

Прѣмнѣтъ цѣля прѣдвиденъ материалъ.

Чъртанне на фигуритѣ по матем. География по ръководството на учителя въ класъ.

По учебника на Гр. *Ивановъ* прѣподавали:

Въ I а кл. П. Генковъ и Н. Николаевъ

„ I б. I в, I д кл. Д. Андрѣевъ.

„ I е кл. П. Димитровъ.

Въ II классъ. (2 ч. седмично).

Спирали, вълнообразни чърти и украшения основани на тѣхъ. Стилизирани листове и прости орнаменти. Употрѣбление на бои и четки.

Прѣподавалъ **Л. Болонгаро.**

Въ III классъ. (2 ч. седмично).

По сложни шарени орнаменти отъ различни стилове. Ученицитѣ рисуватъ отъ печатни модели, а пѣкон отъ тѣхъ кѣмъ края на годината по гипсови модели.

Прѣподавалъ **Л. Болонгаро.**

Въ IV р. классъ. (4 ч. седмично).

Разяснение на основнитѣ перспективни закони чрѣзъ рисување по геометр. модели отъ тель и дърво. Под-прости орнаменти и листове отъ гипсени модели.

Прѣподавалъ **Л. Болонгаро.**

Въ V р. классъ. (4 ч. седмично).

Рисување на пластични орнаменти, релефи, маски, глави и пр. по гипсени модели.

Въ VI р. классъ. (2 ч. седмично).

Както въ V р. классъ.

Въ VII р. классъ. (4 ч. седмично).

Орнаменти, релефи, рѣцѣ, крака, глави статуи и пр. по гипсени модели.

Прѣподавалъ **И. Петрасъ.**

20. По пѣние.

Въ I классъ. (1 ч. седмично).

Музика, звукъ, тонъ, линейна система, ноти, муз. точка, паузи, муз. ключъ: sol и fa. Практически упражнения и пѣсни на единъ гласъ: свѣтеки и духовни.

Въ II классъ. (1 ч. седмично).

Повторение на материала отъ I кл. Всичкитѣ музикални ключове: sol, fa и d. Хроматически знакове. Интервали. Гамма и дѣлението ѝ. Практически упражнения. Пѣсни на единъ и два гласа: свѣтеки и духовни.

Въ III классъ. (1 ч. седмично).

Повторение матер. отъ II кл. Музикални елементи: Мелодия, Хармония и Ритма. Размѣръ. Тонална система. Старогърцка ладова.

Гамма, раздѣлението ÿ и стѣпенитѣ ÿ. Произходенето на мажорнитѣ, диезни и бемолни гамми. Практич. упраж. Пѣсни на 1 и 2 гласа.

Въ IV р. и IV кл. классовѣ. (по 1 ч. седмиченъ).

Повторение на материята отъ III кл. Гамма, раздѣлението ÿ, обстоятелно за произхожденията на диезни, бемолни, мажорни и минорни гамми, лишни, едно-именни, еднаквозначни и родственни гамми. Хроматическа гамма и характера ÿ. Метрономъ, тактъ и изразителни бѣлѣзи. Практически упражнения. Пѣсни на единъ, два и три гласа.

С. А. Бешковъ.

21. По Краснописание.

Въ I классъ. (2 ч. седм.)

Упражнение въ писанье обикновенни и главни букви и свързането имъ въ думи.

Прѣподавали: { I а, б, Ангеловъ
I с, d, Миневъ
I е Поповъ

Въ II классъ. (2 ч. седмично).

Упражнение въ полегато и отвѣсно писмо.

Прѣподавали: { въ II а Ц. Миневъ.
въ II б П. Генновъ.
въ II с И. Калдиевъ.

Въ III классъ. (1 ч. седмично).

Писанье на разни орнаментални букви съ тушъ.

Прѣподавалъ: **И. Петрасъ.**

**IV. ТЕМИ ЗА ПИСМЕННИТѢ КЛАСНИ,
ПОЛУГОДИШНИ И ГОДИШНИ КОМПОЗИЦИИ ВЪ ВСЯКИТѢ
КЛАССОВЕ.**

I Законъ Божи.

Въ I классъ.

Полугодишна: Завѣтътъ на Бога съ Авраама.

Годишни: 1) Завладяване на обѣтованната земя отъ Иисуса Навина. (въ I а).

2) Състояние на Евреитѣ слѣдъ смъртта на Исуса Навина.
(въ I б).

3) Помазване и възцаряване на Давида. (I е).

4) Пророкъ Данаилъ. (I д).

5) Значението на Естира въ ветхозавѣтната История (I е).

Въ II класъ.

Полугодишни. Рождението на Исуса Христъ,

Годишни. 1) Учение на Исуса Христа за длъжноститѣ на чело-
вѣцитѣ и за главнитѣ заповѣди. (II а).

2) Прѣдсказание на Исуса Христа за разрушеннето на Иеру-
салимъ и учение за второто Му пришествие. (II б).

3) Тайната вечеря и съдѣтъ на Исуса Христа прѣдъ Анна
и Канафа. (II с).

Въ III класъ.

Полугодишни. Учението на члена: „Распятого же за ны при
Понтийстѣмъ Пилатѣ и страдавна и погребенна“.

Годишни. 1) Храбѣтъ и частитѣ му. (III а).

2) Понятие за литургията и установлението ѝ. (III б).

Въ VI р. и VI к. класове.

Полугодишна. История на първия вселенски съборъ.

Годишна. Нови опитвания за примиряване на Българитѣ съ
Цариградската патриаршия и слѣдствията отъ тѣзи опитвания.

II По Български езикъ.

Въ I класъ.

Домашни. 1) Писмо до съученикъ (по зададенъ планъ).

2) Пролѣтъ (описание).

Полугодишни. 1) Подчъртайте съ по една чърта главнитѣ, а
съ по двѣ второстепеннитѣ части въ долнитѣ изречения (диктувани
3 изречения). 2) Опредѣлете, какви сж по съставъ слѣднитѣ изре-
чения и подчъртайте въ тѣхъ съществителнитѣ имена и глаголитѣ.

Годишни. 1) Нахѣрѣте главнитѣ и второстепеннитѣ части въ
слѣднитѣ изречения (диктувани 3 изречения). 2) Кажете, въ долнитѣ
изречения коя дума каква часть на рѣчьта е (диктувани 3 сложни
изречения). 3) Спрегитѣ глагола *учж*.

Въ II класъ.

Домашни: 1) Описание на родителския дождъ. (по зададенъ

планъ). 2) Писмо: ученикъ поздравява баща си, по случай именина му день. 3) Описание: „какъ поерѣшихъ и прѣкарахъ новата година“. 4) Писмо: ученикъ пише на баща си за да му изирати пари. (по зададенъ планъ). 5) Описание на Великденскитѣ празници (по зададенъ планъ).

Полуродини: 1) Означете въ слѣдната диктовка: „*Кажикъ и змия*“ (зета изъ Влайковата христоматия) ежществителнитѣ прилагателнитѣ и мѣстоименията, като подчертайте, първитѣ съ една черта, вторитѣ — съ двѣ, а третитѣ — съ три. 2) Направѣте етимологиченъ разборъ на изрѣчението: *за честта която е по сѣкиа за него отъ всичко, той прѣзъръ златото и облаитъ на живота.* 3). а) Опрѣдѣлѣте състава на слѣднитѣ думи и ги разложете на съставнитѣ имъ части: намѣрение, неразумно, изпитъ, робство, ходъ, ученъ, гъж, кой. б) Склонѣте второличното мѣстоимение и думата *войвода*.

Години. II а к.л.: 1) Какви причастия различаваме и какъ се образуватъ тѣ? (съ примѣри). 2) Направѣте етимологиченъ разборъ въ слѣдното изречение: *Избирайте за примѣръ хора, които сж извѣстни и прочути съ своитѣ добродѣтели.* 3) Сирегѣте глагола *лежж* въ извѣтеленъ начинъ въ всѣчки врѣмена и образувайте причастията отъ ежция глаголь. II б к.л.: 1) Кон врѣмена наричае сложни и какъ се образуватъ тѣ? Сирегѣте глагола *четж* въ сложнитѣ врѣмена — условенъ начинъ. 2) Направѣте етимологиченъ разборъ въ слѣдното изречение: *Който е лѣжливъ приятель, той скоро те научиа въ нещастieto ти.* 3) Турѣте прѣшнательнитѣ знакове въ слѣдната диктовка („самообладание“) и означете колко причастия има и какви? II с к.л.: 1) Колко залога има и какво означава всѣки едипъ (съ примѣри). 2) Направѣте етимологиченъ разборъ въ слѣдното изречение: *Въжаницитѣ бѣжж влѣзли въ една тѣсна аштека, която бѣ изрита наоколо дълбоко отъ поронитѣ.* 3) Турѣте прѣшнательнитѣ знакове въ слѣдната диктовка („хубавата ябълка“ прѣча) и означете врѣмето и начина на глаголитѣ.

Въ III класъ.

Класни и домашни. 1. Гълъбъ (описание). 2. Соль (описание). 3. Коледна ваканция. 4. Екскурзия до Прьславъ и назадъ. 5. Гжека (описание). 6. Желѣзо (описание). 7. Поерѣщание на нова година (въ форма на писмо до приятель).

Полуродини (въ IIIа и IIIб). 1. Върху какво ще основемъ дѣлнбата на изреченията, и споредъ това колко вида ще имае. 2. По какво се отличаватъ съчиненитѣ прѣдложения отъ подчиненитѣ. 3. Видове съчинени прѣдложения. Примѣри за всѣки видъ. 4. Опрѣ-

дѣлѣте видоветѣ на слѣднитѣ прѣдложения. (Диктувани четири сложни прѣдложения).

Годишни. 1. Видове подчинени прѣдложения. Примѣри за всѣки видъ. 2. Разликата между опрѣдѣлителнитѣ и обстоятелственитѣ прѣдложения. 3. Да се обяснижѣт прѣпчинателнитѣ знакове въ слѣднитѣ редове. (Диктувано 15 реда изъ христом. на Пѣевѣ) (въ IIIа).

1. Въ какво се състои разликата между допълнително прѣдложение и просто допълнение. 2. Обстоятелствени прѣдложения за начинъ и сравнение. 3. Опрѣдѣлѣте кои и какви сѣ приставенитѣ наречения. (Диктувано 5 реда) (въ IIIб).

Въ IV р. классъ.

а). По Български езикъ.

Домашни. 1). Варнепската градска градина. 2). Какъ прѣкараха Великденскитѣ празници.

Полугодишни. Да се намѣрижѣт и обяснижѣт видоветѣ фигури въ стихотворението „Желалъ бихъ“ (Ив. Вазовъ) продиктувано.

Годишни. 1. Да се намѣрижѣт и обяснижѣт фигуритѣ въ думи и въ мисли, употребени въ стихотворението „Витоша“ (Ив. Вазовъ) продиктувано. Да се опрѣдѣли разжѣрѣтъ му. Въ какво се състои единството на темата въ едно съчинение? Чистота на слога (въ IV-а). 2. Да се намѣрижѣт и обяснижѣт фигуритѣ въ думи и въ мисли, употребени въ стихотворението „Неволно отбихъ се“ (Ив. Вазовъ) тоже продиктувано. Да се опрѣдѣли разжѣрѣтъ му. Какво ще рече да има съразжѣрностъ между частитѣ на едно съчинение? Правилностъ на слога (въ IV-б).

б). По Старобългарски езикъ.

Полугодишни. Да се направи разборъ и прѣводъ на слѣднитѣ изречения: ВѢДЪ БРАТЪ СВОИ НДЖЩЪ И ЧЕТЫРИ СЪТА МЖЖЪ СЪ НЧМЪ. АЗЪ ЖЕ МЪНОЖЬСТВОМЪ МНЛОСТИ ТВОЕИЖ ВЪННДИЖ ВЪ ДОМЪ ТВОИ. Да се склопи сравнителната стъпень отъ прилагателното КРАСЪНЪ-А-О за тритѣ рода.

Годишни. 1. Да се направи разборъ и прѣводъ на слѣднитѣ изречения: НАСЫЩАЖТЪ СЯ БОЖНИХЪ ТВОИХЪ ТАННЪ И НАСЛАЖДАЖТЪ СЯ СВЯТЫИЖ ТВОЕИЖ ТРАПЕЗЫ. ВИДЕТЪ БО ТЫГДА СКРЪБЪ ВЕЛНЯ, ЯКОЖЕ НЕ БЫЛА ОТЪ НАЧА ВЪСЕГА МНРА ДО СЕЛЪ И НЕ НМАТЪ БЫТИ. Да се склопи само въ мжжжи родъ сложната форма на мнжжлото дѣйствително причастие I, образувано отъ глагола НАСЫЩАТИ. Какъ се образува имперфектъ

въ стб. ез. (въ IV-а). 2. Разборъ и прѣводъ на изреченията: ЕГДА ЗЪВАНЪ БЖДЕШИ НЪКЪТОРЫНМЪ НА БРАКЪ, НЕ СЯДН НА ПРЪДЪНЪНМЪ МЪСТЪ. РЫЦН НАМЪ, КОГДА СЕ БЖДЕТЪ Н КОЕ БЖДЕТЪ ЗНАМЕНЪЕ, ЕГДА НМЖТЪ СЪКОНЧАТИ СЖ ВЪСЖ СН. Да се склонн само въ женски родъ сложната форма на настоящето дѣйствително причастие, образувано отъ глагола РЕЩН. Какъ се образува сложенъ аористъ II въ стб. езикъ (въ IV-б).

Въ IV к. класъ.

а) По бѣлгарски езикъ.

Домашни. 1. Кптъ. 2. Коледна вакация (описание).

Полугодишни. Както въ IV р. класъ.

Годишни. 1. Да се опрѣдѣли разликата между простия и образния слогъ. Алгория и нейната цѣль. Кои сж главнитѣ качества, които правятъ слога понятенъ? Кога се нарушава четотата на слога? 2. Разлика между прозаическа и стихотворна речъ. Стъжки и качества на стъжкитѣ. 3. Да се скандиратъ слѣднитѣ стихове и се покаже какъ се ритмуватъ (продиктувано стихотворението: „Нощъ въ монастыря“ отъ Ив. Вазовъ).

б) По старобѣлгарски.

Полугодишни. Както въ IV р. класъ.

Годишни. Прѣведѣте слѣднитѣ изречения и направѣте грам. разборъ (продиктувани 3 изречения). Склонѣте прилагателното ДОБРЪ въ сравнит. стѣпень. Колко спрежения има въ старобѣлг. езикъ и кои сж тѣ? Отъ коя форма се образува аориста и колко аористни форми има въ ст.-бѣлгарски езикъ?

Въ V а, б, р. кл. и V кл. класъ.

а) Бѣлгар. езикъ.

Домашни. Описание на годишни врѣмена, и др. характеристика, повѣствованне и разсѣжденне по избрани отъ тѣхъ (ученицитѣ) теми.

Полугодишни. (V р. и V к.). Лѣтописъ. История.

Годишни. (V р.). Характеристика. Критика. Сждебно краснорѣчие.

V кл. Ораторство. Ораторска рѣчь. Колко части съдържа ораторската рѣчь споредъ древнитѣ витии. Политическо краснорѣчие.

б) Старобѣлгарски езикъ.

V а, б р. и V кл. кл.

Полугодишни. Прѣводъ и етимологически разборъ на изречения, взети изъ упражненята.

Годишни. Прѣводъ и разборъ на изречения, взети изъ супрасьски паметникъ.

Въ VI р. и VI кл. классъ.

Полугодишни. Лъжовно-класически епосъ. Баллада.

Годишни. Начало на драмата. Разлика между древнята и новата трагедия. Нравственност и цѣль при тридцята и комедията.

Въ VII р. кл. классъ.

Домашни. 1) Значение на растителното царство въ живота на човѣка и животнитѣ.

2) До колко е справедливо мнѣнието, че отъ романа узнаваме по добръ живота, отколкото отъ Историята.

III. По Френски езикъ.

Въ III классъ.

Полугодишни. По 18 прѣдложения на български за прѣводъ на френски върху изученитѣ правила за мн. число у ещественитѣ и прилагателнитѣ и женскій родъ у прилагателнитѣ на *eux*, *f* и пр.

Годишни. По 16 прѣдложения на български за прѣводъ на френски върху прѣдлозитѣ *à*, *de* и пр. и върху слѣтнитѣ членъ. *Passé indéfini* и *futur* отъ *avoir* и *être* и отъ *défendre* и *réjouir*.

Въ IV р. и IV кл. классове.

Полугодишни. По 18 прѣдложения на български за прѣводъ на френски върху употрѣбението на прѣдлозитѣ *à*, *de*, *en* и пр., слѣтнитѣ членъ и *présent*, *passé indéfini* и отъ гл. *avoir* и *être*.

Годишни. По 19 прѣдложения на български за прѣводъ на френски върху указателнитѣ, притежателнитѣ и личнитѣ мѣстоимения и *imparfait passé défini*, *plusque-parfait* отъ I, II и IV-то ср. и отъ *avoir* и *être*.

Въ V кл. классъ.

Полугодишна. Диктовка: «*La bataille*» и прѣводъ отъ български на френски на статията „Бурата“ (описание).

Годишни. Статия отъ учебника на български за прѣводъ на френски върху числителнитѣ и гл.: *Savoir pouvoir, voir, faire, écrire présent, futur, passé indéfini*.

Въ V а и б реални классове.

Полугодишни. 1. Да се склоняжтъ въ единствено и множест. число: *le pays, un an, du vin*. 2. Да се поставяжтъ въ женски родъ

слѣднитѣ имена: *éroux, raon, aîné, gai, captif, malin, faux, beau, chien, las, prince, conteur*. 3. Да се поставѣтъ въ множеств. число: *lieu, eau, ail, bétail, chameau, bison, mal, cristal, bal, nationale*. 4. Да се прѣведѣтъ на френски 18 фрази, относящи се къмъ степенитѣ за сравнение, къмъ опрѣдѣлителнитѣ прилагателни и мѣстоименията. 5. Да се напише на френски подѣ диктовка и да се прѣведе на български баснята: *Le lion et la grenouille*, и анекдота: *La paysan et le chien*.

Годишни. 1. Да се прѣведѣтъ на български темитѣ подѣ слѣднитѣ заглавия:

I) *Bonaparte apres la bataille d'Arcole*.

II) *Yacques Amyot*. (Диктувани).

2. Да се спрегаѣтъ въ единствено и множественно число известни врѣмена отъ глаголитѣ: *donner, enlever, continuer, jeter, appeler, employer, manger, choisir, apercevoir* и *vendre*.

3. Да се прѣведѣтъ на френски 12 фрази, относящи се къмъ глаголитѣ.

Въ VI р. и кл. классово.

Полугодишни. 1) Да се прѣведѣтъ на български темитѣ подѣ слѣднитѣ заглавия: I. *Cincinnatus, recétu du consulat*. II. *Traité de générosité*. (диктувани). 2) Да се прѣведѣтъ на френски темитѣ: I. Добъръ отговоръ. II. Магарето и вълкитѣ. 3) Да се прѣведѣтъ на френски 9 фрази, относящи се къмъ страдателнитѣ, срѣднитѣ и възвртнитѣ глаголи. 4) Да се спрегне въ един. мп. число настоящето на извит. накл. на глаголитѣ: *s' en aller, mourir, vouloir* и *faire*; настоящето на подчинит. накл. на глаголитѣ: *venir, pouvoir, prendre* и *résoudre*. 5) Да се опрѣдѣли, какви врѣмена и отъ кои глаголи сж: *je saurai, il fit, que tu puisses, nous viendrons, je sus, tu verras, il faudra, il naquit, ils eurent, que vous résoliez, nous mêmes, il est né, je voudrai*.

Годишни. 1) Да се прѣведѣтъ на български темитѣ подѣ слѣднитѣ заглавия: I. *Straton devient roi*. (Диктувана). II. *Traité de générosité*. 2) Да се прѣведѣтъ на френски темитѣ: I. Овцата. II. Римлянитѣ. 3) Да се напишѣтъ само въ първо лице единст. число и да се прѣведѣтъ на български известни врѣмена отъ неправилнитѣ глаголи: *pouvoir, vouloir, résoudre, valoir, venir, savoir, naître, vivre*. 4) Да се опрѣдѣли — отъ кои глаголи сж слѣднитѣ врѣмена: *j' irai, je viendrai, que je menue, tu pourras, il sut, que je veille, nous résolvons, je suis, il est né, j' e voudrai, que tu visses, qu' il veuille, nous sâmes, je vécus, il naquit, vous pourrez, il mut*. 5) Да се прѣведѣтъ на бъл-

гареки слѣднитѣ галицизми: 1) Nous allons faire cela. 2) Nous venons de le voir. 3) Je vais vous le dire. 4) Aujourd'hui nous ferons bonne chère. 5) Je le trouverai, *вз.* 6) S' il vient à nous voir. 7) Je vous saurai bon gré de ce service. 8) Nous avons beau crier. 9) Bienm'a pris d' avoir dit cela. 10) A qui en voulez — vous? 11) C' est à qui le fera le mieux. 12) Peu s'en fallut que jè ne meure 13) On ne peut se passer de nourriture. 14) Il nous tarde de le voir. 15) Tout le monde se mit, à pleurer: 16) Il nous saura bon gré. 17) A qui en avez — vous? 18) Tiens, je nè le savais pas. 19) Il a beau crièr. 20) Il finit par céder. 21) Il me tarde de le revoir. 22) Si j'étais que de vous, je le ferais mieux.

IV. По нѣмски езикъ.

Съдържанieto на темитѣ по нѣмски езикъ е изложено въ прѣгледа на мнѣжтия материалъ.

V. По русски езикъ.

Въ IV а, б р. и IV кл. кл.

Полугодини. 1. Диктовка отъ историята на Причека „Ивайло“ прѣводъ отъ русски на български. 2. Склонение на еществит. съ прилагателно име.

Години. 1. Прижѣри за прѣвождане отъ русски на български отъ грам. на Говорова и склонение на еществ. съ прилагателно име. 2. Прижѣри за прѣвождане отъ русски на български отъ грам. на Киричникова и склонение на еществит., прилагат. и жѣстоимение. 3. Диктовка изъ в. „Военитаніе“ „Шведскитѣ училища“ прѣводъ отъ русски на български и склонение на еществ. съ прилагат. и числителното име.

Въ V а, б р. и V кл. классове.

Полугодини. Да се напишѣтъ подѣ диктантъ и прѣведѣтъ отъ русски на български езикъ три прѣдложения, върху които да се направи синтаксически разборъ на простото прѣдложение.

Години. 1. Да се напише подѣ диктантъ и прѣведе отъ русски на български единъ откъселекъ отъ „Дивиръ“, върху който откъселекъ да се направи синтаксически разборъ на сложното прѣдложение. 2. Същото върху откъселекъ, взетъ отъ „Война мышей и лягушекъ“. 3. Същото върху откъселекъ, взетъ отъ „Сказка о рыбацѣ и рыбацѣ“.

VI По Латински езикъ.

Въ IV кл. класеъ.

Полугодишни. 1) Да се прѣведжтъ по три изречения отъ латински на български и отъ български на латински. 2) Склонение на думитѣ: *concordia, annus, ager, miser, bambux, iter, Jupiter, acus, cornu* и *spes*. 3) Колко стъпени за сравнение иматъ *adjectiva*, кои сж, какъ се образуватъ и какъ се скланятъ? 4) Какъ прави *gradus positivus, comparativus* и *superlativus* на думитѣ: добъръ, лошъ, голѣмъ, малкъ и много (на латински).

Годишни. Да се прѣведе отъ латински на български баснята: *Vespertilio* (изъ читанката на Нв. Брожка). 2) Да се прѣведжтъ три изречения отъ български на латински. 3) Образувайте нарѣчия отъ прилагателнитѣ: *facilis, e; dulcis, e; tristis, e; impunis, e; audax* и *difficilis, e*. 4) Склонѣте мѣстоимението *is, ea, id*. 5) Спрягнѣте глагола *damnare* въ всичкитѣ наклонения, врѣмера, лица и числа само въ дѣйствиеленъ залогъ.

З а б. Прѣвода ставаше отъ непознати мѣста. За второто полугодие материала се диктуваше.

Въ V и VI класове.

(Изложено въ прѣгледа на мнѣжтия материалъ).

VII По Гръцки езикъ.

Въ IV класеъ.

Полугодишни. Прѣводъ отъ гръцки на български: двѣ прѣдложения отъ читанката. Прѣводъ отъ български на гръцки: двѣ прѣдложения отъ читанката.

Годишни. Прѣводъ отъ гръцки на български: двѣ прѣдложения отъ читанката. Прѣводъ отъ български на гръцки: двѣ прѣдложения отъ читанката. Сжщо прѣводъ на едно неизвѣстно прѣдложение.

Склонение на думитѣ $\eta\ \kappa\acute{\alpha}\rho\eta$ и $\tau\acute{o}\ \epsilon\lambda\tau\acute{\iota}\theta\epsilon\iota\omicron\nu$.

Въ V класеъ.

Полугодишни. Прѣводъ отъ гръцки на български: три прѣдложения съ разборъ. Прѣводъ отъ блг. на гръцки двѣ прѣдложения.

Годишни. Прѣводъ отъ гръцки на български: Есоповата басня $\text{Βότρυας\ πελειόρου\ ἀλώπηξ}$ неизвѣстно $\text{Νικίας\ ὁ\ ζωγράφος}$ до ἠρίστηκεν . Спряжение на мнѣжло несвършено отъ глаг. πειράωμαι , повелит. отъ παράμυθοῦμαι , и на желатели. отъ глагола ἐρωτάω-ῶ . Прѣводъ отъ български на гръцки: двѣ прѣдложения.

Въ VI класъ.

Полугодишни. Прѣводъ отъ грѣцки на български: едно прѣдложение отъ Есоповитѣ басни, и едно отъ Ксеноф. Анаб. съ грама- тически и синтактически разборъ.

Годишни. Прѣводъ отъ грѣцки на български: отъ Ксеноф. Анаб. (IV, 5). Неизвѣстно: Σωκράτης ἐν γήρᾳ καθαρίζων.

Теория: Образованието на врѣмената отъ глаг. αἰσθάνομαι, συλλέγομαι и καθαρίζω. Спряжение на глаголи εἶμι.

VIII. По математика.

Аритметика въ I класъ.

Полугодишни. 1. Кушкхъ 5 м. сукно по 8·50 лева. Търговеца ми иска 42·75 лева. Каква грѣшка прави той? 2. Една жена купи- ла 15·25 м. шаякъ по 2·80 лева метъра, 12 м. астаръ по 0·45 л. и 30 м. платно по 0·95 лева. Тя дала една банкнота отъ 100 л.; колко лева трѣбва да ѝ повърнхтъ? 3. На 6 души работници заплатили за една работа 708·75 лева. Тѣ дали отъ тѣхъ 118·95 л. за храна, а останалитѣ си подѣлили по равно. Колко лева е получилъ всѣки работникъ?

Годишни. Въ I а класъ. Единъ ижтникъ измижхъ за 4 дни $73\frac{2}{3}$ км. ижтъ. Въ първия день измижхъ $18\frac{1}{5}$ км., въ II-я $13\frac{1}{2}$ км., а въ III-я $23\frac{2}{3}$ км.. Колко км. ижтъ е измижхъ въ IV-я день? 2. Овчаръ ималъ 675 агнета; той продалъ $\frac{11}{15}$ части отъ тѣхъ. Колко агнета е продалъ и колко сж му останжли? 3. Намѣрѣте, колко е: $4\frac{3}{5} + 2\frac{4}{15} + \frac{5}{6} \times 25 - 48\frac{7}{9}$.

Въ I б класъ. 1. Единъ шивачъ ималъ $22\frac{1}{2}$ м. шаякъ. Направилъ отъ него три ката дрѣхи, като изхарчилъ за първия катъ $5\frac{1}{2}$ м., за втори- я $4\frac{3}{4}$ м. и за третия $6\frac{1}{5}$ м.. Колко метра сж му останжли още? 2. Раздѣлхтъ 647 лева между двама души. Единхтъ взима $\frac{3}{5}$ части отъ тѣхъ, а другия остатъка. По колко лева е взелъ всѣки? 3. Намѣрѣте, колко е: $3\frac{7}{8} + 4\frac{5}{6} - 5\frac{2}{3} \times 3\frac{3}{7}$!

Въ I с класъ. 1. Единъ търговецъ ималъ $40\frac{1}{2}$ м. сукно. Продава отъ него $3\frac{1}{5}$ м., втори ижтъ $7\frac{1}{3}$ м., трети ижтъ $10\frac{2}{5}$ м. и най сѣтитъ $12\frac{3}{5}$ м.. Колко метра сукно му сж останжли и колко лева е взелъ отъ продаденото, ако метъра е продавалъ по 5 лева? 2. Една жена ушила 7 ризи. За всѣка риза отишло по $32\frac{1}{28}$ м. хасе. Колко метра хасе е

отпишло за всичките ризи и колко лева е заплатено за хасето, ако метърът му струва 0.40 лева?

3. Намърете, колко е: $5^4/9 \times 2^5/7 - 8^2/3 + 1^3/5$.

Въ I d класъ. Единъ селенинъ дължи на единъ бакалинъ 29.65 лева. За исплащанъето на дълга си той дава на бакалина $14^3/4$ л. масло и за $8^1/2$ л. сирене. Още колко лева остава да дължи? 2. Единъ килограмъ захаръ струва 0.65 лева, а кафето е $3^1/2$ пати по скъпо отъ захарта. Колко лева струва 1 к. кафе и колко л. струватъ $5^5/7$ килогр. кафе? 3. Намърете, колко е:

$$14^2/5 + 5^4/5 + 5^5/6 \times 5 - 8^2/8.$$

Въ I e класъ. 1. Търговецъ купилъ стока за $984^5/3$ лева и за прѣвозъ заплатилъ $16^7/8$ л. Колко лева е спечелилъ отъ нея, като ѝ продалъ за $1126^1/6$ лева? 2. Параходъ прѣминава $16^2/3$ км. въ часъ, а желѣзницата върви $2^1/5$ по бърже отъ парахода. Колко км. ще измине желѣзницата за 1 часъ и колко за $8^1/2$ часа?

3. Намърете, колко е: $7^3/5 - 4^6/7 + 3^2/3 \times 13^1/3$.

Въ II класъ.

Полугодишни. I група.

1.
$$\frac{18\frac{1}{12} + 20\frac{1}{3} - 17\frac{15}{18}}{4\frac{1}{16} \times 1\frac{13}{35}} =$$

2.
$$\frac{2^7/9 \times 1^6/15 + 25^1/3 - 9^1/6}{20^2/3 : 9} =$$

3. Два парахода излѣзли едновременно изъ двѣ различни мѣста и слѣдъ 8 часа тѣ сѣ срѣщили. Колко голѣмо е разстоянъето между двѣтѣ мѣста, отдѣто тѣ сѣ трѣгнали, ако първиятъ параходъ изминава въ часъ по $30^3/8$ км., а вториятъ — по $26^1/2$ километра?

4. Винопродавецъ смѣсилъ $3^1/3$ хектолитра вино по $62^1/2$ лева една хектолитъръ. Но колко лева трѣбва да продава една хл. отъ смѣстѣта, за да спечели отъ тая продажба 54.20 лева?

II група.

1.
$$\frac{32^1/8 - 9^1/10 + 12^2/5}{2^1/7 \times 4^1/15}$$

2.
$$\frac{1^5/16 \times 1^7/9 + 22^1/2 - 5^2/3}{12^3/7 : 6}$$

3. Двама пътника тръгнали едновременно единъ срѣщу други отъ двѣ различни мѣста и слѣдъ 18 часа тѣ сж срѣщнали. Колко голѣмо е разстоянието между двѣтѣ мѣста, отдѣто тѣ сж тръгнали, ако първиятъ пътникъ възнавалять въ часъ по $7\frac{1}{3}$ километра, а вториятъ — по $8\frac{5}{12}$ километра? 4. Търговецъ събелить $34\frac{1}{3}$ кгр. кафе по $2\frac{1}{4}$ лева една килограмъ съ $17\frac{1}{2}$ кгр. друго кафе по $3\frac{1}{10}$ лева една килограмъ. Но колко трѣбва да продава една килограмъ на събѣята, за да спечели отъ тая продажба $45\cdot 25$ лева?

Годишни. Въ II а. Нѣкой си похарчилъ $\frac{1}{4}$ отъ паритѣ си за купуване кжца, 0·12 за купуване лозе и $\frac{3}{5}$ за друго имущество; слѣдъ това му останкли още $12\cdot 42\frac{1}{2}$ лева. Колко му сж били паритѣ? 2. За $56\frac{2}{3}$ метра сукно заплатено $695\cdot 50$ лева. Колко трѣбва да се заплати за 25 метра и 25 сж. отъ сжщото сукно? 3) Търговецъ купиля 245 хл. и 8 л. жито по $18\frac{1}{4}$ лева хектолитъра и като го продалъ, спечелиля $1425\cdot 2$ лева. Но колко лева е продалъ двойния декалитъръ?

Въ II б. 1. Търговецъ купиля съ $\frac{1}{20}$ отъ капитала си захаръ, съ $\frac{9}{5}$ кафе и съ 0·10 чай; а съ останклата часть отъ капитала си купиля 18 торби оризъ по 52 лева и 8 ст. торбата. Колко лева е билъ всичкия му капиталъ? 2. Кникаръ купиля 27 тона, 4 книги и 8 листа хартия за $252\cdot 28$ лева. Но колко листа трѣбва да продава за 10 стотинки, за да спечели отъ продажбата на всичката хартия 90 лева и 32 стотинки? 3. Нѣкой си наемъ една кжца подъ наемъ отъ 14-й Априль 1894 год. до 8-й Юни 1897 год. за 1965 лева. Но колко лева наемъ е плащаль всѣкой мѣсець?

Въ II в. 1. Чиновникъ харчи годишно за наемъ на кжца $\frac{1}{5}$ годишната си заплата, 0·4 за храна и $\frac{1}{8}$ за други потрѣби; останклитѣ пари отъ заплатата си праца на бѣднитѣ си родители по $45\cdot 40$ лв. всѣкой мѣсець. Колко лева е годишната му заплата? 2. Търговецъ купиля два тона шаякъ по 8 лева и 25 ст. метъра, а го продалъ по $10\cdot 30$ лева метъра, та спечелиля отъ тая продажба 230 лева и 83 стот. Първия топъ билъ 5 декаметра, 8 метра и 30 сж. Колко метра е билъ втория топъ? 3. Житаръ купиля 125 хл., 2 декалитра и 7 литра жито за $1865\frac{1}{4}$ лева. Но колко лева трѣбва аа продава двойния декалитъръ, за да спечели отъ всичкото жито $139\cdot 07$ лева?

Въ III а, б к л а с с ъ.

Полугодишни. 1) 18 работника, като работили по 7 часа на день, за 25 дена изконали единъ трапъ: дълъгъ 72, широкъ 5 и дълбокъ 3 метра. За колко дена 15 работника, като работятъ по 10 часа на день ще изконаятъ други трапъ: дълъгъ 80, широкъ 4 и

дълбокъ 5 метра, ако мжчютията за копаене на първия трапъ е 7, а на втория—9? 2) Единъ житарь купиъ жито за извѣствна сума. Още сжщия день му било прѣдложено отъ други търговецъ, да му го прѣпродаде съ печалба 10%; нь той не се съгласиъ. Слѣдъ нѣколко дена цѣната на житото спаднхла и той билъ принуденъ да го държи, и едвамъ слѣдъ 15 мѣсеца сполучиъ да го продаде за 12000 лева. Като се прѣсметне по 8% лихва отъ капитала заедно съ първата печалба (10%) за врѣмето, прѣзъ което тѣзи цари биле затворени и се сравни съ печалбата, която получиъ, когато продалъ житото, — да се намѣри: спечелижъ ли той или изгубиъ отъ държенъето на житото? 3) Единъ бакалинъ купиъ масло съ условие: ако нека да го изплати веднага, да даде 1410 лева, а ако нека почекъ 8 мѣсеца—1500 лева. По колко на % му правижтъ отбивъ?

Годишни. Въ III а. 1. Въ три кесии има 2000 лева, въ всичкитѣ три по еднакво число монети: въ I-та — монети по 1 левъ; въ II-та — по 2 лева и въ третията — по 5 лева. По колко лева има въ всека кесия? 2) Нѣкой дължалъ: 500 лева слѣдъ 6 мѣсеца и 800 лева слѣдъ 10 мѣсеца; нь той заплатиъ: 400 лева слѣдъ 5 мѣсеца и 600 лева слѣдъ 8 мѣсеца. Кога трѣбва да плати остатъка. 3) Нѣкой направилъ сжбъсъ отъ четири качества кафе; по 1·20, 1·40, 1·80 и 2·40 лева, на която кило то продавалъ по 2 лева. По колко трѣбва да земе отъ останжилитѣ три качества, ако отъ третото земе 60 кило и колко била цѣлата сжбъсъ?

Въ III б. 1) Трима братя си подѣлили едно наследство обратно пропорционално на годишитѣ си: I-я билъ на 40, втория на 30, третия на 24 години. По колко земе всеки отъ наследството, и колко голѣмо било то, ако на I-я се паднало 1410 лева? 2) Нѣкой земе съ лихва на 25 Мартъ 1896 г. 1500 лева за 9 мѣсеца; сжщата годнина на 25 Юни внесель 600 лева. Кога трѣбеа да плати останалата сума. 3) Единъ винарь имажъ два вида вино по 1·80 и 1·50 лева бутилката. Ако направи сжбъсъ съ 60 бутилки отъ I-я видъ и 36 бутилки отъ II-я видъ и прибави още и извѣстно количество вода, той ще може да продава бутилката по 1·35 лева, при което ще печели 12·5%. Колко бутилки вода трѣбва да прилѣе?

Въ IV р. класъ съ.

а) По Алгебра.

Полугодишни. 1. Да се свързати дробъта:

$$\frac{6x^2y^2 - 18x^2y^3 + 18xy^4 - 6y^5}{3x^4y^2 - 6x^3y^3 + 3x^2y^4}$$

2. Да се извържат дѣйствиата въ задачитѣ:

$$1) \left(\frac{a^2+ab}{a-b} - a \right) \left(\frac{2a^2+ab}{a+b} - a \right) : \left(a-b - \frac{b^3-a^2b-ab^2}{a^2-b^2} \right).$$

$$2) \frac{3y^2-xy+2x^3}{4x^2-9y^2} - \frac{4x}{6x+9y} - \frac{7y}{10x-15y} - \frac{27y^2+5x^2-12xy}{60x^2-135y^2}.$$

3. Да се докаже, че за да извадимъ единъ многочленъ отъ нѣкое количество, можемъ да напишемъ количеството, а слѣдъ него членовѣтъ на умалителя въ произволенъ редъ и съ обратни знакове.

Годишни. Въ IV а р. 1. Да се рѣши уравнението:

$$\frac{1}{8} \left(2x - \frac{3x-17}{14} \right) - \frac{2}{21} (x-8) = x - \frac{3x-1}{7}.$$

2. Нѣкой си получава 225 лева доходъ отъ единъ капиталъ. $\frac{3}{8}$ отъ капитала му донасятъ 5% печалба, а останалата часть 6%— . Колко е капиталътъ? 3. Въ що се обръща изражението:

$$\frac{x+2a}{x-2a} + \frac{x+2b}{x-2b}, \text{ ако } x = \frac{4ab}{a+b}.$$

Въ IV б р. 1. Да се рѣши уравнението:

$$\frac{3}{4} \left\{ 5x - \left[\frac{3x+5}{15} - 4 + \frac{4}{15} (3-x) \right] \right\} = x - 0.3.$$

2. Единъ търговецъ купи едно парче сукно за 150 лева и го продалъ по 3.75 л. метъра. Отъ продажбата на всичкото сукно получилъ толкова лева печалба, колкото метра купи безъ 12.5. Колко метра е имало въ парчето сукно? 3. Да се намери x отъ пропорцията:

$$x : \left[(m+n)^2 - mn \right] = \left[\frac{(m+n)^2}{4mn} - 1 \right] : \left[\frac{(m+n)^3}{3mn} + mn - n \right].$$

б) По Геометрия.

Въ IV а п б р. класъ.

Полугодиници. I. *Теорема.* Два тригълника сж равни, ако двѣ страни и жгълъ сръщу по-големата отъ тѣзи страни въ една тригълникъ сж равни на двѣ страни и жгъла сръщу по-големата отъ тѣзи послѣдни страни въ другия тригълникъ.

II. *Упражнение.* Даденъ е равнораменъ $\triangle ABC$ съ основа АВ. Отъ точка М, взета на АВ, теглени сж $MD \perp AC$ и $MF \perp BC$, и отъ точка А е теглена АГ $\perp BC$. Да се докаже, че $MD + MF = AG$.

III. *Задача.* Да се построи тригълникъ по:

$$pa = 4 \text{ см.}, \sphericalangle B = 30^\circ \text{ и } a + c = 9.8 \text{ см.}$$

Годишни. Въ IV а. 1. Да се построи триъгълникъ по h_b — h_a , b и a . 2. Ако сборътъ на двѣ срѣщуположни страни въ единъ четиреъгълникъ е равенъ на сбора на другитѣ двѣ, то въ четиреъгълника може да се впише окръжностъ. 3. Да се докаже, че центроветѣ на вписаната и описаната около правиленъ триъгълникъ окръжностъ се сливатъ и че диаметрътъ на втората окръжностъ е два пѣти по-голямъ отъ диаметра на първата.

Въ IV б. 1. Да се построи триъгълникъ по: h_b , h_c , $b-c$. 2. Да се докаже, че перпендикуляритѣ, издигнати отъ срѣдитѣ на двѣ страни на триъгълника, се прѣсичатъ въ точка еднакво отдалечена отъ върховетѣ на триъгълника. 3. Дадени сж двѣ въкашно допирателни окръжности O и O' . Прѣзъ допирателната имъ точка A сж прокарани двѣ прави BAV' и CAC' . Да се докаже, че хордата BC е успоредна съ хордата $B'C'$.

Въ IV кл. класъ съ.

а) По Алгебра.

Полугодишни. 1. $(5a^2p - 3ap^2 + 4p^3 - 4\sqrt{5}a^3)(2p^2 - 7a^2 - 6ap)$

$$2. (a-b+c)(a-b-c)$$

$$3. (a^2x^3 - 2xy^3)(a^2x^3 + 2xy^3)(a^4x^6 + 4x^2y^6)(a^8x^{12} - 16x^4y^{12})$$

$$4. (-a^2n - b^2x^2 : 7\frac{1}{2}ar - 1x^3)(-1\sqrt{5}a^{-2n-3}b^2x^3)$$

Годишни. 1. Нѣкой си взелъ 5340 л. въ заемъ по 4% годишно. Отъ тѣхъ той далъ съ лихва 3460 л. по 4\(\frac{5}{10}\)%; но колко процента трѣбва да даде остатъка, за да има печалба 36.1 л. годишно?

$$2. (a+x)(b+x) - a(b+c) = \frac{a^2c}{b} + x^2$$

$$3. \frac{n}{n^2-x^2} = \frac{x+n}{n-x} + \frac{x-n}{n+x}$$

б) По Геометрия.

Полугодишни. 1. Когато странитѣ на два жгга сж взаимно перпендикулярни, да се покажжтъ всичкитѣ случаи за равенството имъ и сушнственността, и при всѣкой случай да слѣдва доказателство. 2. Срѣщу по-големата страна въ триъгълника лежи и по-големия жгълъ. Това да се докаже. 3. Да се раздѣли дадената отсѣчка CB на n равни части и да се докаже, че полученитѣ части сж равни.

Годишни. 1. Да се извлече формулата за сборътъ на вътрѣшнитѣ жгги на многожгълника. 2. Да се докаже, че правата, която съединява срѣдитѣ на двѣ страни на единъ триъгълникъ, е успоредна и равна на половината отъ третата. 3. Да се докаже, че перпендикуляръ, издигнатъ отъ срѣдата на коя да е отъ странитѣ на

едниъ триъгълникъ и хгиполовящата на сръщулежащии ѝ хгълъ или смежний съ него, се прѣсичжтъ на окръжността, описана около триъгълника.

Въ V р. классъ.

а) По Алгебра.

Полугодиии. 1. Да се нахѣри x и y отъ уравнения:

$$\frac{2x-b}{a} + \frac{2y-a}{b} = 2,$$

$$\frac{a}{b}(2x-a) + \frac{b}{a}(2y-b) = a + b$$

2. Трина души работници, ако работжтъ наедно можжтъ да свършжтъ една работа за 10 дни; ако работжтъ само I и II работникъ ще можжтъ да ѝ свършжтъ за 20 дни, ако ѝжкь работжтъ само II и III — за 15 дни. За колко дни може да свърши работата всѣки единъ работникъ?

3) Да се упрости израженнето:

$$\left\{ \left[\sqrt[5]{\sqrt[3]{a}} \right]^{-\frac{3}{2}} \sqrt[5]{\frac{1}{12}} \right\}^3 \left\{ \left[\left(\sqrt[3]{\frac{3}{ab}} \right)^{-4} \right] : \left[\sqrt[3]{a} \sqrt[3]{b} \right] \right\} a^{\frac{4}{3}}$$

Годиии. Въ V а. 1. Да се рѣшжтъ уравненията:

$$x^2 + y^2 + x + y = 32, \quad 12(x + y) = 7xy$$

2. За една работа наети сж нѣколко работници. Ако числото на работниците би било съ 20 по малко, то работата щѣне да се свърши 5 дена по късно отъ оирѣвоѣленото врѣме; ако числото на работниците би било съ 15 повече, то работата щѣне да се свърши 2 дена по рано. Колко работници сж наети и за колко дни тѣ сж можжтъ да свършжтъ работата.

3. Да се упрости израженнето:

$$\left(\frac{\sqrt[3]{3-1}}{2} \right)^{-3} + \left(-\sqrt[3]{\frac{3-1}{2}} \right)^{-3}$$

Въ V б. 1. Да се рѣшжтъ уравненията:

$$\sqrt{\frac{3x-2y}{2x}} + \sqrt{\frac{2x}{3x-2y}} = 2, \quad x^2 - 8 = 2x(2y-3)$$

2. Единъ басейнъ може да се напълни отъ двѣ трѣби А и В, ако първата се отвори за 2 часа и втората за 1 часъ, или пъкъ, ако първата се отвори за 1 часъ, а втората за 4 часа. За колко време всека една трѣба може да напълни басейна?

3. Да се опрѣдѣли частното значение на

$$\frac{y+1}{y+\sqrt{y^2-y}} + \frac{y-1}{y-\sqrt{y^2+y}}, \text{ ако } y = \frac{2}{\sqrt{3}}$$

Геометрия.

Въ Va р. и Vб р. классове.

Полугодишна. Теорема. Двѣ успоредни отсѣчатъ отъ странитѣ на единъ жгълъ пропорционални отсѣчки именно тъй, щото отношението на отсѣчките на една отъ странитѣ е равно на отношението на еднакво расположенитѣ съ тѣхъ отсѣчки на другата страна

Задача. Да се построи трижгълникъ по:

$$h_c : m_c : c = 3 : 5 : 8 \text{ и } R = 3.5 \text{ см.}$$

Годишни. Въ V а р.: 1. Паралелограма, построенъ на една отъ странитѣ на единъ трижгълникъ е равножребъ съ сбора на два паралелограма, които сж построени на другитѣ двѣ страни именно тъй, щото странитѣ, които лежатъ срѣщу странитѣ на трижгълника, да минаватъ прѣзъ върховетѣ на първия паралелограмъ. 2. Да се построи трижгълникъ по: $p_a = 2.4$ см. $b : p_a = 5 : 2$ и $a - h_c = 1$ см. 3. Да се намѣри плоското съдържане на правиленъ осможгълникъ по радиуса R на описаната около него окръжностъ.

Въ V б р.: 1. Да се докаже, че тритѣ въпканни центрове на подобнето на 3 окръжности лежатъ на една права. 2. Да се построи окръжностъ, която да се допира до двѣ страни на единъ даденъ трижгълникъ и разстоянията на центра на която до краищата на третата страна да се отнасятъ както $m : n$. 3. По дадена страна a на правиленъ 12—жгълникъ да се намѣри плоското му съдържане.

Въ V кл. класъ.

Алгебра.

Полугодишни. 1) Да се рѣши слѣдущето уравнение:

$$\frac{x}{2} + \frac{y}{3} + \frac{z}{4} = 1$$

$$\frac{x}{3} + \frac{y}{4} + \frac{z}{5} = 1$$

$$\frac{x}{4} + \frac{y}{5} + \frac{z}{6} = 1$$

2) Да се прѣведе въ най проста форма:

$$\left[a \sqrt{\frac{b}{a}} + \frac{b}{1 - \sqrt{\frac{b}{a}}} \right] : \frac{b + \sqrt{ab}}{\left(\frac{1}{b} - \frac{1}{a} \right) b}$$

3) Да се състави и рѣши уравнението: Когато дѣлимъ едно двоцифрено число съ суммата на цифритѣ му ще получимъ 4; когато дѣлимъ число на което цифритѣ сж наопаки писани съ разликата на цифритѣ на това ново число, ще получимъ число, което е съ 15 по-малко отъ първоначалното число. Коє е това число?

Годишни. 1) Да се извлече трети корень отъ многочлена

$$\sqrt[3]{x^6 - x^5 + \frac{19}{3}x^4 - \frac{109}{27}x^3 + \frac{38}{3}x^2 - 4x + 8} = ?$$

2) Дадено е уравнение:

$$\sqrt{\frac{x+4}{x-4}} + 2 \sqrt{\frac{x-4}{x+4}} = 3 \frac{2}{3}$$

да се прѣведе въ редуцирана форма; да се опрѣдѣли: Какви ще бждѣтъ и какви знаци ще иматъ коренитѣ на това уравнение безъ да се рѣшава уравнението?

3) Да се състави и рѣши уравнението: Три градове A , B , C лѣжатъ въ върховетѣ на единъ правоугленъ Δ и A въ върха на правия ъгълъ. Растоянието на A до C е съ $\frac{1}{2}$ Км. по-големо отколкото половина на растоянието на C до B ; растоянието на A до B е съ 4 Км. погolemо отколкото $\frac{1}{5}$ на растоянието на C до B . Колко сж отдалечени тѣзи градове?

Геометрия.

Полугодишни. 1. Какво знаете за точката, въ която се прѣсичатъ сръдни линии въ единъ Дникъ? 2. Основа на единъ тригълникъ е 8 см.; сръдния линия къмъ основата е 9 см.; отношение на другитѣ двѣ страни е (5:3). Да се построи този Дникъ? 3. Теорема на Ptolemae а?

Годишни. 1. Да се докаже Птоломеовото прѣдложение. 2. Даденъ е разностраненъ Дникъ ABC , на който странитѣ сж 8.2 см., 10.2 см. 7.0 см. Да се раздѣли този тригълникъ въ отношение (2:3) на двѣ части, чрезъ една линия, която е успорѣдна на жглоповещата на $\sphericalangle A$? 3. Радиусъ на една окръжностъ е 2 м. Да се изчислятъ:

- 1) страна на вписанъ правиленъ 10-жгълникъ
- 2) " " " " 5-жгълникъ
- 3) " " описанъ " 5-жгълникъ
- 4) плоско съдържание на вписания 5-жгълникъ
- 5) радиусъ на описаната, на описания 5-жгълникъ, окръжностъ?

Като се опрѣдѣлѣтъ уравненията, съ които ще правите изчисленията?

Въ VI р. классъ.

Алгебра.

Полугодишни. Група I. 1. Да се изчисли съ помощта на логаритмитѣ изражението:

$$\sqrt[12]{\frac{145 \cdot 122.0 \cdot 0673 - 7 \sqrt[3]{169 \cdot 55.0 \cdot 0065}}{\sqrt[5]{2^{3.4}}}}$$

2. Ако отъ първитѣ два члена на една аритметическа прогресия съставимъ двузначно число, то ще получимъ VI-я чл. на същата прогресия. Полупроизведеннето на III-я и V-я чл. е съ 100 по-големо отъ VII-я членъ. Да се опрѣдѣли прогресията. 3. Какво става съ логаритма на едно число, ако го увеличимъ въ 10, 100, 1000 и т. н. пята?

Група II. 1. Да се изчисли съ помощта на логаритмитѣ изражението:

$$\sqrt[11]{\frac{27 \cdot 9931 + 4 \sqrt[5]{968 \cdot 301}}{\sqrt[5]{17.0 \cdot 063457^2}}}$$

2. Двама едновременно трѣватъ единъ срѣщу другъ. Единия изминува въ I-я день 5 км., и въ всѣкий слѣдующи по $\frac{1}{4}$ км. повече отъ колкото въ прѣдидущия; другия изминува въ I-я день 3 км., и въ всѣки слѣдующи по $\frac{2}{3}$ км. повече отъ колкото въ прѣдидущия. При срѣщаннето имъ първия изминѣлъ всичко $5\frac{5}{6}$ км. повече. Колко дни иктували и на какво расстояние тѣ се намирали отъ начало? 3. Каква е свръзката между цѣлитѣ редове на едно число и характеристиката на логаритма отъ това число?

Годишни. 1. Да се намѣрѣтъ 4 числа, отъ които първитѣ 3 образуватъ геометр. прогр., а последнитѣ 3 аритмет. прогресия; като се знае, че сборътъ отъ крайнитѣ е 14, а сборътъ отъ срѣднитѣ е 12. 2. Капитала 20000 лева е даденъ съ 4%. Къмъ този

капиталъ се притурва въ края на всѣка година една и съща сума. Каква е тази сума, ако слѣдъ 16 години се е образувало капиталъ 48371 лв. и $78\frac{1}{2}$ ст.?

3. Да се рѣши ур.: $12x + 15y + 20z = 203$.

Геометрия.

Полугодиници. Група I. 1. Да се намѣри най-малката положителна величина на x , ако $tg x = \frac{\sqrt[82]{0.17 + tg 14^{\circ} 5' 38''}}{\sin 72^{\circ} 16' 42''}$

2. Да се рѣши Δ -ка, ако $c = 40.6584$, $b = 57$ и $\sphericalangle C = 45^{\circ} 48' 30.6''$. Прѣди да се рѣши да се изслѣдва кога колко рѣшения може да има?

3. Разликата отъ косинуситѣ на двѣ дъги да се прѣдстави въ форма удобна за логаритмиране.

Група II. 1. Да се намѣри най-малката положителна величина на X , ако: $\sin X = \frac{\cos 34^{\circ} 47' 32''}{\sqrt[47]{1.9 - tg 58^{\circ} 2' 35''}}$

2. Да се рѣши Δ -ка, ако $a = 123.759$, $c = 40.16607$ и $\sphericalangle A = 123^{\circ} 40' 38.6''$.

Прѣди да се рѣши да се изслѣдва кога колко рѣшения може да има?

3. Синуса отъ половината дъга да се изрази чрѣзъ косинуса отъ цѣлата.

Годишни. 1. Диаметра на сферата е 6 м. и е раздѣленъ на 3 равни части. Чрѣзъ точкитѣ на дѣленнето прѣкарани равнини перпендикулярни на диаметра. Да се опрѣдѣлѣтъ повърхноститѣ и обемитѣ на полученитѣ части отъ сферата. 2. Въ конусъ съ височина $\frac{7}{6}$ м. и радиусъ на основата 0.375 м. е прѣкарана, на разстояние $\frac{7}{9}$ м. отъ върха, равнина успоредна на основата. Да се опрѣдѣли лицето на сѣчението и обема на усѣченния конусъ. 3. Ако двѣтѣ отъ диагоналитѣ равнени на единъ паралелограмъ сѣ перпендикулярни къмъ основата, то да се докаже, че паралелограмъ е правъ.

Въ VI кл. классъ.

Полугодиници. По Алгебра сжщитѣ както VI р. классъ.

Годишни. 1. Да се намѣрѣтъ 4 числа, които образуватъ геометрическа прогрессия, ако суммата на първитѣ двѣ е 15, а — на послѣднитѣ двѣ е 60. 2. Какъвъ капиталъ и съ какъвъ процентъ трѣбва да се вложи въ банката, за да се получи слѣдъ 8 години 11350 лева, а слѣдъ 12 год. 14000 лева. 3. Да се рѣши ур.: $15x + 21y + 35z = 221$.

Геометрия.

Полугодишни. Въ този класъ само вторитѣ задачи отъ всѣка група сж замѣнени съ слѣдующитѣ: *Група I.* Да се рѣши правоъгъленъ Δ -къ, ако сж дадени катетитѣ $a=0.0084$ и $b=0.0282473$. *Група II.* Да се рѣши правоъгъленъ Δ -къ, ако сж дадени катетитѣ $a=0.28$ и $b=0.982876$.

Годишни. 1. Да се опрѣдѣли околната повърхнина и обега на правилната шестокъглиа пирамида, ако височината ѝ е 1 м. и образува съ апотемата жгълъ отъ 30° . 2. Да се опрѣдѣли околната повърхнина и обега на правилната усѣчена четириъгълна пирамида, ако странитѣ на основитѣ ѝ сж 6 и 2 м., а околниятъ ржбъ е 3 м. 3. Да се докаже, че въ n^{mo} —жгълната призма сбора отъ двустеннитѣ жлове, които иматъ за ржбове околнитѣ ржбове на призмата, е равенъ на $2d(n-2)$.

IX. По Дескриптивна геометрия.

Въ V р. класъ.

Полугодишни. 1. Даденъ $\Delta(abc)$:

$$a \begin{cases} x = -5.2 \text{ см.} \\ y = -1.9 \text{ " } \\ z = +6.2 \text{ " } \end{cases}; \quad b \begin{cases} x = +2.3 \text{ см.} \\ y = -5.6 \text{ " } \\ z = +1.2 \text{ " } \end{cases}; \quad c \begin{cases} x = +2.3 \text{ см.} \\ y = +1.9 \text{ " } \\ z = -5.4 \text{ " } \end{cases}$$

На страна ab да се построи $m(z = +4.5 \text{ см.})$

" " ac " " " $k(y = +1.2 \text{ см.})$

" " cb " " " $t(bt : tc = 2 : 3)$.

Да се построи истинска голѣнина и $\Delta(abc)$ и въ нея да се видише $\Delta(mkt)$?

2. Дадени сж 3 линии A, B, C , които минаватъ прѣзъ дадена точка

$$s \begin{cases} x = 0 \\ y = +4.5 \text{ см.} \\ z = -2.5 \text{ см.} \end{cases} \text{ и то: } A \perp v; B \parallel v \text{ а } C \text{ въ общо положение.}$$

Да се опрѣдѣлятъ истински голѣнини по жлитѣ:

$$\sphericalangle(A \wedge B); \sphericalangle(A \wedge C); \sphericalangle(B \wedge C).$$

Годишни. 1. Дадени сж двѣ равнини α и β .

Равнина α е опрѣдѣлена съ двѣ успорѣдни линии $A \parallel B$; линия A е опрѣдѣлена съ точкитѣ:

$$a \begin{matrix} \text{см.} & \text{см.} & \text{см.} \\ x = +4; & y = -2; & z = +3 \end{matrix}$$

$$b \begin{matrix} \text{см.} & \text{см.} \\ x = +4; & y = -5; & z = \theta \end{matrix}$$

Линия B минава прѣзъ $c \begin{matrix} \text{см.} & \text{см.} \\ x = \theta; & y = +1; & z = -1 \end{matrix}$.

Равнина β е въ общо положение и заключава съ втората проекционна равнина ъгълъ 60° . Да се опрѣдѣли ъгълъ, който заключаватъ тѣзи двѣ равнини $\angle \omega = \angle (\alpha \wedge \beta)$? 2) Дадени сж двѣ равнини α и β , въ общо положение, които минаватъ прѣзъ точка c на осьта $X(x = +6 \text{ см.})$. Дадена е линия C , която е прѣсекателна съ прѣсечната линия на даденитѣ равнини и минава прѣзъ главната точка. Да се опрѣдѣлжтъ отклоненията на тѣзи линия отъ двѣтѣ дадени равнини.

Въ VI р. класъ.

Полугодиници. 1) Даденъ е $\Delta(abc)$

$$a \begin{cases} +5 \text{ см.} = x \\ -2 \text{ см.} = y \\ +6 \text{ см.} = z \end{cases} \quad b \begin{cases} -3 \text{ см.} = x \\ +4 \text{ см.} = y \\ -4 \text{ см.} = z \end{cases}$$

Да се завърти $\Delta(abc)$ около ab до положение перпендикулярно къмъ първата проекционна равнина и послѣ да се опрѣдѣли истинската голѣмина на Δ ка? 2) Въ равнина $\alpha // X$, еднакво отклонена отъ проекционнитѣ равнини, отъ осьта X отдалечена 8 см., да се построи квадратъ, на който страната е 3·5 ст. Въ центра на квадрата да се построи линия \perp на къмъ квадрата и да се опрѣдѣлжтъ сѣнки на квадрата и линията?

Годишни. Дадени сж двѣ прѣсѣкателни прави линии A и B , които се прѣсѣчатъ въ точка $a(x = +6 \text{ см.}; y = +6 \text{ см.}; z = +6 \text{ см.})$. Линия A минава прѣзъ точка $b(x = +6 \text{ см.}; y = 0; z = 0)$ и линия B прѣзъ точка $d(x = 0; y = +1 \text{ см.}; z = +2 \text{ см.})$.

1) Да се построи ротационенъ конусъ, който се образува отъ въртеннето на линия B около линия A .

2) Къмъ построения конусъ, да се построи една отъ допирателнитѣ равнини успорѣдно съ дадена линия T , която е успорѣдна съ π и заключава съ $\nu \angle 30^\circ$.

X. Геометрия и геом. чѣртание.

Въ I класъ.

Полугодиници. 1. Свойствата на правата линия? 2. Да се раздѣли дадена линия AB на четири равни части, тѣй щото, една частъ да се отнася къмъ цѣлата линия AB , както 1 къмъ 4. 3. Какво се нарича ъгълъ и отъ какви части се състои той. 4. Да се изброжтъ и начертаятъ всичкитѣ видове жгли.

Годишни. 1. Образи (фигури). Какви биватъ образитѣ споредъ странитѣ, които ги заграждатъ. 2. Сходни тригълници. 3. По дадена

основа и бедро, да се начертае равнопобедренъ тригълникъ. (I а).
Подобни и въ другитѣ паралелики.

Въ II класъ съ.

Полугодишни. 1. Какви биватъ тригълниците споредъ голѣмината на странитѣ и ъглитѣ си? 2. Да се докаже на колко градуса е равенъ сборътъ на ъглитѣ въ тригълника. 3. Да се начъртае тригълникъ по двѣ дадени страни 4 см., 5 см. и ъгъла между тѣхъ 56° .

Годишни. Да се начъртае квадратъ по даденъ диагоналъ 4 см. и да се опрѣдѣли плоското му съдържание! 2. Да се начъртае трапецъ по даденитѣ му четири страни: 5 см., 4 см., 3 см. и 2·5 см. и да се опрѣдѣли плоското му съдържание! 3. Да се начъртае единъ правиленъ петогълникъ съ страна 5·5 см. и да се опрѣдѣли плоското му съдържание (въ II а). Подобни и въ II б и II в).

Въ III класъ съ.

Полугодишни. (Въ III а б класъ). 1. Да се опрѣдѣли височината на прѣдметъ, който хвърля сѣнка 24 метра, когато вертикаленъ прътъ, високъ 2 метра въ същото врѣме хвърля сѣнка 3 метра. 2. Да се докаже, че височинитѣ на два подобни тригълника сж пропорционални на основитѣ имъ. 3. Да се опрѣдѣли плоското съдържание на кръговъ вѣнецъ, ако радиуситѣ на концентричните кръгове сж 5·4 метри и 3·2 метри. 4. Да се раздѣли дадена права линия на три равни части.

Годишни. (Въ III а класъ, група а). 1. По дадена окръжностъ отъ 37·68 метри, да се опрѣдѣли радиуса и диаметра ѝ. 2. Въздуха съдържа 21% кислородъ. Колко куб. метри кислородъ се съдружа въ правогълна стая, дълга 9, широка $6\frac{2}{3}$ и висока 4·5 метри. 3. Основата на една пирамида е правогъленъ четворогълникъ съ периметръ 26 сантиметри, а разликата на странитѣ му е 5 сантиметри; Обема на пирамидата е 81 куб. сантиметри. Да се опрѣдѣли височината на пирамидата.

Група б. 1. Единъ сводъ, който има форма на полукълбо, трѣбва да се покрие съ мѣдна тепекля; колко квадратни метра тепекля ще е потрѣбно за това, ако диаметра на кълбото е 1·3 метра, и колко ще струва тепеклята, ако единъ квадрат. метръ тепекля се купува за 17·2 лева? 2. Колко квадратни метра кора има едно бариково дърво, което е дълго 9·2 метра и на което обиколката при днѣяра му е 2 метра? 3. Да се опрѣдѣли диаметра на колелото на единъ локомо-

тивъ, когато за да измине пътъ, дълъгъ 990 метра, трѣбва да се обърне 315 пкти.

Въ III б класъ, група а. 1. Да се опрѣдѣли окръжността на кръгъ, на който радиуса е 0·4 метра. 2. Да се опрѣдѣли обема на цилиндъръ, височината на който е 42·7 сан., а радиуса на основата 2 сантиметра. 3. Да се опрѣдѣли пълната повърхнина на права призма, височината на която е 7 сан., а основата ѝ е правоъгъленъ триъгълникъ съ периметръ 12 сантим. и катети отъ 3 и 4 сант.

Група б. 1. Да се опрѣдѣли дължината на окръжностъ, радиуса на която е 7 д. м. 2. Да се опрѣдѣли обема на конусъ, височината на който е 9 сантиметра, а радиуса на основата 5 сант. 3. Да се опрѣдѣли повърхнината на земята, ако радиуса ѝ е равенъ на 6472 километра.

XI. По Физика.

Въ III а б класъ.

Полупроводници. 1. Ливеръ: устройство, употребление и пълнене; да се обясни защо въ ливера, като е пълепъ цѣлия или частъ отъ него, течността не петича, ако горния край е затворенъ, и, когато течността петича, то подъ влияние на кое натѣгане става това. 2. Електричество по влияние: кои тѣла можемъ да електрисаемъ по влияние. Нужно ли е да се обраца внимание на формата на тѣлата, които ще електрисаемъ по влияние. 3. Скрита топлина при топенето и испарението; освободена топлина.

Годишни. (Въ III а класъ). 1. Да се построи образъ отъ единъ прѣдметъ, който стои прѣдъ една събирателна леща, когато тази служи като простъ микроскопъ. Това построение да е придружено съ обяснение. 2. Натѣгане на течността върху дъното и стѣнитѣ на съдове. 3. Да се намѣри височината на единъ съждъ, пълепъ съ вода, ако дъното му е равно на 50 квадратни сантиметра и водата натѣга върху дъното съ 100 грама.

Въ III б класъ. 1. Да се построи образъ отъ единъ прѣдметъ, който се намѣрва между фокуса и сферическия центъръ на сферическо вдлъбнато огледало. 2. Въ свързка съ Архимедовия законъ да се обясни кои тѣла плаватъ и кои потъватъ въ водата. Какъ желязото може да се направи да плава въ водата.

Въ V а, V б и V кл. классове.

Полупроводници: 1) Нопусъ: направа и употребление. 2) Да се опрѣдѣли равновѣсующата на двѣ сили, приложени въ една точка,

по едно направление и разни посоки. 3) Магнетно поле, линии на силитѣ въ магнетното поле на два разпоменни или едноименни полюса.

Годишни. 1) Кждѣ и какъ се разпрѣдѣля електричеството въ изолиранъ добъръ проводникъ? електрическа плътностъ, електрич. стѣпень и различието имъ. 2) Взаимодѣйствието на токове, хипотеза на Ампера и обяснение на поважнитѣ магнетни явления. (Въ V р.).

1) Взаимодѣйствието на електрисанитѣ тѣла и законъ на Кулона (Кавендиша). 2) Електролизъ, закони на Фарадея. Приложения (въ V кл.).

Въ VI р. класъ съ.

Полугодишни. 1) Теорема за паралелограма на скороститѣ. 2) Повърхно патѣганье, зависимостта му отъ вида на свободната повърхнина. 3. Единъ празенъ сждъ тежи 100 гр.; напълненъ съ живакъ, той тежи 7·4 кгр., а потопенъ въ кашливо съ 0·8 плътностъ, тежи 6570 гр. Да се опрѣдѣли вмѣстимостта на сжда, обема на стѣнитѣ му и плътността на веществото отъ което сж направени носѣднитѣ.

Годишни. 1) Музыкални трѣби: открити и закрити: какви звукове издаватъ трѣбитѣ и какъ се обясняватъ. 2) Да се получи звука за съхранението на енергията при движението на тѣло, хвърлено отвѣсно на горѣ.

Въ VI к. класъ съ.

Полугодишни. 1) Теория на обикновенитѣ вѣзпи. 2) Опитъ на Торичелли и неговото историческо значение въ развитието на опитнитѣ науки.

Годишни: 1) Резонатори. Человѣч. гласъ и гласни. Отзивностъ. 2) Закони на равноускорително и равнозакъснително движения. 3) Уравнение на механич. работа на една постоянна сила, дѣйствиуща въ еднакво направление и посока съ движението на тѣлото.

ХII. По Химия.

Въ III класъ съ.

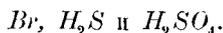
Полугодишни: 1. Какъ различаваме киселинитѣ отъ основитѣ. 2. Азотна киселина: свойства и употрѣбление. 3. Амонякъ: добиванье, свойства и употрѣбление. 4. Съ прижѣръ да се обясни какъ получаваме соль.

Годишни. Въ III а класъ. 1. Сребъренъ нитратъ: добиванье; свойства, употрѣбление. 2. Обикновенъ спиртъ: добиванье, свойства: кога се окиселява и въ каква киселина, съ водата смѣсва ли се, при гореннето си на какво изгаря; употрѣбление.

Въ III б классъ. 1. Желѣзенъ сулфатъ: получаванье, свойства и употребление. 2. Оцетъ: начини за получаваньето му отъ вино и отъ спиртъ, употребление.

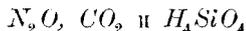
Въ IV а, б, р. классъ.

Полуродишни. 1) Да се прѣдстави чрѣзъ химически уравнения реакцията за добиванье на:

2) Да се изчисли, по колко и отъ кои съединения трѣбва да земемъ, за да добиемъ 25 килограма 40% — на солна киселина и колко вода трѣбва за неж? 3) *HCl*: добиванье, свойства и употреба.

Годишни. Въ IV а р. классъ. 1) Да се прѣдстави чрѣзъ химически уравнения реакцията за добиванье на:

2) As_2O_3 : распространение, добиванье, свойства и употреба. 3) *Sb*: распроотр., добиванье, свойства и употреба.

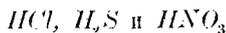
Въ IV б р. классъ. 1) Да се прѣдстави чрѣзъ химически уравнения добиваньето на:

2) AsH_3 : Добиванье, свойства и употреба. 3) SiO_2 и силицезни киселини: распространение, добиванье, свойства и употреба.

Въ IV кл. классъ.

Полуродишни. 1) Да се прѣдстави чрѣзъ химически уравнения реакцията за добиванье на:

2) Да се изчисли, по колко и отъ кои съединения трѣбва да земемъ, за да добиемъ 50 килограма 20% — отъ NH_3 и колко вода трѣбва за него? 3) CO_2 : распространение, образуване, добиванье, свойства и употреба.

Годишни. 1) Да се прѣдстави само чрѣзъ химически уравнения добиваньето на Na_2CO_3 по Сольевия способъ. 2) Калай: распространение, добиванье, свойства и употреба. 3) Кои органически съединения се наричатъ алкохоли, като какви производни на въглеродородитъ се разглеждатъ, какъ и въ какво се окисляватъ? 4) Обилновена (трѣстена) захаръ: распространение, добиванье, свойства и употреба.

Въ V р. классъ.

Полугодишни. Получаване на Na_2CO_3 по Соловеевия начинъ, свойства и употреба. 2. Бѣлила варь [$Ca(ClO)_2$]: добиване, свойства и употреба. 3. Цинкъ: распространение, добиване, свойства и употреба.

Годишни. Въ V а: 1. По какви свойства си приличатъ помежду си элементитѣ отъ групата на желязото, та ги съединяватъ въ една група? 2. Кои неорганически химически вещества и възъ основа на какви тѣхни свойства се употребяватъ въ бояджийството като закрепители? 3. $CuSO_4$: распространение, добиване, свойства и употреба. 4. Олово: распространение, добиване, свойства и употреба.

Въ V а р. классъ.

1. Къжъ коя група отъ елементи и по какви свойства отнасятъ Pb и Sn ? Кои химически съединения се наричатъ стипци и какви общи свойства иматъ тѣ? 3. Какъ се добива Au по американската амалгамация? 4. $FeSO_4$: распространение, свойства и употреба.

Въ VI р. классъ.

Полугодишни. Да се получатъ съответственитѣ съединения: алкохолъ, алдехидъ и киселина отъ етана и да се опишжъ свойства и употребленieto имъ.

Годишни. Полисахариди: добиване, свойства и употребление. Салицилова киселина: добиване, свойства и употребление.

XIII. По Естественна История.

Въ I классъ.

Полугодишни. I група. 1. Да се сравни кукувицата съ къртицата. 2. Пацуянкъ.

II група. 1. Да се сравни лесицата съ бухала. 2. Сърна.

Годишни. Въ I а классъ. I група. 1. Конришарка. 2. Тення.

II група. 1. Зелена пеперуда. 2. Пиявица.

Въ I б классъ. I група. 1. Кръстоносецъ. 2. Хидра.

II група. 1. Европейски скорпионъ. 2. Полици (Коратъ).

Въ I в классъ. I група. 1. Граднски охлювъ. 2. Отровна скршия.

II група. 1. Блатна мида. 2. Земна глистя.

Въ I д классъ. I група. 1. Филоксера. 2. Морски таралежъ.

II група. 1. Муха. 2. Морска звѣзда.

Въ I е классъ. I група. 1. Майски брълбаръ. 2. Трихния.

II група. 1. Ракъ. 2. Пиявица.

Въ II класъ.

Полугодишни. 1. Отъ колко части се състои пестикътъ и за какво служи всѣка една часть? 2. Направата на цвѣта у лилиевитѣ и тревениститѣ растения. 3. Хвойна и общитѣ бѣлѣзи на голосѣжнитѣ растения.

Годишни. Въ II а класъ 1. Намучно дърво. 2. По какви бѣлѣзи познаваме неперудоцвѣтнитѣ растения? Примѣри. 3. Кои плодове наричаме ежци и кои не ежци (лъжливи)? Примѣри.

Въ II б класъ. 1. Барабой. 2. По какви бѣлѣзи познаваме кръстоцвѣтнитѣ растения? Примѣри. 3. Каква полза има човѣкъ отъ градинскія макъ и хмѣла?

Въ II с класъ. 1. Бѣла върба. 2. Сравнете върбитѣ съ топоитѣ. Кои растения наричаме едnodомни и кои двудомни? Примѣри. 3. Кои растения иматъ сложни плодове? Примѣри.

Въ III класъ.

Полугодишни. Пищеварение: какви сж дѣйствиата на различнитѣ части на пищеварителната система; кое наричаме химъ и хилусъ.

Годишни. Въ III а класъ. 1. Отъ коя система е тетраедъръ и какъ се получава. 2. Кои минерали наричаме сулфиди и кои забѣлжителни руди има въ този класъ за добиванне на мѣдта, оловото и живака.

Въ III б класъ. 1. Ромбодъръ: отъ коя система е, какъ се образува, колко оси има и какъ се прѣсичать. 2. Влиянието на въздуха и водата за измѣненето на земната повърхнина.

Въ IV р. класъ.

Полугодишни. 1. Размножаване и образуване на клеткитѣ. 2. Распрѣдѣлене на Protozoa и подробно описание на Инфузоритѣ. 3. Классификация на Зоофититѣ и общъ прѣгледъ на Spongia (Морски гъби). 4. Taenia Solium.

Годишни. Въ IV а класъ: 1. Классификация на Arthropoda. Обща характеристика на Ракообразнитѣ. Кръвоносна и нервна системи при рѣчния ракъ. 2. Подробно описание на водната жаба.

Въ IV б класъ: 1. Общъ прѣгледъ на Мидитѣ (Lamellibranchiata) и като се споменжтъ по главнитѣ прѣдставители отъ тѣхъ. 2. Мѣстото на морския таралежъ въ систематиката на животнитѣ и подробното му описание.

Въ V кл. класъ.

Полугодишни. а) Зоологи. — 1. Размножаване и образуване

на клетките. 2. Распрѣдѣление на Metazoa и описание на *Euspongia officinalis*. 3. Метилъ (*Distomum hepaticum*).

б) *Ботаника*. — 1. Главни и второстепенни части на растителната клетка. Хлоропласти (хлорофилни зърна). 2. Распрѣдѣление на тъканитѣ и описание на кожната тъкань.

Годишни. 1. Мѣстото на Майския бръмбаръ въ систематиката на животнитѣ и описанието му.

2. Сѣменодѣли: стѣблени листа. Стѣбленитѣ листа споредъ положението имъ. Анатомическо строение на листа. 3. Ръжди (*Uredineae*).

Въ V а, б р. класъ съ.

Полугодишни. Анатомия, морфология и физиология на надземното стѣбло.

Годишни. I група. 1) Напрати. 2) Да се сравнятъ сѣмействата граповолитни и тръндафилови, като се укажтъ кои растения спадатъ къмъ тия двѣ сѣмейства.

II група. 1) Мжхове. 2) Да се сравнятъ пеперудоцвѣтнитѣ съ усотоцвѣтнитѣ.

Въ VI р. класъ съ.

Полугодишни. 1. Хемедричнитѣ форми при венчкитѣ кристалографически системи. При кои системи можемъ да продължаваме и скратяваме оситѣ и съ това какви кристалини форми и страни се получаватъ? Въ кои системи се ерѣщатъ девтеропирамидитѣ и какъ се получаватъ? 2. При кои минерали се забѣтъзва двуломъ и да се опишѣтъ оптическитѣ едноосни минерали отъ групата на окситѣ? 3. Какво употрѣбление иматъ минералитѣ отъ групата на сулфидитѣ.

Годишни. 1. Палеонтологически бѣлѣзи на палеозойската група. 2. Подробно описание на гнайса и распространението му въ България. 3. Форма, голѣмина и вътрѣшно състояние на земята.

Въ VI кл. класъ съ.

Полугодишни. 1. Хемедричнитѣ форми при теесралната и хексагоналната системи. При кои системи можемъ да продължаваме и скратяваме главната осъ и съ това какви кристалини форми и страни се получаватъ? Въ кои системи се ерѣщатъ девтеропирамидитѣ и какъ се получаватъ? 2. Твърдостъ и цѣпителностъ на минералитѣ. 3. Сулфиди.

Годишни. 1. Палеонтологически бѣлѣзи на кайнозойската група. 2. Гранитъ и распространението му въ България. 3. Геологическо дѣйствието на морето и организмитѣ.

Въ VII кл. класъ.

Полугодини. 1) Сърце съ главнитѣ артерии и вени. 2) Химическия процесъ при дъшаньето.

Годишни. 1) Гръбначенъ мозъкъ. 2) Ухо.

XIV По Всеобща история.

Въ I класъ.

Полугодини. 1. Името на египтянитѣ, асиро-вавилонянитѣ и перситѣ. 2. Темистокълъ и битката при О-въ Саламищъ.

Годишни. Въ I а. 1. Главно за живота на кои народи ни учи историята? 2. Какви наметници сж останжли отъ старитѣ египтяни? 3. Лициневитѣ закони.

Въ I б. 1. Коя се счита за най стара държава и гдѣ се на-мѣрва? 2. Какви фабрични пѣща сж знаели да работятъ асирійцитѣ и вавилонянитѣ? 3. Кога и защо се почнахъ пуническитѣ войни? Първа пуническа война.

Въ I в. 1. Октави и втория триумвиратъ. 2. Устройството на римската войска.

Въ I д. 1. Юли Цезарь и борбата му съ Помпея. 2. Лициневитѣ закони.

Въ I е. 1. Какви наредби е въвелъ Дари Истасиъ въ персийската държава? 2. Солоновитѣ закони 3. Народни трибуни.

Въ II класъ.

Полугодини. 1. Живота и правнитѣ на гермацитѣ. 2. Положенето на селешитѣ въ врѣмето на феодализма. 3. Англия. Плантагенетитѣ.

Годишни. Въ II а. 1. Какво даде поводъ на Лютера да почне борба съ папската власть и кога? 2. Реформация въ Швеция и Дания.

Въ II б. 1. Кой основа българеката държава? По-забѣлжителни царье слѣдъ Аспаруха. 2. Прѣобразованята на Петъръ Велики.

Въ II в. 1. Въ кой вѣкъ татаритѣ завладѣхъ Русия и кой ъж освободи отъ татарското иго? 2. Тюдоритѣ и реформацията въ Англия.

Въ III класъ.

Полугодини. Характеристика на царь Симеона и Петра и състоянието на България въ тѣхно врѣме.

Годишни. Въ III а. 1. Причини за възражданьето на Българския народъ. 2. Защо първитѣ опитвания за възстания бѣхъ несполучливи.

Въ III б. 1. Български черковенъ въпросъ. 2. Чирменското поражение. 3. Иванъ Александръ.

Въ IV класъ.

Полугодишни. Управлението въ Атина отъ най-старо време до Перикла.

Годишни. Въ IV а. Реформитѣ на братя Тиберій и Кай Семпрониевци Гракхи.

Въ IV б. Константинъ Велики и неговитѣ дѣяния.

Въ IV кл. класъ.

Полугодишни. Еднакво съ темата на IV а класъ.

Годишни. 1. Юли Цезаръ и неговитѣ реформи. 2. Религията на римлянитѣ.

Въ V р. класъ.

Полугодишни. Мохамедъ и неговото учение.

Годишни. 1. Великия расколъ въ църквата Иванъ Хусъ. Констански и Бавелски събори. 2. Иванъ Безземни и великата харта на свободата.

Въ V кл. класъ.

Полугодишни. Хенрихъ II. Плянтагенетъ и борбата му съ църквата.

Годишни. Образуването на полската държава и нейната вътрѣшна уредба.

VI р. класъ.

Годишни. Политическо и литературно значение на Царь-Симеоновото време.

Полугодишни. Въ VI р. и VI кл. классове. Реформацията въ Франция и участъта на протестантизма въ тѣзи страни.

Годишни. Богомилци; тѣхното учение; причини за появата и разпространението на богомилството въ България.

Въ VII р. и VII к. классове.

Полугодишни. Свещенния съюзъ и реакционната му политика въ Германия и юго-западна Европа.

Годишни. въ VII р. кл. 1. Юлската монархия въ Франция и нейния нравственъ отпадъкъ. 2. Борба за освобождение и обединение на Италия.

Въ VII кл. кл. Епохата на националитѣ въпроси въ Европа.

ХV. По География.

Въ I класъ съ.

Полугодишни. 1. Планина и по-забѣлжителнитѣ планини. 2. Протокъ и заливъ; по забѣлжителнитѣ протоци и заливи.

Годишни. Въ I а кл. 1. Какъ се образуватъ годишнитѣ врѣмена? 2. Кое се нарича климатъ, отъ какво той зависи и колко вида климати различаватъ? 3. Какъ се дѣлѣтъ човѣцитѣ по цвѣта на кожата, по вѣрата, по управлението и по занятията си?

Въ I б класъ. 1. Происхождение на занятията. 2. Движение на водата въ океана.

Въ I с класъ. 1. Текущи води и езера. 2, Търговия.

Въ I d класъ. 1. Атмосфера и атмосферни осадъци. 2. Сухопътни и морски съобщения.

Въ I е кл. 1. Кои поясъ се нарича тропически и каква географическа широчина има? 2. Гдѣ се образува и по каква посока тече топлото течение Голд-щремъ? 3. По вѣра какъ се дѣлѣтъ човѣцитѣ?

Въ II а, II в, II с, классове.

Полугодишни. 1. Политическото раздѣление на Австралия 2. Египетъ.

Годишни. Въ II а кл. 1. Каква е изобщо повърхността на Африка и брѣжната ѝ линия? 2. Кому принадлежи областта Гвинея въ Южна Америка? 3. Швейцария и Норвегия. Повърхнинна. Поминъкъ. По забѣлжителни градове.

Въ II б кл. 1. Кои забѣлжителни градове сж разположени по брѣговетѣ на р. Дунавъ? 2. Кои о-ви съставляватъ Вестъ-Индия? 3. Холандия. Видъ на повърхността. Поминъкъ. По забѣлжителни градове.

Въ II с кл. 1. Кѣмъ кои племена принадлежатъ народитѣ, които населяватъ Африка и на колко групи се дѣли всеко племе? 2. Що е помогнало на Англия за да се развие фабричната промишленостъ и търговията ѝ? 3. Франция. Видъ на повърхността. Напояване. Климатъ. Народонаселение. Поминъкъ. По забѣлжителни фабрични и търговски градове.

Въ III а класъ съ.

Полугодишни. 1. Под-главнитѣ градове въ Италия. 2. Рѣкитѣ въ Пиренейския п-овъ. 3. Управлението въ Португалия. 4. Брѣговата линия на Балканския п-овъ. 5) Сръдня-гора.

Годишни. 1. По-главнитѣ градове въ Европейска Турция. 2. Напояването на Сърбия. 3. Повърхнината на Черна-гора.

Въ III б. класъ.

Полугодишни. Еднаква съ темата на III а кл.

Годишни. 1. Напоояване на Европейска Турция. 2. Градове въ Гърция. 3. Повърхнината на Румъния.

Въ VI р. класъ.

Полугодишна. Хидрографически прѣгледъ на Ки. България.

Годишна. Македония.

Въ VI к. класъ.

Полугодишна. Еднаква съ темата на VI р. кл.

Годишна. Гърция.

XVI. По Психология.

Въ VI р. и кл. классово.

Полугодишни. 1. Вниманне. 2. Веберовъ методъ за измѣрване интензивността на усѣщанията.

Годишни. Въ VI р. 1. Нравствено чувство. 2. Инстинктивни движения, инстинктъ.

Въ VI кл. кл. 1. Съзнателни движения. 2. Асоциация на съзнателнитѣ явления.

XVII. По Логика.

Въ VII р. и кл. класъ.

1. Законъ за противорѣчието; 2. Първата фигура и нейнитѣ модуси на силлогистическото умозаключение. 3. Видове на индуктивния методъ за „съгласие“ и „остатъцитѣ“.

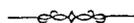
XVIII. По Етика.

Въ VII р. класъ.

1. Сждина на индетерменизма и детерменизма. 2. Етически възгледи на стоициѣ. 3. Длъжности относително ума.

Въ VII кл. класъ.

1. Етически възгледи на епикурейциѣ. 2. Нравствено добро. 3. Съвѣсть.

V. ЗРЪЛОСТНИ ИСПИТИ.

А. Допълнение към учебната 1896/97 година. Отъ явившиятъ се въ края на мнѣжлата учебна година 32 абитуриенти за зрълостенъ испитъ издържахъ испита съ успѣхъ 9 души (3 реалисти и 6 классици), т. е. 28%, а 6 души останахъ да правятъ поправителенъ испитъ прѣзъ м. Септември. Тия поправителни испити станяхъ на 5 и 9 Септември. Явихъ се и 6-тъ абитуриенти, а издържахъ испита само 4-ма. Така щото общия резултатъ на зръл. испитъ за 1896/97 учебна година е този:

Издържели испита прѣзъ Юни	3	реал.	6	кл. или	28%
" " "	Септем.	4	"	—	" " 12.5%
Недържели испити	13	"	6	" "	59.5%
Всичко — 20 реал. 12 классици.					

Б. Прѣзъ 1897/98 уч. година. До зрълостния испитъ въ края на тая учебна година се допусяхъ 38 души, а се явихъ 35. Отъ тѣхъ 19 реалисти (отъ тѣхъ 8 външни) и 16 классици (отъ тѣхъ 2 мнѣжлогодишни).

Писменнитъ зрълостни испити се произведохъ отъ 1 до 5 Юни включително. Темитъ за тия испити бѣхъ слѣднитъ:

1. По *Български езикъ*: Значение на Черно море за България.

2. По *Математика*: 1. Като умирахъ единъ баща, завѣщалъ на токо що родения си синъ 1500 лева, които били вложени веднѣга въ банка съ сложна лихва 4%. Майката издържала сина си въ основно и сръдно училище на свои сръдства до 20-годишната му възраст. Прѣзъ врѣмето на четири годишното му слѣдване въ више училище той е взималъ въ началото на веѣка учебна година по 500 лева. Колко му останкло слѣдъ свършване на вишето му образование? 2. Права, дълга 10 м., да се раздѣли въ крайно и сръдно отношение; отъ частитъ на правата да се построи правоъгълникъ. Да се опрѣдѣли обежитъ на тѣлото, което се образува отъ въртене на правоъгълника около нѣ-голѣмата му страна. 3. Да се рѣши тригълникътъ, на който едната му страна е 25.567 м., сборътъ отъ другитъ двѣ страни е 47.567 м. и единия прилежащъ ъгълъ на дадената страна е 49°37'15".

3. По *Дескриптивна геометрия*: Даденъ е отвѣсенъ конусъ. Основата му лежи въ равнина α , която минава прѣзъ осѣта X и заключава съ проекционната равнина π ъгълъ отъ 68°; центрътъ ѝ е отдалеченъ отъ втората проекционна равнина 4.3 см. и радиуса ѝ е 3.8 см. Върхътъ на конуса лежи въ проекционната равнина ν . Прѣзъ

центра на основата минава равнина β , въ общо положение. Да се опрѣдѣли въ каква крива линия дадената равнина β прѣсича дадения конусъ, безъ да се построява самото сѣчение.

4. *По Френски езикъ*: 1. Да се напише подѣ диктовка и да се прѣведе на български: «Le Nil» отъ Bossuet (отъ христоматията на М. Grisot стр. 143). 2. Да се прѣведе на френски: „Пчелата и овцата“. (отъ читанката на г. Славейковъ стр. 11).

5. *По Нѣмски езикъ*: 1. Да се напише подѣ диктовка и прѣведе на български: „10 печатни реда отъ Geschichte der deutschen Nationalliteratur von Prof. D-r Н. Kluge. 2. Да се прѣведе на нѣмски статията: „Облакъ“.

6. *По Латински езикъ*: 1. Да се прѣведе на български: Caesari Comment' de Bello Civili III, CXII до думитѣ praeridium poruit. 2. Да се прѣведе на Латински статията: „Единъ мълчеливъ слуга“.

7. *По Гръцки езикъ*: Да се прѣведе на български: Λεωκόροῦ κατὰ Λεωκόροῦ § § 84—86 до думитѣ ἀλοκτείνειν τὸν Κύρον.

До устенъ испитъ се допуснахъ 28 абитуриенти, а именно 14 реалисти (отъ тѣхъ 6 въшши) и 14 классици (отъ тѣхъ 2 въшши).

Устнитѣ испити се произведохъ на 15, 17, 19, 22 и 24 Юни подѣ прѣдседателството на Г-на Министерски пратеникъ Д. П. Ангеловъ. Общия резултатъ отъ цѣлия испитъ е слѣдния:

А) Отъ реалния отдѣлъ:

а) Получили зрѣлостни свидѣтелства:	редовни: 7 въшши: 1	или 42·1%
б) Ще правятъ поправит. испитъ:	редовни: — въшши: 3	” 15·8%
в) Неиздържали испита:	редовни: 4 въшши: 4	” 42·1%

В) Отъ классическия отдѣлъ:

а) Получили зрѣлостни свидѣтелства:	редовни: 9 въшши: 2	” 68·7%
б) Ще правятъ поправит. испитъ:	редовни: 1 въшши: —	” 6·3%
в) Неиздържали испита:	редовни: 4 въшши: —	” 25%

И тъй отъ явившитѣ се 35 обитуриенти получилихъ зрѣл. свидѣтелства 19 или 60%, ще държатъ поправит. испитъ 4 или 11·4%, а неиздържали испита 12 или 28·6%.

Подробности за резултата на испита се намиратъ въ слѣднията таблица:

ТАБЛИЦА

ЗА

ученицитѣ отъ VII кл. прѣвъ 1897/98
учебна година и за явившитѣ се вѣншни
кандидати за зрѣлостенъ испитъ.

№ по редъ	Име и прѣзвие на ученика	Мѣсторождение	Дата на рожде- нето му
А. Реално отдѣление			
1	Бижевъ Иванъ	г. Котелъ	3/I 1880 г.
2	Боневъ Теню	г. Казанлъкъ	20/XI 1880 г.
3	Гавриловъ Иванъ	г. Котелъ	4/I 1878 г.
4	Гочевъ Михаилъ	с. Каранча	25/XI 1879 г.
5	Даскаловъ Георги	г. Балчикъ	19/I 1881 г.
6	Ивановъ Стойко	г. Варна	2/IV 1880 г.
7	Кабакчиевъ Георги	г. Варна	14/V 1879 г.
8	Караджовъ Ради	г. Ески-Джумая	6/XI 1876 г.
9	Константиновъ Петъръ	с. Султанларъ	21/V 1879 г.
10	Мемшиевъ Сюлейманъ	г. Шуменъ	10/IX 1875 г.
11	Мирски Иванъ	г. Тулча	25/V 1878 г.
12	Момовъ Ненчо	г. Пръславъ	11/VIII 1880 г.
13	Русевъ Василь	г. Варна	1/I 1877 г.
В. Классическо отдѣление			
1	Драсовъ Златанъ	г. Шлъвенъ	17/VI 1880 г.
2	Димитровъ Стефанъ	г. Котелъ	16/IX 1877 г.
3	Дяковичъ Никола	г. Болградъ	27/XI 1877 г.
4	Жековъ Александръ	г. Шуменъ	16/II 1881 г.
5	Попевичъ Димитръ	г. Шуменъ	6/II 1879 г.
6	Кузмановъ Борисъ	г. С. Петербургъ	24/VII 1879 г.
7	Куртевъ Михаилъ	г. Болградъ	30/VII 1877 г.
8	Кърджиевъ Василь	г. Шуменъ	3/VI 1880 г.
9	Мѣдникаровъ К. Александръ	г. Добричъ	4/IX 1879 г.
10	Поповъ Методи	г. Шуменъ	17/IV 1881 г.
11	Радославовъ Александръ	г. Търново	20/VII 1878 г.
12	Симеоновъ Георги	г. Тулча	14/VIII 1876 г.
13	Скорчевъ Петъръ	г. Шуменъ	26/IV 1881 г.
14	Скорчевъ Тодоръ	г. Шуменъ	22/I 1880 г.
15	Христовъ Д. Захари	г. Шуменъ	14/IX 1880 г.
С. Външни кандидати.			
а) <i>Реално отдѣление.</i>			
1	Бакаловъ Петъръ	г. Котелъ	21/IV 1879 г.
2	Велчевъ Добри	с. Батембергъ	15/V 1871 г.

Име, прѣзиде и мѣстожителство на родителитѣ или настойчицитѣ	Държатъ ли е или не арѣлостенъ испитъ и съ какъкъ общъ успѣхъ
<p>Хр. П. Бижевъ—Котель Бони Теневъ—Варна Гаврилъ П. Бижевъ—Котель Гочо Стойновъ—Каварна Михаилъ Даскаловъ—Варна Иванъ Стойковъ—Варна Стеф. Кабакчиевъ—Варна Георги Караджовъ—Ес.-Джумая Кон. Люцкановъ—с. Сугташларъ Хасанъ Мемшиъ—Шуменъ Никола Ив. Мирски—Бургасъ Ст. Момовъ (умрѣлъ) Мих. Х. Русевъ—Ес.-Джумая</p>	<p>Явилъ се. Неиздържалъ „ Недопуси. до устенъ ар. испитъ Издържалъ съ добъръ успѣхъ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ Не се явилъ Издържалъ съ много добъръ успѣхъ Не допуснхъ до уст. испитъ Не се явилъ Издържалъ съ удовлетвор. успѣхъ Не допуснхъ до уст. испитъ</p>
<p>Иванъ Драсовъ—Варна Дим. Тиневъ—с. Сарж-Махмудъ Иванъ Дяковичъ (умрѣлъ)</p>	<p>Издържалъ съ добъръ успѣхъ Неиздържалъ Ще държи поправител. испитъ по Латински прѣзъ м. Септември</p>
<p>Вас. Х. Жековъ (умрѣлъ) Димо Попевичъ (умрѣлъ) Кузм. Христовъ—Добричъ Николай Куртевъ (умрѣлъ) Богданъ Т. Кърджи—Шуменъ</p>	<p>Издържалъ съ много добъръ успѣхъ Неиздържалъ Не допуснхъ до устенъ испитъ Издържалъ съ добъръ успѣхъ „ „ удовлетворителенъ успѣхъ</p>
<p>Киро Мѣдникаровъ—Добричъ Атанасъ Поповъ—Варна Иванъ Радославовъ (умрѣлъ) Сим. В. Топаловъ—Тулча } Дим. П. Скорчевъ—Шуменъ Дим. Христовъ—Шуменъ</p>	<p>Не се явилъ Издържалъ съ много добъръ успѣхъ „ „ добъръ успѣхъ Не се допуснхъ до устенъ испитъ Издържалъ съ добъръ успѣхъ „ „ „ „ „ „ „ „</p>
<p>Х. Никола Петровъ—Котель Велчо Добревъ—с. Калфа-Дере</p>	<p>Ще държи повтор. испитъ по хи- мия прѣзъ м. Септември Не допуснхъ до устенъ испитъ</p>

№ по редъ	Име и прѣзиме на ученика	Мѣсторождение	Дата на рожде- нето му
3	Гандевъ Тиню	г. Котелъ	2/IX 1877 г.
4	Едрецовъ Никола	с. Кортенъ	24/VI 1877 г.
5	Златевъ Христо	г. Провадия	21/VII 1876 г.
6	Поповъ С. Дмитръ	г. Османъ-Пазаръ	3/III 1878 г.
7	Рачовъ З. Кирилъ	г. Шуменъ	11/V 1878 г.
8	Харбовъ Жечо	г. Котелъ	28/XII 1879 г.
<i>б) Классическо отдѣление.</i>			
1	Караоглановъ Захария	г. Шуменъ	14/VI 1878 г.
2	Поповъ Дмитръ	г. Прѣславъ	14/V 1878 г.

Име, прѣзиме и мѣстожителство на родителитѣ или настойницитѣ	Държатъ ли е или не врѣлостенъ испитъ и съ каквъ общъ усѣхъ
<p>Гандю Ненковъ (умрѣлъ) Петко Едрецовъ—Варна Злати Димитровъ—Провадия Стефанъ Поповъ—Осм.-Назаръ</p> <p>Райко Харбовъ—Котель</p>	<p>Издържалъ съ добъръ усѣхъ Неиздържалъ Неиздържалъ Ще държи повтор. испитъ по фи- зика прѣзъ м. Септември Не се допуснжалъ до усенъ испитъ Ще държи повт. испитъ по Френ- ски и Естест. История прѣзъ м. Септември</p>
<p>Велико Караоглановъ Шуменъ Юрд. Братойчевъ (умрѣлъ)</p>	<p>Издържалъ съ добъръ усѣхъ " " " "</p>

VI. УЧЕБНИ ПОСОБИЯ.

Пръз таа учебна година се набавилж следитъ учебни
пособия:

А. Учителска библиотека.

№ по редъ	№ по инвентара	Название на книгата	Авторъ	Колко тома	Стойность на книгитъ		Забѣлѣна
					л.	с.	
1	1382	Природа Иллюстр. журналъ год. III	---	2	10		подарѣнъ отъ м-то
2	1383	" " " " IV	---	1	5		
3	1384	<i>Recherches chimiques sur les corps gras d'origine animale</i>	<i>Chevreul</i>	1	25 80		
4	1385	<i>Traité de Zoologie</i>	<i>Perrier</i>	4	49 20		
5	1386	<i>Les theories modernes de la chimie</i>	<i>L. Meyer</i>	2	26 80		
6	1387	<i>Principes de chimie</i>	<i>Naquet</i>	2	12 60		
7	1388	<i>Les plantes des champs et des bois</i>	<i>G. Bonnier</i>	1	26 80		
8	1389	<i>Precis de stéréochimie</i>	<i>Huyel</i>	1	8 80		
9	1390	<i>La continuité des etas de gazeux et liquide</i>	<i>Van-der Waals</i>	1	6 80		
10	1391	Энциклопедическiй словарь Брокгауза	---	45	405		
11	1392	Физиологическая психология	Дигенъ	1	3 60		
12	1393	Психология народовъ и массъ	Лебонъ	1	3 80		
13	1394	<i>Analyse électrolytique quantitative</i>	<i>Classen</i>	1	7 30		
14	1395	Этика	Макензи	1	3 80		
15	1396	<i>Mathematiques et mathematiciens</i>	<i>Kebier</i>	1	5 80		
16	1400	Технология	Тавильдаровъ	2	28 80		
17	1401	Органическая химия	Ремселеъ	1	6 80		
18	1402	Анатом. атласъ	Гейцманъ	1	9 80		
19	1403	Исторія новаго времени	Зевартъ	1	13 50		
20	1404	Клѣтки и ткани	Гертвигъ	1	6 80		
21	1405	Физическая геологія	Мушкетовъ	2	54 30		
22	1406	Флора средней и южн. Россiи, т. II	Шмальгаузенъ	1	14 30		
23	1407	Цвѣтущія растенія	Регель	1	11 30		
24	1408	Флора садовъ	Золотаревъ	1	15 80		
25	1409	Цивилизація и великія истор. рѣки	Мечниковъ	1	4 55		
26	1410	Исторія франц. революціи	Гейсеръ	1	3 80		
27	1411	Исторія англійск. народа	Гринъ	1	2 30		
28	1412	Очерки по исторiи русск. культуры	Миллюковъ	1	8 30		
29	1413	Исторія Штатовъ	Чанингъ	1	5 30		
30	1414	Исторія новаго времени	Лакуръ Гене	1	8 30		
				Всичко .	182	795 05	

		Привнесени	82	795 05		
31	1415	Книга для чтения	Виноградовъ	1	4 80	
32	1416	Исторія среднихъ вѣковъ	Лангуа	1	8 30	
33	1417	Во мракъ ночи	Наисенъ	2	16 60	
34	1418	Географическая христ.	Воронцовъ	3	10 40	
35	1419	Исторія Греціи	Белоухъ	1	8 80	
36	1420	Политическая исторія	Сельбоосъ	1	11 35	
37	1421	Собраніе алг. задачъ	Пржевальскій	1	4 52	
38	1422	Собраніе геом. зад.	"	1	5 60	
39	1423	Сравнительное обозрѣніе	Клейнъ	1	1 85	
40	1424	Начальная алгебра	Сомовъ	1	5 30	
41	1425	Очерки философіи математики	Фрейнпе	1	2 60	
42	1426	Объ аксіомахъ	Слирцовъ	1	2 30	
43	1427	Записки по методикѣ аритм.	Вишневоки	1	2 30	
44	1428	О преподаваніи алгебры	Ермаковъ	1	1 70	
45	1429	Развитіе ребенка	Кожейре	1	3 30	
46	1430	Дидактика	Мирональскій	1	2 75	
47	1431	Курсъ педагогики	Оленицкий	2	8 35	
48	1432	Воспитаніе воли	Нейо	1	3 05	
49	1433	Элементы логики	Тронцкий	1	3 05	
50	1434	Исторія педагогики	Ельницкій	1	5 30	
51	1435	Логика	Тронцкий	3	15 90	
52	1436	Самовоспитаніе	Блекки	1	2 30	
53	1437	Эстетика	Шоенгауеръ	1	2 30	
54	1438	Анатомія	Гиртъ	1	11 30	
55	1439	Минералогія ч. II	Лебедевъ	1	8 30	
56	1440	Физиология человека	Ландуа	1	26 30	
57	1441	Зоологія	Гертвингъ	1	14 30	
58	1442	Криво да свидимъ право да говоримъ.	Кисимовъ	1	60	} под. отъ М-то
59	1443	<i>Jv. Wazow. Skizzen aus d. bulg. Residenzleben</i>	<i>Рорюс</i>	2		
60	1444	На балътъ	Свѣтославъ	1	30	} подар.
61	1445	Задигъ	Волтеръ	2	2	
62	1446	Како грядеша	Сенкевичъ	2	1 60	
63	1447	Бълг. притчи, пословици . . ч. 2.	Славейковъ	2	6	
64	1448	Библическа ловѣсть ветх. зав.	Владимиръ	1	3	
65	1449	Кратко земописаніе	Економовъ	1	2	
66	1450	Критич. изсл. объ исторіи Болгарь	Венеличъ	1	8	
67	1451	Последни часове отъ живота на Изн. Николай I	Госневъ	1	50	} Подар. отъ М-то
68	1452	Протестъ отъ ед. бълг. противу вѣ- кон ея бълг. работи въ Букурещъ	—	1	60	
69	1453	Рѣчишигъ френско-български	Лилловъ	1		
70	1454	Международенъ алманахъ 98 г.	Дорастель	1	40	
71	1455	Год. отч. на Вар. Д. М. Г., Ф. Г.	---	2		
72	1456	" " " Търг. уч. въ Свищ.	---	1		} Въ задна
73	1457	" " " Силнет. педаг. учил.	---	1		
74	1458	" " " Русув. уч. въ София	---	1		
			Велчко .	139	1057 60	

			Прънесени	139	1057 60		
75	1459	Год. отч. на Сливенската М. Г.	—	1		Отъ Дирекцията	
76	1460	Изложение на Земл. уч. въ Руссе	—	1			
77	1461	Отчетъ на Варн. Дѣв. Гимназия	—	1			
78	1462	" Търн. "	—	1			
79	1465	" Руссенската Мжжка	—	1			
80	1464	" Шум. „Нанчова“ Дѣв.	—	1			
81	1467	" Шум. пед. учил.	—	1			
82	1466	" Ложското "	—	1			
83	1467	" Софийск. дѣвич. гимн.	—	1			
84	1468	" Софийск. мжжка "	—	1			
85	1469	" Руссенската дѣв. "	—	1			
86	1470	" Старозагор. "	—	1			
87	1471	" Габровската мжж. "	—	1			
88	1472	" Кюстендил. педаг. учил.	—	1			
89	1473	" Разградската мжж. гим.	—	1			
90	1474	" Казанлъшкото пед. уч.	—	1			
91	1475	" Пловдивската дѣв. гим.	—	1			
92	1476	Начала отъ минералогия и геология учебн. за III кл.	Яржмовъ	1	1		подар.
93	1517	<i>Manuel d'analyse chim. appliquée à l'examen d. produits ind. et commerciaux</i>	<i>Fleurent</i>	1	12 80		подарени
94	1518	<i>Chimie analyt. des matieres grasses</i>	<i>Jean</i>	1	20 80		
95	1519	<i>Manipulations de chimie</i>	<i>Jungfleisch</i>	1	6 80		
96	1520	<i>Die naturgemässe Methode d. Rechenunterrichts</i>	<i>Knilling</i>	1	8 20		
97	1521	<i>Der heutige Stand d. Methodik d. Rechenunterricht</i>	<i>Cronauer</i>	1	5 55		
98	1522	Антропология	Тошинаръ	1	12 80		
99	1523	Ганко Косерката	Гипчевъ	1	2		
100	1524	<i>Hand-Atlas</i>	<i>Spruner</i>	3	100		
101	1513	<i>Matiers colorante T. I и II</i>	<i>Zeferre</i>	1	90		
102	1514	Гражданско сѣдопроизводство	И-въ и Поп.	1	7 50		
103	1515	Ръководство по словесность	Мишевъ	1	50		
104	1516	Сравнит. етим. рѣчникъ ч. II	Поповъ	1			
105	1526	<i>Hand-Atlas über alle Jh. d. Erde</i>	<i>Kiepert</i>	1	60		
106	1528	<i>Bilder Atlas d. Wissenschi, Künste и Gewerbe</i>	—	2	80		
107	1529	<i>Muzeum d. moder. Kunsindustrie</i>	—	1	40		
108	1530	Албумъ отъ граф. статистика на княж. България	—	1		подар.	
109	1531	Учебний атласъ по ф. нов. и новѣйшій русскоѣ исторіи	—	1	6		
110	1532	<i>Atlas desined to illustrate Burrits Geography of the Heavens</i>	—	1	4		
			Всичко .	195	1415 50		

И тъй въ края на уч. година учит. библиот. има 4009 т. за 13516.37 л.

Списания, които се получават прѣзъ тая год. за учителската читалня.

Български.

1. Българска сборка, 2. Природа, 3. Медицинска бесѣда, 4. Свѣтлина, 5. Учитель, 6. Мисль, 7. Училищень прѣгледъ, 8. Български прѣгледъ, 9. Христ. учитель.

Русски.

1. Естествознание и географія, 2. Вѣстникъ Европы, 3. Историческій вѣстн., 4. Русская мысль, 5. Филологическія записки, 6. Филологич. вѣстникъ, 7. Образование, 8. Научное обозрѣніе, 9. Педагогическій сборникъ, 10. Русская школа, 11. Ж. М. Н. просвѣщенія, 12. Въпросы философ. и психологій, 13. Вѣстникъ опытной физ. и элем. матем. 14. Вѣстникъ воспитанія.

Френски.

1. *Journal des mathematiques*, 2. *La vie scientifique*.

Нѣмски.

1. *Zeitschrift für d. Real-schulwesen*.

Б. Ученическа библиотека.

№ по редъ	№ по инвентара	Колич. на предм.	Название на книгата	Стѣнностъ на книгитѣ		Забѣлѣжки
				л.	с.	
1	876	1 т.	Книжници, год. II кн. I—VI	6	—	Под. отъ М-то
2	877	2 „	Словарь Болгарскаго языка, т. I и II Дювернуа	17	—	„ „ „
3	878	2 „	Историята на XIX в., Каролиди, т. I	12	—	„ „ „
4	879	2 „	Рѣководство по теорията на словесността, Момчиловъ	2	—	„ „ автора
5	880	1 „	Домашенъ лѣкаръ, Д-ръ Моловъ	6	—	„ „ „
6	881	1 „	Христоматия, ч. I, Момчиловъ	5	—	„ „ „
7	882	1 „	Записки, Хр. II. Македонски	3	—	„ „ „
8	883	1 „	Учебна граматика на Руски езикъ, Тжбевъ	2	20	„ „ издат.
9	884	1 „	Св. История, Антихъ Кжичевъ	1	20	„ „ „
10	885	1 „	Пеперуди, Бахметевъ	—	90	„ „ автора
11	886	1 „	Аритметика за III кл., Арнаудовъ	2	50	„ „ издат.
12	887	1 „	Уставъ за управлението на Бѣлг. Екзархия	4	80	„ „ М-то
13	888	1 „	Православенъ Катихизисъ, Д. Финговъ	1	—	„ „ „
14	889	1 „	Bulgarische Volksdichtungen, A. Strauz	2	50	„ „ „
15	890	3 „	Нова-земля, Нв. Вазовъ	19	50	„ „ „
16	891	1 „	Примѣрный изборникъ произведений Н. Бракегеймеръ	1	80	„ „ „
17	892	1 „	Offene Antwort, D-r Adolf Kalji	1	50	„ „ „
18	893	1 „	История на Правосл. Хр. Църква, Стефановъ	2	50	„ „ автора
19	894	1 „	Басни, Събчевъ кн. I	2	—	„ „ „
20	895	1 „	Окружно писмо св. Б. Синода	3	20	„ „ М-то
21	896	1 „	Запоръ, изъ съдебния ни животъ	—	80	„ „ „
22	897	1 „	Ист. чловѣческии культуры, П. Гонегеръ	2	50	„ „ „
23	898	5 „	Стария морякъ, Жанъ Ришцель	6	—	„ „ „
24	899	1 „	Съвржменни мисли и расправки, Шишковъ	2	20	„ „ „
25	900	5 „	Честъ, X. Сюдерманъ	6	—	„ „ „
26	901	2 „	Кралъ Лиръ, Шекспиръ	3	—	„ „ „

27	902	3 т.	Хамлетъ, Шекспиръ	4 50	
28	903	5 "	Двѣтъ сирачета	4 80	
29	904	1 "	Отговори противъ най-главнитѣ въз. на истината вѣра	— 80	Под. отъ М-то
30	905	5 "	Мария Жана, Денери и Малнамъ	6 —	
31	906	3 "	Отелло, Шекспиръ	4 50	
32	907	3 "	Юлий Цезарь Шекспиръ	4 50	
33	908	5 "	Идеитѣ на г-жа Обре, А. Дюма-синъ	7 50	
34	909	3 "	Магбетъ, У. Шекспиръ	4 50	
35	910	5 "	Дамата съ Камелитѣ, А. Дюма-синъ	7 50	
36	911	5 "	Клѣтницитѣ, Хюго	6 —	
37	912	5 "	Желѣзната маска, Арнудъ и Фурниѣ	6 —	
38	913	3 "	Ромео и Жулиета, У. Шекспиръ	4 50	
39	914	4 "	Антоний и Клеопатра У. Шекспиръ	6 —	
40	915	3 "	Корюланъ " "	4 50	
41	916	10 "	Библиотека за Мало и голѣмо № 2—16	4 80	
42	917	1 "	Младитѣ роби, романъ, М. Ридъ	1 30	
43	918	1 "	Островъ Борнео, романъ М. Ридъ	1 —	
44	919	1 "	Живота на Индийцитѣ " "	— 80	
45	920	1 "	Стрѣлцитѣ въ Мексика " "	2 30	
46	921	1 "	Горски заточеници " "	— 65	
47	922	1 "	Дяволеки о-въ " "	1 30	
48	923	1 "	Огнена земя " "	— 90	
49	924	1 "	Жилнице въ пустинята " "	1 20	
50	925	1 "	Горскитѣ дѣца " "	1 —	
51	926	1 "	Боерската расходка " "	1 30	
52	927	1 "	Водната пустиня " "	1 50	
53	928	1 "	Излъчитѣ по скалитѣ " "	1 —	
54	929	1 "	Оцеола, Сетиполски войвода "	1 40	
55	930	4 "	Ратай, расказъ отъ Веселина	— 80	
56	931	4 "	Раскази за небето и земята, А. Ивановъ	1 —	
57	932	5 "	Грахада, поема, Ив. Вазовъ	— 50	
58	933	3 "	Сборничче—Василъ Левски	1 50	
59	934	5 "	Не било магия и огнище безъ огънь	— 25	
60	935	1 "	Загубената гора, М. Ридъ	2 —	
61	936	1 "	Квартеронка " "	4 —	
62	937	1 "	На сѣверния полюсъ отъ Фр. Нан- сенъ	3 —	
63	938	1 "	Съчинения на Хр. Богѣвъ	2 50	
64	939	1 "	Искра къмъ учащ. се младежи, Н. Карѣвъ	1 50	
65	940	1 "	Белѣзи върху изработван. на миро- възрението Н. Карѣвъ	— 80	
66	941	1 "	Разбойници, драма, Шиллеръ	2 —	

67	942	1	»	Иванку, убиецът на Асѣя I, В. Дружевъ	3—	
68	943	1	»	Фаунтелрой, повестъ, Фр. Бернетъ	4—	
69	944	1	»	Подъ Игото, Ив. Вазовъ	6 50	
70	945	1	»	Нова Земя, „ „	7—	
71	946	1	»	Руска, др. въ 4 дѣйст. Ив. Вазовъ	1 20	
72	947	1	»	Филос. и сатирически сатири, Ст. Михайловски	1 20	
73	948	1	»	Мисли върху основитѣ на праведността, Н. Карѣвъ	2—	
74	949	1	»	Оцеола Сетинолс. войвода, М. Ридъ	2 40	
75	950	1	»	Христоматия за I и II кл. Величковъ	1 50	
76	951	4	»	Отговори на най-главнитѣ въпр. противъ истин. вѣра		} Подаръкъ отъ М-ството
77	952	4	»	Окружно писмо св. Б. Синода		
78	953	6	»	1-то окр. писмо на 1-й Б. Екзархъ		
79	954	4	»	Уставъ за управл. на Б. Екзархикъ		
80	955	1	»	Хигиеническ. живелища С. Смайлъ	— 30	
81	956	1	»	Спестовността, „ „	— 20	
82	957	1	»	Спестовнитѣ Касси „ „	— 30	
83	958	1	»	Искусството какъ да се живѣе	— 15	
84	959	1	»	Кратки наставл. за прѣди. и лѣк. дом. птици	— 80	
85	960	1	»	Нац. стрѣмлен. на народитѣ въ Б. п-овъ Вайгандъ	— 80	
86	961	6	»	2 окр. писмо отъ Н. Бл. Антима I		} Подаръкъ отъ М-ството
87	962	6	»	Memoire adressé a la commission européenne pour l'organisation de la R. Orientale		
88	963	1	»	Свършкътъ на свѣта, К. Фламарнонъ	2—	
89	964	1	»	Робство и освобождение, Ж. Вернъ	2 50	
					256 35	

Всичко 191 тѣла за 256·35 лева, а заедно съ минжлогодиннитѣ ставатъ въ края на тѣзи година 1994 т. за 4482·70 лева.

Списания, които се получаватъ за ученич. читалня:

Български:

1. Български прѣгледъ. 2. Българска сборка. Български дърковенъ прѣгледъ. 3. Православенъ проповѣдникъ. 4. Просвѣта. 5. Свѣтлина. 6. Пжтешественикъ. 7. Природа. 8. Искусство.

Руски:

1. Вокругъ свѣта. 2. Воспитаніе и обучение. 3. Домашная библиотека. 4. Дѣтское Чтеніе. 5. Естествознание и Географія. 6. Миръ Божій. 7. Музыка и Пѣніе. 8. Природа и Люди.

В. Уреди въ физич. кабинетъ.

Уреди за физич. кабинетъ тая година не се доставихъ нови. Въ края на мнѣхлата година имаше за 5913·37 лева.

Г. Уреди въ химич. кабинетъ.

Също за хим. кабинетъ не се доставихъ никакви нови уреди. Въ края на годината има за 3271·70 лева.

Д. Пособия по Ест. История.

Прѣвъ тая учебна година се набавихъ слѣднитѣ учебни пособия по Естеств. История:

№ по редъ	Кол. на прѣдм.	Наименование на прѣдмѣтитѣ	Стоиностъ на прѣдмѣтитѣ	
			лева	с.
1	1	Щъркель прѣпариранъ	8	
2	1	Ostracion quadrigornis (Индийска риба)	7	
3	1	Фазанъ прѣпариранъ	4	
4	2	Жба отъ дива свиня	1	
5	1	Птица (Numenius tenuirostris)	4	
6	1	Дивъ гълъбъ прѣпариранъ	4	
7	1	Columbus arcticus „	5	50
8	1	Podiceps cristatus (водолазъ) прѣпариранъ	3	
9	1	Myoxus glis (Дървесна мишка) „	2	50
10	1	Лисица „	15	
11	1	Ястребъ „	5	
12	1	Mustella vulgaris (Невѣстулка) „	3	50
13	1	Вълкъ прѣпариранъ	28	
14	1	Птица (Rallus aquaticus)	3	
15	1	Дихателнитѣ органи отъ домашенъ гълъбъ въ спиртъ	9	90
16	1	Emys europaea (костенурка) инжектирана	19	80
17	1	Жба инжектирана	9	90
18	1	Риба (Leuciscus rutilus) инжектирана	14	30
19	1	Охлювъ (Helix pomatia) „	9	90
20	1	Helix pomatia — първа система въ спиртъ	7	70
21	1	Anadonta (Мида) въ спиртъ	9	90
22	1	„ „ инжектиранъ прѣпаратъ	9	90
23	1	Deuticus verguivorus (Insecta)	7	70
24	1	Ръченъ ракъ инжектирана кръвоносна система	11	85
25	1	„ „ „ първа „	7	70
26	1	Медицинска ниявица инжект. нищев. система	7	70
27	1	Прѣпаратъ отъ челюстни и челюстни крачка на рѣчния ракъ	3	95

28	1	Гитъдо на колибъръ	6	60
29	1	Яйце " "	8	80
30	1	Скелетъ на костенурка	15	40
31	1	Дъждовникъ нечувственъ моделъ	4	40
32	1	Щещерски протей	7	70
33	1	Salmo fario — развитието му въ спиртъ	13	20
34	1	Salpa afric. спиртовъ прѣпаратъ	8	80
35	1	Loligo vulgaris	6	60
36	1	Cleodora pyramidata	4	40
37	1	Chison olivaceus	4	40
38	1	Doris tuberculata	3	30
39	1	Teredo navalis	11	
40	1	Живороденъ охповъ въ спиртъ	3	30
41	1	Terebratula vitrea	8	80
42	1	Lingula znatina	11	
43	1	Alicyonella fungosa	3	30
44	1	Apis mellifica съ метаморфозитѣ ѝ	19	80
45	1	Formica rufa (мравка) " "	7	70
46	1	Melolontha vulgaris (Майски брълбаръ) съ метам. ѝ	13	20
47	1	Musca domestica (домашна муха) " " "	6	15
48	1	Gryllotalpa vulgaris (попово прасе) " " "	7	70
49	1	Коллекция отъ 24 ентомологически прѣпарати	30	80
50	1	Papilis machaon въ стъблена кутия	3	30
51	1	Vanessa polychlorus " " "	3	30
52	1	Tomicus euroideus (ликобѣдъ) " " "	5	50
53	1	Cynips tinctoria (шикалкотворка) " " "	5	50
54	1	Julus luneli (Цейлонска стопога) въ спиртѣ	11	
55	1	Lithobius forficatus (стопога) " "	1	75
56	1	Squilla mantis " "	5	50
57	1	Oniscus asper — хълърецъ " "	1	75
58	1	Cysticercus cellulose	4	40
59	1	Echinus droebrachianus въ спиртѣ	4	40
60	1	Beroë ovata " "	11	
61	1	Actinia cari " "	6	60
62	1	Suberites domuncula " "	4	40
63	1	Pilema pulme (медуза)	13	20
64	1	Луна Hartnaek	17	60
65	1	Коллекция отъ 25 микроскоп. прѣпарати по ботаника (анатомия)	22	
66	1	Коллекция отъ 25 микроскоп. разрѣзи отъ стѣбла	26	50
67	1	Коллекция " " " по минералогия	44	
68	1	Tetraspora avicularia (паякъ) въ спиртѣ	11	
69	1	Gammarus pulex (ракообразно) " "	1	75
70	1	Toenia solium " "	17	60
71	1	Holoturia tubulosa " "	5	90
72	1	Orphiura lacerta (змнообразна мор. звѣзда)	4	40
73	1	Tubularia larinx	7	70

74	1	Corallium rubrum (червей коралъ)	26	40
75	1	Orbicularia complanata	3	95
76	1	Ботаническа пушка	7	
77	1	Преса за растениа	7	
78	1	Моделъ отъ Ononis arvensis	16	50
79	1	„ „ Pinus sylvestris	28	
80	1	Моделъ отъ Equisetum arvense	24	20
81	6	Кристални стъклени форми отъ еѣка система	33	
82	6	Модела хемедрични форми	44	
83	10	Вида морски алги — Хербарий	3	30
84	1	Бамбукова тръстъ — 25 см. дълга	4	40
85	1	Ливанъ отъ Бразилля	4	40
86	1	Anastatica hieracantha — богородична ржница	2	20
87	1	Ливански кедъръ	3	95
88	1	Pterodactylus sp. (Copie)	11	
89	1	Ichiosaurus tenuirostris — Copie	13	20
90	1	Зжбъ отъ Мамутъ 18 см. дългъ	4	40
91	1	Ascidia fumigata	6	60
92	1	Nebalia	4	40
93	1	Cypris pubera	2	20
94	1	Daphnia pulex	2	20
95	1	Apus caneriformis	2	65
96	1	Branchiopus stagnalis	2	20
97	1	Solpuga	13	20
98	1	Sagitta elegans	4	40
99	1	Synapta digitata	11	
100	1	Cidaris metularia	6	60
101	1	Cestus veneris	12	60
102	1	Syeon raphanus	4	40
103	1	Sycandra ciliata	5	05
104	1	Opereculina sp.	2	86
105	1	Бѣла костъ отъ Сешя		20
106	1	Hercinia tuber	1	10
107	12	Кутийки фораминифери	26	40
108	1	Моделъ на Радиолария отъ Podocirtis Schomburgii	7	70
			Венчко за	1032 90

А заедно съ многогодишнитѣ венчко препарати за 5274-70 л.

3. Пособия по География и История.

№ по редъ	№ по инвентара	Наименование на прѣдмета	Един. цѣна		Сройл. на прѣд.		Забѣлѣжка
			лева	ст.	лева	ст.	
1	49	Политич. карта на источ. полукъл.	10		10		
2	50	Политич. карта на запад. полукъл.	10		10		
3	51	Физич. карта на источ. полукълбо	10		10		
4	52	Физик. карта на запад. полукълбо	10		10		
5	53	Релефенъ моделъ по физич. геогр.	32	25	32	25	
6	48	Голѣмъ черепъ глобусъ	53	75	53	75	
7	54	64 Исторически картини <i>Langl</i>	4		264		
Всичко					390	00	

А всичко има за 1359.60 лева.

И. Училищна градина.

Тая година още прѣзъ есенъта се разора и планира, започнатата отъ миналата година, ботаническа градина на юг-западната частъ въ двора на гимназията, съ пространство 3757.25² м. Прѣзъ есенъта вънъ около опрѣдѣленото мѣсто за училищна градина се засѣ една алея отъ два реда акаци и айлянти, а на сѣверната частъ въ двора се засѣха нѣколко орѣхчета.

Градината е раздѣлена на слѣдующитѣ шестъ отдѣла:

1) Паркъ съ пространство 1390² метра; въ него прѣзъ пролѣтъта се засѣхх: акаци облагородени, айлянти, различни видове цвѣта и 18 различни видове цвѣтни храстия.

2) Ботанически отдѣлъ съ пространство 850 квадратни метра, въ който има засѣто земледѣлчески, индустриални и други видове растения, 50 разни вида и вариетети.

3) Овощарски отдѣлъ съ пространство 537.5² метра, засѣтъ съ ябълки, круши, прасковни, дюли, сливи, зарзали, череши и нѣмско грозде, отъ тѣхъ повечето сж диви.

4) Зеленарски отдѣлъ 454.75² метра, засѣтъ съ 45 разни видове и вариетети зеленарски растения.

5) Лозарски отдѣлъ 210² метра, засѣтъ за сега съ зеленарски растения.

6) Горски расадникъ 315² метра, засѣтъ съ 10 разни вида горски дървета.

Понеже почвата въ градината е много бѣдна, прѣзъ есенъта се позволи на двама души да хвърлятъ тора отъ животнитѣ си въ

градината, който — прѣз пролѣтъта се разхвърля на всекъдѣ равножѣрно.

Грубата работа се извършваше отъ работници, а засѣването и всичкитѣ други работи се изпълнявахъ отъ ученицитѣ на I-тъ, II-тъ и V кл. Особено старание при обработването показахъ слѣдующитѣ ученици: отъ II (с б) кл. Апостоловски Димитъръ, Нейковъ Георги, Обрѣшковъ Димитъръ, Червеновъ Иванъ, Станковъ Киро и Ивановъ Георги.

ВІІ. БЮДЖЕТЪ НА ГИМНАЗИЯТА ПРѢЗ ¹⁸⁹⁷/₉₈ УЧ. ГОДИНА.

А. Отъ 1 Юли 1897 г. до 1 Юли 1898 г. за издържането на Гимназията е направенъ слѣдния расходъ отъ Министерството на Н.

Просвѣщение:

1. За плата на учителския персоналъ	101557—
2. „ плата на слугитѣ	2580—
3. „ наемъ на здания	6500—
4. „ Обдържане зданието и училищната покъщина	1440—
5. „ поддържане чистотата въ училището, по отопление, освѣтление, канцеларски и пр.	199470
6. „ журнали и книги за учителската библиотека.	500—
7. „ стипендия на единъ ученикъ	280—
8. „ ограда за уредитѣ на метеоролог. станция	150—
9. „ направа резервоара въ бот. градина и обграждане на градината	500—

Всичко лева 11550170

Б. Равносѣтка на училищната плата.

Наименов. на прихода	лева		Наименов. на расхода	лева	
	стот.	стот.		стот.	стот.
1. Останали готови въ края на минжлата учебна година.	4882	56 ¹ / ₂	1. За покупка на книги и разни учебни пособия за библиотекитѣ и кабинетитѣ при Гимназията и печатане год. отчетъ.	4222	86
2. Събрано училищна плата прѣзъ 1897/98 учеб. година.	4096	50	2. Прѣдадени на Дружеството за подпомагане на бѣдитѣ ученици.	1365	50
3. За счупени модели по рисуване.		785			
			Всичко	5588	36
			Готови за идущата год.	3398	55 ¹ / ₂
Всичко	8986	91 ¹ / ₂	Всичко	8986	91 ¹ / ₂

VIII. ДРУЖЕСТВОТО ЗА ПОДПОМАГАНЬЕ БЪДНИ УЧЕНИЦИ.

Дружеството за подпомаганье на бѣдни ученици при Гимназията, което въ края на миналата учебна година имаше 9910·25 лева златни, вложени въ Българска Народна Банка съ лихва 6% и 7%, прѣзъ петеклата година увеличи капитала си съ 1338·45 л. златни.

Прихода на дружеството е слѣдния:

1) $\frac{1}{3}$ часть отъ събраната прѣзъ годината училищна плата	
1365·50 л. ср.	
2) Чистия приходъ отъ концерта, даденъ отъ страна на учит. тѣло при Гимназията на 13/XII—97—564 л.	
3) Чистия приходъ отъ театралното прѣдставление, дадено отъ ученицитѣ отъ горнитѣ классове на 18 Януарий 1898 г.	388·50.
4) Отъ членски вносове на дѣйствит. членове	154·—
5) „ „ „ на благодарители	295·—
6) „ доброболни пожертвувания	25·—
7) „ лихви на капитала	643·—

Всичко приходъ 3447·30 лева зл.

Расходътъ е слѣдния:

1) За покупка на разни учебници за бѣднитѣ ученици и под- вързията имъ	362·40
2) За храна и облѣкло на бѣдни ученици	1501·—
3) За екскурзии на бѣдни ученици	220·10
4) Ажло за промѣна на 602·30 л.	25·35
	<hr/>
Всичко расходъ	2108·85 лева.

Така щото капиталътъ на дружеството въ края на тая учебна година възлиза на 11248·70 лева златни, вложени въ Българ. Н. Банка.

Считамъ за приятенъ дългъ да изяви тукъ благодарностъ на всички уважени благодарители, които се притекохъ на помощъ на Дружеството, било чрѣзъ купуване билети за концерта и прѣдставлението, било чрѣзъ волни пожертвувания по случай на концерта на 13 Декември, както и на всички Господа които се записахъ, като благодарители и дѣйствителни членове на Дружеството.

Съ доброволни пожертвувания по случай концерта се отличихъ:

- 1) Г-нъ Русски вице-консулъ, К. де Черкавски (20 л.),
- 2) Г-нъ Френски консулъ, Сеопъ (20 л.),
- 3) Г-нъ Английски консулъ, А. Брофи (20 л.),
- 4) Г-нъ Италиански консулъ, Асарето (20 л.),
- 5) Г-нъ Германски консулъ, Д-ръ Мюлигъ (20 л.),
- 6) Турски търговеки агентъ (20 л.),
- 7) Г-нъ Варш. Град. Кметъ, Ж. Жековъ (20 л.),
- 8) Г-нъ

Ахмедъ Беджапъ (20 л.), 9) Г-нъ Варн. Окр. Управителъ, В. Поповъ (15 л.), както и много други почитаеми граждани.

Дружеството освѣтъ това има като благодарствени членове слѣднитѣ господа: 1) Н. Коларовъ (25 л.), 2) А. Христовъ, търговецъ (20 л.), 3) А. Дяковичъ, адвокатъ (20 л.), 4) Д. Русеевъ, банкеръ (20 л.), 5) Н. Николаевъ, банкеръ (20 л.), 6) В. Х. Пейчевъ, търговецъ (20 л.), 7) Братия Паница, търговци, (30 л.), 8) Братия Ив. Пошовъ, търговци (20 л.), 9) Г-нъ Къневъ, адвокатъ (20 л.), 10) Сам. Барнатанъ, банкеръ (20 л.), 11) С. Камбосевъ, търговецъ (20 л.), 12) Драйфусъ, търговецъ (20 л.) и 13) А. Барухъ и Мигранц, банкери (20 л.). —

Числото на дѣйствителнитѣ членове (съ редовни годишни вносове отъ 2 л. нагорѣ) възлиза на 41.

Дано за въ бѣдѣще числото на подобни ученолюбиви и благодарствени господа се увеличи още повече!

Спискъ на купенитѣ учебници за „Дружеството за подпомаганье на бѣдни ученици“ прѣзъ ¹⁸⁹⁷/₉₈ уч. година.

Освѣтъ мнѣхогодишнитѣ 802 учебника, които се раздаватъ на бѣднитѣ ученици за ползуванье въ началото на тая учебна година се кушхж и слѣднитѣ:

№ по редъ	Наименование	Авторъ	Колко евъ.	Стойностъ	
				лева ст.	
1	Священна История	А. Кжичевъ	15	12	
2	Български езикъ за I кл.	Мишевъ	25	35	
3	Христоматия " " "	"	15	19	50
4	Всеобща История	Дерманчевъ	15	13	50
5	Зоология	Кулевъ	13	22	50
6	Геометрия	Икономовъ	12	12	
7	Читанка	П. Ивановъ	7	9	80
8	Священна История за II кл.	А. Кжичевъ	3	3	
9	Геометрия " " "	Икономовъ	7	14	
10	География	Драгановъ	6	12	
11	Христоматия	Мишевъ	10	15	
12	Ботаника	Векпловъ	1	1	30
13	Всеобща История	Дерманчевъ	2	1	60
14	Антропология	В. Митовъ	4	6	
15	Синтаксисъ за III кл.	Мишевъ	2	3	
16	Христоматия " "	"	6	9	
17	Минералогия " "	Яржловъ	3	4	20

18	Нѣзски езикъ I ч.	Буковски	1	2	
19	Физика	С. Вацовъ	4	8	
20	Катихизисъ	С. Стефановъ	3	3	60
21	География	Христовъ	3	6	
22	Българска История	Бобчевъ	3	3	
23	Вогостужение	Блъсковъ	3	3	
24	Всеобща История	П. Виноград.	1	2	
25	Стилистика	Кост. и Миш.	1	1	50
26	Зоология	Б. Митовъ	2	7	
27	Алгебра	Гюзелевъ	1	6	
28	Ботаника	Кулевъ	1	2	20
29	Физика	Фроловъ	2	16	
30	Русска Христоматия	Вълковъ	1	3	
31	Теория на прозата	Мишевъ	1	1	50
32	Антропология	Митовъ	2	3	
33	Синтаксисъ фр. езикъ	Астенцовъ	1	3	
34	Тригонометрия	Давидова	2	3	
35	Всеобща История III ч.	Виноградовъ	1	2	50
36	Еллинска Христоматия II ч.	Балабановъ	1	3	30
37	Логаритмит. таблици		3	12	

Всичко тѣла 185 за 288 лева.

IX. НОВИ ЗАКОНОПОЛОЖЕНИЯ И РАСПОРЕЖДАННЯ НА МИНИСТЕРСТВОТО.

1) *Относително исклучването на ученици.* (Окръжно **М** 17360 отъ 2/XII 97 г.). Когато учителскитъ съвѣтъ рѣши да се исклучи нѣкой ученикъ, веднага да се съобщава на родителитъ или настоящицитъ му, като имъ се и дава срокъ отъ 3—7 дни да обжалватъ това рѣшение на съвѣта прѣдъ Министерството чрезъ дирекцията на училището.

2) *Относително приеждането на ученици отъ частни училища.* (Окръжно **М** 17362 отъ 2/XII 97 г.). Всеки ученикъ отъ частно училище, ако иска да постъпи въ народно училище съ цѣль да се ползова отъ правата, които иматъ ученицитъ отъ послѣдното училище, трѣбва да полага неспрѣменно неситъ по всичкитъ прѣдмети. Ако ученикътъ иска да постъпи въ I класъ, той трѣбва да прѣдстави свидѣтелство, че е държалъ съ усѣхъ неситъ въ IV отдѣленіе на основно народно училище и че притежава основно образование; а ако ученикътъ желас да постъпи въ който и да било други класъ,

трѣбва да ~~исложи~~ испитъ съ успѣхъ по всички прѣдмети отъ прѣдходния класъ.

3) *Относително плащане на училищната плата.* (Окржжни № 17364 отъ 2/XII 97 и № 17576 отъ 10/XII 97). Само ония ученици ще се освобождаватъ отъ училищна плата, които прѣдставятъ *форменни* свидѣтелства за бѣдността си отъ надлѣжнитѣ власти. Отъ училищната плата не се освобождава нито единъ отъ братята — ученици; заможнитѣ родители плащатъ такса за венчкитѣ си чада, колкото и да еж тѣ, щомъ тѣ слѣдватъ венчки въ училището. Исклучение може да се направи само тогава, когато учителския съвѣтъ намѣри, че семейното положение на нѣкои родители не имъ позволява да платятъ такса за всеко едно отъ дѣцата си и рѣши да се освободи отъ такава нѣкое отъ тѣхъ.

4) *Относително зрѣлостнитѣ испити.* (Окржжна телеграма № 572 отъ 19/I 98 г.). Ученицитѣ отъ послѣдния класъ, които споредъ чл. 14 отъ правилника за зрѣл. испити подлежатъ да се освобождаватъ отъ устенъ зрѣлостенъ испитъ по опрѣдѣленитѣ прѣдмети, ако некатъ да се възползватъ отъ тази привилегия, трѣбва да полагатъ полугоднищень и годишненъ испитъ съгласно членъ 3 отъ правилника за испититѣ.

5) *Относително събиране абонати на книги и списания.* (Окржжно № 334 отъ 14/I 98). Не се позволява на ученицитѣ да събиратъ помежду си нари и се записватъ абонати и спомощници на каквито и да било списания и книги, безъ прѣдварително разрѣшение на директора.

6) *Относително полугоднищнитѣ и годишнитѣ испити.* (Окр. 574 отъ 20/I 98). Ако единъ ученикъ получи на устнитѣ испитвания въ класъ таква бѣлѣжка, която е явно противоположна на бѣлѣжкитѣ, които е получилъ въ края на полугоднето или годината, то той може да бѣде испитанъ и устно, ако учителския съвѣтъ намѣри това за необходимо.

7) *Относително повторителнитѣ зрѣлостни испити.* (Окржжна телеграма № 7084 отъ 16/VI 98 г.). Абитурненитѣ, които има прѣзъ Септември да правятъ поправителенъ испитъ отъ прѣдмети, по които се държи писменъ и устенъ испитъ, трѣбва да полагатъ този испитъ писмено и устно.

СТАТИСТИЧЕСКА ТАБЛИЦА

на

ученицитѣ въ Варненската Държавна Мъжка
Гимназия „ФЕРДИНАНДЪ I“

прѣзъ 1897/98 учебна година.

Мъжска Гимназия „Фердинандъ I“ прѣвъ 1897/98 учебна година.

А С С О В Е														Всѣго	Въ про- цента	
II			III		IV			V			VI		VII.			
a	b	c	a	b	pa	pb	кл.	pa	pb	кл.	p.	кл.	p.			кл.
42	38	33	41	34	48	40	45	34	16	16	19	17	13	681	—	
42	42	47	52	52	38	40	41	29	28	22	24	13	14	15	756	98.0
		4	1	—	1	1	-1	—	—	2	—	—	—	—	15	2.0
42	42	51	53	52	39	41	42	29	28	24	24	13	14	15	771	—
2	15	35	27	24	2	19	14	1	10	2	2	4	2	1	253	32.8
—	2	2	1	3	2	2	2	1	2	1	2	—	1	—	25	3.2
40	21	10	20	23	14	10	16	22	11	19	18	9	10	13	404	42.4
—	4	4	5	2	21	10	10	5	5	2	2	—	1	1	89	11.4
1	—	—	1	1	1	2	3	2	—	—	—	—	1	—	17	2.2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	3	0.4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	4	9	6	7	3	9	4	2	12	1	6	—	—	—	92	11.9
40	38	42	46	43	35	30	35	25	15	23	18	13	13	15	659	85.4
—	1	1	2	1	2	—	3	—	2	4	1	4	—	—	21	2.7
29	27	39	33	38	12	20	14	15	11	7	7	3	7	1	464	60.3
1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	3	0.4
—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	0.1
—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	0.1
—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	0.1
—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	0.4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	0.1
—	1	1	1	1	—	—	—	—	1	—	1	1	—	—	7	0.9
2	1	1	—	—	—	—	1	—	1	—	—	1	—	—	8	1.0
1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	5	0.6
—	—	—	—	2	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	9	1.2
—	—	—	4	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	7	0.9
—	3	1	—	2	4	7	—	4	2	1	2	2	2	1	34	4.5
—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	0.4
—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	7	0.9
—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	0.1
2	2	1	1	2	—	—	2	1	1	—	1	—	—	1	21	2.7
3	3	1	7	3	16	8	17	6	6	7	5	4	3	7	112	14.5
38	39	48	49	49	37	37	40	26	24	22	18	12	13	11	709	91.9
—	1	1	1	1	—	1	—	—	2	—	—	—	—	—	9	1.2
1	1	2	—	1	—	—	—	—	1	—	—	1	1	—	13	1.8

	Ia	Ib	Ic	IV	Ic
„ Сърбия	1	—	—	1	—
„ Румъния	1	—	2	—	3
„ други мѣста вънъ отъ княжеството	1	—	—	—	—
3. Народность.					
Българи	52	53	49	51	34
Арменци	—	—	1	—	1
Гърци	—	3	1	1	10
Евреи	—	—	1	1	—
Други народности	2	—	—	1	—
4. Вѣройсповѣданіе.					
Православни	52	56	51	52	44
Католици	1	—	—	1	—
Протестанти	1	—	—	—	—
Мохамедани	—	—	—	—	—
Израилтяни	—	—	1	1	—
Армено-Григориянци	—	—	1	—	1
5. Вѣзраст.					
10 годишни	21	—	1	—	—
11 „	28	11	3	2	3
12 „	4	40	13	17	2
13 „	1	5	23	26	8
14 „	—	—	10	8	16
15 „	—	—	3	1	10
16 „	—	—	—	—	5
17 „	—	—	—	—	1
18 „	—	—	—	—	—
19 „	—	—	—	—	—
20 „	—	—	—	—	—
21 „	—	—	—	—	—
22 „	—	—	—	—	—
6. Домашно положение.					
Ученици съ живи родители	47	40	44	45	40
„ безъ	1	2	2	1	1
„ само съ баща	1	—	2	2	2
„ „ „ майка	5	14	5	6	2
7. Издържанье.					
Колцина се учатъ на бащини или майчини разноски	53	52	48	51	44
„ „ „ „ роднински разноски	1	4	—	3	1
„ „ „ „ чужди	—	—	5	—	—

IIa	IIb	IIc	IIIa	IIIb	IVa	IVb	IVc	Vap.	Vbp.	Vc.	VIp.	VIc.	VIIp.	VIIc.		
1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	4	0.5
2	—	—	3	1	1	3	2	3	—	—	3	—	—	1	25	3.3
—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	2	3	—	—	3	10	1.3
36	39	46	52	48	39	39	38	29	25	20	23	12	12	15	712	92.3
1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	6	0.8
—	1	1	—	2	—	2	3	—	2	2	—	—	—	—	29	3.8
3	1	2	—	1	—	—	1	—	—	1	—	1	—	—	12	1.5
2	1	1	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	2	—	12	1.5
36	40	47	52	49	39	41	41	29	27	22	24	12	12	15	741	96.1
2	1	1	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	9	1.2
—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	0.2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	0.1
3	1	2	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	12	1.6
1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	6	0.8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22	2.9
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	47	6.1
6	15	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	93	12.1
25	17	1	14	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	124	16.1
8	7	16	19	3	12	—	5	—	—	1	—	—	—	—	115	14.9
3	2	16	11	4	11	1	11	5	—	2	1	—	—	—	81	10.5
—	—	9	3	14	12	3	8	3	3	5	2	3	—	—	70	9.1
—	—	8	—	17	1	12	10	14	8	11	1	4	5	4	96	12.4
—	1	—	—	9	—	15	6	5	7	4	5	2	4	5	63	8.2
—	—	—	—	3	—	6	2	2	5	1	6	—	2	1	28	3.6
—	—	1	—	1	—	2	—	—	3	—	6	1	1	4	19	2.4
—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	1	2	1	1	7	0.9
—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	1	1	—	6	0.8
36	36	37	44	33	31	28	31	25	16	20	14	10	11	9	597	77.2
—	1	2	2	3	—	3	—	1	—	—	3	1	—	1	24	3.2
1	1	—	1	2	—	3	—	1	3	1	—	1	2	1	24	3.2
5	4	12	6	14	8	7	11	2	9	3	7	1	1	4	126	16.3
39	41	49	48	43	32	38	34	25	19	21	16	12	13	11	688	89.4
3	1	—	—	8	—	—	7	4	6	2	—	1	—	4	45	5.8
—	—	2	5	1	7	3	1	—	3	1	8	—	1	—	37	4.8

8. По мѣстожителство на родителитѣ.					
	а	б	в	г	е
Отъ града, дѣто е училището	27	36	32	36	41
Отъ вѣнь	27	20	21	18	4
Отъ тѣхъ { градеки дѣца	43	46	42	49	35
{ селски "	11	10	11	5	10
9. При кого живѣжтъ.					
1) При родителитѣ си	53	47	48	46	43
2) " близки роднини (братъ, сестра, чичо, вуйчо)	1	8	2	5	1
3) " чуждо семейство	—	1	3	3	1
10. По занятие на родителитѣ.					
Дѣца на земледѣлци	3	11	5	11	3
" " учители и священници	7	7	12	4	12
" " офицери и др. чиновници	7	12	13	10	10
" " търговци	17	3	4	4	3
" " надничари, ратаи, слуги	3	1	—	—	2
" " занаятчи	2	—	—	17	3
" " свободни професии (адвокати и др.)	3	—	—	1	—
" " други непоказани по-горѣ занятия	6	12	12	1	9
Спирчета	6	10	7	6	3
11. Классификация.					
1. Успѣхъ					
а) Въ края на учебн. година получили свидетелства					
Зрѣлостни свидетелства					
Отъ I редъ съ отличие	1	1	—	—	1
" I "	13	4	10	10	5
" II " (ще повтарятъ сѣщій классъ)	25	33	27	20	13
Отъ безъ общий редъ (ще правжтъ повтор. испитъ)	13	5	6	17	13
Неправили испитъ	2	8	10	7	13
б) Въ края на мѣсѣцата учебна година.					
Зрѣлостни свидетелства					
Отъ I редъ съ отличие	3	—	1	1	2
" I "	9	7	6	4	8
" II " (ще повтарятъ)	28	26	29	24	15
Отъ безъ общий редъ (за поправителенъ испитъ)	9	11	9	10	8
Неправили испитъ	5	10	8	12	4
2. Поведение.					
Съ прижбно	34	13	23	7	23
" похвално	15	12	4	38	5
" добро	3	8	15	4	1
" срѣдно	2	14	6	5	8
" укорно	—	8	2	—	4
" лошо	—	1	3	—	4

II a	II b	II c	III a	III b	IV pa	IV pb	IV ka	V pa	V pb	V ka	VI p	VI ka	VII p	VII ka		
25	31	25	26	37	20	21	18	12	6	1	1	3	5	3	406	52.7
17	11	26	27	15	19	20	24	17	22	23	23	10	9	12	365	47.3
35	37	40	39	35	34	32	36	22	18	19	19	13	12	14	620	80.4
7	5	11	14	17	5	9	6	7	10	5	5	—	2	1	151	15.6
39	33	43	45	35	18	20	18	12	10	7	6	2	5	3	533	69.1
3	8	5	7	10	10	8	11	5	8	4	6	3	—	4	109	14.2
—	1	3	1	7	11	13	13	12	10	13	12	8	9	8	129	16.7
—	3	6	3	9	8	7	6	7	7	3	4	—	2	2	100	13.0
10	10	8	14	10	10	12	11	3	4	13	6	5	3	5	166	21.5
7	5	9	3	3	2	8	2	4	1	2	5	1	2	—	106	13.8
8	9	4	13	1	7	1	3	1	1	—	—	1	2	2	85	11.9
5	2	2	2	2	2	1	2	2	1	2	—	—	—	—	29	3.8
3	2	7	4	11	1	2	—	2	2	—	1	1	1	—	59	7.7
4	2	—	2	1	1	—	3	—	1	—	—	3	2	—	23	2.9
—	3	3	4	1	2	8	3	8	3	2	—	—	1	1	79	10.2
5	6	12	7	14	6	2	12	2	8	2	8	2	1	5	124	16.1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	9	16	2.1
4	1	2	—	—	1	—	2	1	1	1	—	2	—	—	18	2.3
5	15	18	20	17	8	14	12	12	4	8	8	5	—	2	190	24.6
22	12	7	11	19	19	6	13	5	2	6	5	1	—	—	241	31.3
9	10	15	15	17	7	9	8	7	7	7	5	4	6	4	184	23.9
2	4	9	7	9	4	12	7	4	14	2	6	1	1	—	122	15.8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	6	8	22.8
—	1	—	—	—	1	1	2	1	—	2	—	—	—	—	15	—
6	4	8	5	14	14	4	9	8	—	2	4	5	7	6	130	—
22	21	16	20	37	19	23	21	18	—	6	6	7	4	—	342	50.5
14	12	9	16	13	14	12	13	7	—	6	6	7	4	1	181	26.7
5	11	13	4	20	6	18	12	10	—	3	4	4	6	—	162	20.9
33	19	10	30	40	32	22	22	27	14	20	10	5	13	10	407	52.8
4	12	18	16	2	2	9	16	1	9	2	4	3	—	2	174	22.6
5	2	12	4	5	5	4	2	1	2	1	4	3	—	2	83	10.8
—	3	5	2	2	—	2	1	—	2	—	3	1	1	—	58	7.5
—	4	3	1	1	—	2	1	—	1	1	2	—	—	—	30	3.9
—	2	3	—	2	—	2	—	—	—	—	1	1	—	—	19	2.4

3. ОТСЪЖТСТВИЯ.		1a	1b	1c	1d	1e
Никакъ неотсъжтствували		1		1	8	1
Отъ 1 -- 5 часа		7	15	5	9	4
„ 5 — 10 „		4	8	4	8	11
„ 10 — 20 „		10	8	12	9	7
„ 20 — 30 „		8	6	15	5	10
„ 30 — 40 „		6	10	5	3	5
„ 40 — 50 „		4	6	7	1	3
Повече отъ 50 „		14	3	4	11	4
12. Здравословно състояние.						
Колко ученици сж болѣдували		24	7	27	39	16
Колцина никакъ не сж болѣдували		30	49	26	15	29
13. Стипендии.						
Отпуснати нови цѣли стипендии						
Оставатъ за идущата учеб. год. цѣли стипендианти						
Цѣлата сума на на стипенд. въ края на уч. г. 31 Авг.						
14. Училищна плата.						
Плащатъ училищната плата		27	20	26	18	22
Освободени по бѣдностъ		27	36	27	36	23
Цѣлата сума отъ училищната плата		216	160	250	144	176
15. Врѣменна помощъ.						
На колцина е дадена помощъ		1	3	5	3	
а) Отъ „Дружеството за помагане бѣдни ученици“						
именно: по 3 лева						
„ 6 „			1		1	
„ 7 „			1			
„ 10 „				1		
„ 12 „					1	
„ 12-ѡ „						
„ 13 „				1		
„ 14-ѡ „						
„ 15 „			1			
„ 20 „						
отъ 21 — 25 лева					2	1
„ 25 — 30 „					1	
„ 30 „				1		
„ 35 — 40 „						
„ 40 — 55 „						
„ 55 „						
„ 59 „						
„ 75 „						
„ 90 „						

Записване на ученици за 1898/99 учебна година.

О Б Я В Л Е Н И Е

№ 265.

Записването на ученици за 1898/99 учебна година ще почне на 24-и Август т. г. и ще трае до 31 с. м. Прѣз това врѣме ще се извършват и приемнитѣ и поправителнитѣ испити.

Всички нови ученици, които не сж слѣдвали миналата учебна година въ Варненската Гимназия, подаватъ прошение за приеманье, придружено съ училищно свидѣтелство отъ послѣдната година, кръщелно свидѣтелство, медицинско свидѣтелство, че сж присадени и че не страдатъ отъ нѣкоя заразителна болѣсть и единъ именникъ, който имъ се дава отъ училището.

Бившитѣ ученици, които иматъ свидѣтелства безъ общи редъ подаватъ прошение, заедно съ училищнитѣ си свидѣтелства, а ония, които минаватъ направо въ по-горенъ классъ, прѣдставятъ само училищнитѣ си свидѣтелства и единъ именникъ.

Ученици, на които родителитѣ не живѣятъ въ Варна, трѣбва да явятъ безъ друго настоянници, прѣноржчани на дирекцията отъ самитѣ родители или отъ законнитѣ имъ настоянници.

Всички ученици, които сж навършили 17 години прѣдставятъ и свидѣтелства, че сж записани въ нѣкоя призователенъ участъкъ.

При записването си, заможнитѣ ученици внасятъ и прѣвидената отъ закона плата (8 лева за първитѣ три класса, а 12 лева за горнитѣ классове), а бѣднитѣ ученици, за да се освободжтъ отъ тая плата, подаватъ прошения, придружени съ формални свидѣтелства за бѣдность.

Ученици отъ частни училища или които се приготвятъ отъ домашни учители и не притежаватъ свидѣтелство отъ народно средно училище, се приематъ въ съответственния на подготовката имъ классъ, слѣдъ като се подложжтъ на испитъ по всички прѣдмети, които се изучаватъ въ по-долния классъ. Такива ученици плащатъ прѣдварително 50 лева такса, а ако се приематъ за редовни, плащатъ и прѣвидената обикновена такса 8 или 12 лева.

Всички ученици при записването си се явяватъ заедно съ родителитѣ си или упълномощенитѣ отъ родителитѣ настоянници (живущи въ Варна), които се подписватъ въ особена книга въ дирекцията.

Редовнитѣ занятия въ всички классове ще почнатъ на 1 Септември.

Външитѣ ученици трѣбва да бжджтъ прѣдварително настанени въ квартири, одобрени отъ дирекцията, съгласно правилника за учебнически квартири.

Варна, 6 Юли 1897 г.

Директоръ: **Ив. М. Гюлмезовъ.**

Таблица за общия успѣхъ въ края на 1897/98 учебна година.

Общъ успѣхъ	Ю Л А С С О В Е																			
	I					II			III		IV		V		VI		VII			
	a	b	c	d	e	a	b	c	a	b	pa	pb	к.л.	pa	pb	к.л.	p.	к.л.	p.	к.л.
По Законъ Божи	3 ¹ / ₂₆	2 ¹⁸ / ₄₈	2 ²³ / ₄₃	2 ⁴³ / ₄₆	3 ² / ₃₂	3 ²³ / ₃₇	3 ²⁵ / ₃₇	3 ²⁷ / ₄₀	3 ³⁰ / ₄₅	3 ³⁰ / ₄₀	—	—	—	—	—	—	4	4 ¹ / ₁₁	—	—
„ Български езикъ	2 ⁴³ / ₅₂	2 ²⁴ / ₄₈	2 ³¹ / ₄₃	2 ²⁵ / ₄₇	3	2 ³² / ₄₀	3	3 ¹³ / ₄₂	3 ⁸ / ₄₆	2 ⁴¹ / ₄₃	3 ⁶ / ₃₅	3 ¹⁰ / ₂₉	3	3 ¹⁵ / ₂₅	3 ³ / ₁₄	3 ⁵ / ₂₂	3 ⁴ / ₁₈	3 ⁸ / ₁₂	3 ⁷ / ₁₄	3 ⁵ / ₁₅
„ Старобълг. „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3 ³⁷ / ₂₉	2 ³⁴ / ₃₅	3 ¹⁹ / ₂₅	3 ¹ / ₁₄	2 ²⁰ / ₂₂	—	—	—	—
„ Френски „	—	—	—	—	—	—	—	—	3 ¹⁰ / ₄₆	3 ¹³ / ₂₆	2 ²⁵ / ₃₅	3 ⁹ / ₁₈	3 ³ / ₃₃	3 ¹⁰ / ₂₅	3 ³ / ₁₀	3 ³ / ₂₂	3 ⁶ / ₁₅	4 ¹ / ₁₁	2 ⁹ / ₁₁	3 ¹² / ₁₅
„ Нѣмски „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3 ⁶ / ₁₉	3	3	3	4	2 ⁷ / ₈	5	4	—	—
„ Руски „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3 ⁸ / ₃₅	3 ⁹ / ₂₉	3 ¹⁷ / ₃₅	3 ⁹ / ₂₅	3 ³ / ₁₄	4 ¹ / ₂₂	—	—	—	—
„ Латински „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3 ⁸ / ₃₅	—	—	3 ¹⁰ / ₂₂	—	—	3 ¹ / ₁₂	3 ⁵ / ₁₅
„ Гръцки „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3 ¹¹ / ₃₅	—	—	3 ⁴ / ₂₂	—	—	3 ⁶ / ₁₂	3 ⁶ / ₁₅
„ Аритметика (Алгебра)	2 ¹⁹ / ₂₆	2 ²² / ₄₈	2 ³¹ / ₄₃	2 ²⁹ / ₄₇	3	2 ²⁹ / ₄₀	3 ¹¹ / ₃₈	3 ⁴ / ₄₂	3 ¹⁰ / ₄₆	3 ⁶ / ₄₃	2 ²² / ₃₅	2 ²⁶ / ₂₉	3 ³² / ₃₅	3	3 ³ / ₁₅	3 ³ / ₂₂	2 ¹³ / ₁₈	3 ⁶ / ₁₂	2 ⁵ / ₁₁	3 ⁶ / ₁₅
„ Геометрия	2 ²¹ / ₂₆	2 ²¹ / ₄₈	2 ³⁵ / ₄₃	2 ³⁷ / ₄₇	3 ³ / ₃₂	2 ³⁷ / ₄₀	3 ²⁶ / ₃₈	3 ⁷ / ₄₂	2 ⁴² / ₄₆	3 ⁵ / ₄₃	2 ²³ / ₃₅	3 ² / ₂₉	3 ² / ₃₅	3 ⁴ / ₂₅	3 ³ / ₁₄	2 ² / ₂₂	2 ⁵ / ₁₈	3 ⁷ / ₁₂	3	3 ¹² / ₁₅
„ Всеобща История	2 ³¹ / ₅₂	2 ¹⁵ / ₄₈	2 ¹⁹ / ₄₃	2 ²⁹ / ₄₇	3	2 ³¹ / ₄₀	3 ³ / ₃₈	3 ⁹ / ₄₂	3 ²¹ / ₄₆	3 ³³ / ₄₃	3 ²² / ₃₅	3 ¹⁸ / ₂₉	3 ¹⁹ / ₃₅	3 ¹⁶ / ₂₅	3 ⁸ / ₁₄	3 ¹⁶ / ₂₂	3 ¹ / ₁₈	3 ¹ / ₁₂	3 ¹⁹ / ₁₄	4
„ География	2 ³⁵ / ₅₂	2 ¹⁷ / ₄₈	2 ²⁰ / ₄₃	2 ³⁵ / ₄₇	2 ²⁶ / ₃₂	2 ²⁸ / ₄₀	2 ³⁷ / ₃₈	3 ⁴ / ₄₂	3 ²³ / ₄₆	3 ¹² / ₄₃	—	—	—	—	—	—	3 ¹ / ₁₈	4 ¹ / ₁₂	—	—
„ Ест. История	3	2 ²¹ / ₄₈	2 ³⁵ / ₄₃	3 ³ / ₄₇	2 ²³ / ₃₂	3 ² / ₄₀	2 ³² / ₃₈	3 ¹ / ₄₂	3 ⁹ / ₄₆	2 ¹⁰ / ₄₆	2 ²⁹ / ₃₄	3 ⁹ / ₂₉	—	3 ²⁰ / ₂₅	3 ³ / ₁₄	3 ¹⁰ / ₂₂	3 ¹ / ₁₈	3 ³ / ₁₂	3 ¹⁹ / ₁₄	3 ⁶ / ₁₅
„ Физика	—	—	—	—	—	—	—	—	3 ¹¹ / ₄₆	3 ⁶ / ₄₃	—	—	—	3 ¹¹ / ₂₅	3 ³ / ₁₄	3 ¹ / ₂₂	3 ¹ / ₁₈	3 ¹ / ₁₂	3 ³ / ₁₄	3 ⁸ / ₁₅
„ Химия	—	—	—	—	—	—	—	—	3 ¹⁸ / ₄₆	3 ¹⁷ / ₄₃	3 ⁵ / ₃₅	3 ¹¹ / ₂₉	3 ¹⁰ / ₃₅	3 ²² / ₂₅	4	—	3 ¹⁰ / ₁₈	—	3 ¹⁰ / ₁₄	—
„ Дескр. Геометрия	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3 ⁸ / ₂₅	3 ⁶ / ₁₄	—	3 ⁷ / ₁₈	—	3 ⁷ / ₁₄	—
„ Психология	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3 ³ / ₁₈	3 ⁶ / ₁₂	—	—
„ Логика	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3 ¹¹ / ₁₄	3 ¹⁴ / ₁₅
„ Етика	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3 ⁷ / ₁₄	3 ¹³ / ₁₅
„ Рисование	3 ⁶ / ₁₃	3 ¹⁸ / ₄₇	3 ¹⁵ / ₄₃	3 ¹⁴ / ₄₇	3 ¹ / ₃₂	3 ⁷ / ₃₉	3 ⁸ / ₃₈	3 ⁴ / ₄₂	3 ¹⁰ / ₄₅	3 ³ / ₄₃	3 ¹¹ / ₃₅	3 ¹⁹ / ₁₈	—	3 ¹⁴ / ₂₃	3 ⁶ / ₁₅	—	3 ⁸ / ₁₇	—	3 ¹⁹ / ₁₄	—
„ Цѣние	3 ³⁷ / ₅₂	3 ²⁵ / ₄₈	3 ²⁰ / ₄₃	2 ²⁴ / ₄₇	3 ²⁸ / ₃₂	3 ²⁶ / ₄₀	3 ²¹ / ₃₈	3 ⁷ / ₄₂	3 ¹⁹ / ₄₆	3 ¹⁹ / ₄₃	3 ¹⁶ / ₃₄	3 ²⁰ / ₂₉	3 ⁵ / ₃₅	—	—	—	—	—	—	—
„ Красноречие	3 ³ / ₂₅	3 ²⁵ / ₄₈	3 ²⁸ / ₄₃	3 ¹¹ / ₄₇	3 ⁶ / ₃₂	3 ¹⁶ / ₄₀	3 ¹² / ₃₈	3 ⁴ / ₄₂	5 ⁹ / ₄₅	3 ¹⁵ / ₄₃	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Общъ успѣхъ на класа	2 ⁴⁸³ / ₅₂₀	2 ³⁴⁰ / ₄₇₉	2 ¹⁹³ / ₂₁₅	2 ¹¹³ / ₁₂₇	3 ²⁵ / ₃₂₀	3 ³⁰ / ₃₉₆	3 ⁹⁹ / ₃₇₉	3 ¹⁷ / ₁₁₈	3 ¹⁹⁵ / ₅₉₅	3 ¹⁴⁰ / ₅₅₅	3 ³⁵ / ₁₁₈	3 ¹²⁰ / ₃₄₇	3 ⁹² / ₃₈₅	3 ¹⁴⁹ / ₂₉₈	3 ³¹ / ₁₇₄	3 ⁷ / ₁₂	3 ²⁹ / ₂₁₉	3 ¹¹⁹ / ₁₇₁	2 ⁷ / ₁₆₈	3 ³³ / ₁₆₅